הויבט זונטאג אן צו לייענען אונזער נייעם אינטערעסאנטען ראמאן „דעם גענגסטער׳ס געליעבטע"

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזערע טעלעפאן נומערען זענען 6830 / 6831 טריניטי

אונזער אפיס איז אין 542 דאנדעס וועסט

VOLUME XVII No 7425 | Friday, October 31st, 1930 | יום ו׳, ט׳ חשון, פרשה לך לך, תרצ"א. | טאראנטא, פרייטאג דער 31-טער אקטאבער, 1930. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY NOV 3 1930

N Y Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

בולינאנעם שענדען בית-עלמין אין דייטשלאנד

בערלין, אקט. 30, (איטא).

דער אידישער בית-עלמין אין וועלאנגהאוזען, אינ׳ם גידערינגען החיין־געגענט, איז געשענדעט געווארען פון אומבאקאנטע וואנדאלען, צושמעטערענ־דיג א צאהל מצבות. דאס איז שוין דאס 49-טע מאל וואס אזעלכעס חזר׳ט זיך דארט איבער.

די ערשטע פרוי צו באשטימט ווע־רען צו א הויכען געריכטליכען אמט אין די טאבטער פון הערזוג בראון, א גוט באקאנטע אידישע פאמיליע פון פראנק־פורט, זי איז באשטימט געווארען אלס ריכטערין אין קאונטי קאוטב.

דער פארשלאג פון די נאציאנאל־סאציאליסטען, פאשיסטען צו פארבאטען שחיטה איז צוריקגעוויזען געווארען.

באנדיט וואס האט באראובט באנק נאך ניט געכאפט

ברוסעל, אנט., אקט. 30.

דער איינזאמער באנדיט, וועלכער האט מיט צוויי רעוואלווערען אין ביידע הענט באראובט די באנק אף נאווא סקא־שיא אויף דער סומע פון זיבען טויזענט דאלאר, איז נאך ביז הייניט שפעט אין אוועגנט ניט געפונען געווארען.

אדריאטיק געטראפען פון ערדציטער-ניש, פיעלע טויט און פארוואונדעט

אנקאנא, איטאליען, אקט. 30.

אן ערדציטערניש וועלכע איז געקו־מען אין דער באנליטונג פון א שטורם, האט חרוב געמאכט 3 אדריאטיק פראוויינ־צען, און אויסער דעם מאטעריעלען שא־דען זענען אויך דרייסיג פערזאן געטויט געווארען און הונדערטער אנדערע זענען פארוואונדעט געווארען. די מעהרסטע פון די פארוואונדעטע געפינען זיך אין אן ערנסטען צושטאנד.

די ערדציטערניש איז געווען פון אזא ערנסטען כאראקטער, אז אין איינינע טייל־לען פון דעם געגענט, באזונדערס אין סינ־גאגליא, האט די אויסטרייסלונג געדויערט עטליכע מינוט, און דער שטורם האט אומ־געשליידערט געביידעס, אזוי ווי עס וואל־טען געווען שפענדלאר.

די ערדציטערניש איז פארגעקומען פונקט אין דער צייט ווען די קינדער זע־נען געגאנגען אין די שולען, און א מורא־דיגער פאנים איז אנטשטאנען צווישען זיי — א זאך וואס האט אויך פיעל מיט־געהאלפען אינ׳ם גרויסען פארלוסט. די שולען זענען גלייך צוגעמאכט געווארען. די מעהרסטל איינוואוינער האבען גלייך געגעבען דער באיועגונג א טויט־קלאפ.

אנטי-פאשיסטישע באוועגונג ענט-דעקט אין פראנקרייך

פאריז, אקט. 30.

דורך א צופאל האט די היגע פא־ליציי ענטדעקט די הויפט־קווארטיר פון א ברייט־פארצווייגטער באוועגונג צוויי־שען די איטאליענישע איינוואוינער גע־דען דעם פאשיזם אין איטאליען. די ענט־דעקונג איז געמאכט געווארען ווען די פאר־ליציי האט געפונען דעם גוסם/ריגען לר־אים פארטי, וועלכער איז געלעגען אין מר־טען שליאך לעבען דער ווילע אין סאר־טראוויל מיט א קויל אין קאפ.

ארויסגעוויזען האט זיך אז פארטי איז פארנארט געווארען אין יענער ווילע וואו עס געפינט זיך די הויפט־קווארטיר פון דער אנטי-פאשיסטישער באוועגונג, כדי צו ארויסבאקומען פון איהם וועלכע עס איז אינפארמאציע. אזוי ווי אבער מען האט מורא געהאט אז פארטי האט שוין דערווייל אויסגעפונען וועגען דער באוועגונג, און אז ער וועט יועגען דעם פאר׳מסר׳ן צו דער פאליציי, האט מען איהם ארויסגעשאסען א קויל אין קאפ. און מען האט איהם געלאזען ליגען א האלב-טויטען. אין דער זעלבער צייט האט מען אין קעלער גענומען זיך אויסגראבען פון זיינעם וועגען א קבר, ער איז אבער געקומען צו זיך און איז אנטלאפען.

ווען די פאליציי איז געקומען אין דער ווילע, האט זי געפונען דעם אויס־גענראבענעם קבר, און זי האט אויך גע־פונען א סך וויכטיגע דאקומענטען וועל־כע צייגען, אז די אנטי-פאשיסטישע באר־וועגונג איז געווען א ברייט-פארצווייגטע.

גרויסע רויה פון ניו-יארקער רב

ניו יארק, אקט. 30.

עס ווערט אפגעשאצט, אז איבער צוויי טויזענט אידען זענען געקומען צו דער לויה פון דעם רב יחושע ליווי, פון דער ערשטער אונגארישער שול, אוהב צדק.

טראץ דעם וואס אין דרויסען האט די גאנצע צייט גענאסען א רעגען און דער וועטער איז בכלל געווען ניט קיין גינס־טיגער, פונדעסטוועגען האט עס דאך ניט אפגעהאלטען די צוויי טויזענט אידען צו באגלייטען דעם חשוב׳ן רב צו זיין איי־ביגער רוה.

קאמוניסטישע פרעסע צופרידען מיט ענגלאנדס שטעלונג צו פאלעסטינע

עס ווערט אפגעשפאט פונ׳ם „ווייסען פאפיער" און פון די פאלעסטינער ארבייטער און זייערע סאציאליסטען. פרעגען צו וואס פארדופען א ספעציעלען ציוניסטישען קאנגרעס, אז דער ענגלישער אימפעריאליזם האט סיי ווי דאך געגעבען א טויט קלאפ דעם ציוניזם.

מאסקווע, אקט. 30, (איטא).

די קאמוניסטישע פרעסע איבער׳ן גאנצען לאנד, שענקט זעהר א סך פלאץ פאר די לעצטע געשעהענישען ארום דער פאלעסטינע-פראגע, און גרויס פרייד ווערט אין אלע צייטונגען אויסגעדריקט איבער דעם „ציוניסטישען באנקראט". דער „ווייסער-פאפיער", ווערט געזאגט, איז אן אפשפאטונג „פון די פאלעסטינער ארבייטער און זייערע סאציאליסטען".

די אידישע קאלאניעס, זאגט זיך ווייטער, פרעגען צו וואס דארף מען פאר־רופען א ציוניסטישען קאנגרעס אזוי לאנג ווי די פארבינדונג פונ׳ם ציוניזם מיט דעם בריטישען אימפעריאליזם האט געגעבען דער באיועגונג א טויט-קלאפ.

פרינץ אף ווילס מאכט זהער שטארקען אפיעל פאר וועלט-שלום

זאגט אז בריטישע אימפעריע דארף דיענען אלס מוסטער ווי אזוי פעלקער קאנען לעבען צווישען זיך בשלום. — לויבט אקטיוויטעט פון דער פעלקער-ליגע. — דערנעענטערונג פון וואפענשטילשטאנד-טאג, דארף דיענען אלס וואדנונג פאר פעלקער געגען מלחמות, זאגט ער.

לאנדאן, אקט. 30.

א שטארקער אפיעל פאר וועלט-שלום איז היינט געמאכט געווארען פון דעם פרינץ אף ווילס, בעת ער האט אדרעסירט די דעלעגאטען צו דער אימפעריאלער קאנפערענץ אין דער מענשאן-הויז. זיין רעדע איז געבראדקעסט געווארען איבער דער גאנצער וועלט, איינשליסענדיג קא־נאדע.

„עס דארף ווערען די אינטערנאציאנ־אנאלע געוואוינהייט, האט ער געזאגט, צו קראפטערירען איין פאלק מיט׳ן אנדערען, און אין דעם ענענזייטיגען גלויבען לייגט דער וועג פון דער אפשאפונג פון מלחמות עגגלאנד און איהרע דאמיניאנס, האט ער ווייטער געזאגט, האבען שוין געלייזט דעם פראבלעם פון אנוואפנונג צווישען זיך, און האבען געמאכט מלחמות אלס אן אונמעגליכע זאך. איז עס דען צופיעל צו האפען, אז די איבערזיגע, דריי וועלט־טיילען, טראץ זייער שפראכען פארשיע־דענקייט, אלטע פיינטשאפטען און אומ־צוטרוי, זאלען קאנען נאכפאלגען דעם זעלבען וועג?".

„,,דיר דערנעענטערונג פונ׳ם וואפענ־שטילשטאנד טאג", האט ער דער דער־קלערהט, „,דערמאנט יענעם פעריאד ווען די בריטישע אימפעריע האט דעמאנס־טרירט פאר דער וועלט איהר איינגעגע פולשטענדיגע סאלידאריטעט ווי די גרעס־טע ברידערליכקייט וואס די וועלט האט ווען געזעהן, און איהר גרייטקייט צו העלי־פען שאפען אן עהנליכע ברידערליכקייט צווישען אלע אנדערע פעלקער.

„,עס פארבלייבען די וואס זאגען פאר־אויס זייער אונגלויבען אין דער מעגליכ־קייט פון דער נאציאנאלער ליגע צו פארמיי־דען מלחמות, אבער וואס האבען זיי דען עפעס אנדערס צו פארשלאגען פאר דער עטאבליירונג פון שלום און אויפבויען דער וועלט׳ס פראספעריטי?".

„,דיזע פארזאמלונג פון די אימפע־ריאלע דעלעגאטען", האט ער פארטגע־זעצט, „,איז א באשטעטיגונג פון דער מעגליכקייט פון אינטערנאציאנאלער קא־אפעראציע. דא זענען פארזאמלט פאר־ווארען.

אנטיסימיטיזם צווישען ווייס-רוסישע טרייד יוניאנס

מאסקווע, אקט. 30.

דער גאנצער טרייד יוניאן אמט אדער „,סאווופראפ" פון „ווייס-רוסלאנד" אין אויסגעלייזט געווארען אויפ׳ן באפעהל פון דער סאוויעטען מאכט, ווייל „מען האט אויסגעפונען אז כמעט אלע פאבריקען אין ווייס-רוסלאנד זענען דורכגעדרונגען מיט א שרעקליכען אנטיסעמיטיזם, מעלדען די סאוויעטישע צייטונגען.

ליבעראל געווינט פון קאנסערוואטיווען אין ביי-וואלען

סאוט וואטערלו וועלכע איז שטענ־דיג געווען א שטארקע קאנסערוואטיווע פעסטונג אין אנטעריא, איז געכטען גע־וואָרען ליבעראל, דורך דער דערוואהלונג פון נאדמאן א. היפעל, אין די ביי-עלעק־שאנס פאר דער וואקאנציע וואס איז פארארזאכט געווארען איבער דער רעזיג־נאציע פון דעם קאנסערוואטיווען לענ־לאטור-מיטגליד קארל האמוס, וועלכער איז „,געלאפען" אין די לעצטע פעדעראלע וואהלען.

דער ליבעראלער זיעג אין אזא שטאר־קער קאנסערוואטיווער פעסטונג ווערט באטראכטט פון גאר וויכטיגער באדייטונג פאר די ליבעראלע שאנסען אין די קומענ־דע וואהלען אין אנטעריא.

ד״ר. יוסף ראזען וועט צושטעלען א באריכט צו העלפען רוסישע אידען

מאסקווע, אקט. 30, (איטא).

דר. יוסף ראזען, דער „,דזשאינט" פארטרעטער אין רוסלאנד, וועט אין ניי־יארק ארויסגעהן אין פרייטאג אן אויפרוף צו אלע אידישע

וואל... סטריט

נא הקכסס שפאנגרעה רשמאן פון דעם אידישן אפטריקאנער לעבען אויף די לעצטע אנסטרענגונגען אין וואל סטריט.

— פון —

מארק סארדעק

(פאָרזעצונג)

— דאס איז ווירקליך מערקווירדיג — האט סעמועל געזאגט אין האט אנגעהייבען ארויסשפאנען איבער'ן אפיס. ער האט זיך געוואונדערט אויף זיך אליין, וואס ער איז אזוי פאראינטערעסירט געווארן אין א פרוי, וועלכע ער קען ניט אין ווייסט ניט, און וועמעס נאמען ער ווייסט אפילו ניט. וואס געהט איהם אן אזא מענש? האט ער זיך אליין געפרעגט, און ער האט זיך געענטפערט, אז דאס איז זיכער דערפאר, ווייל דאס דארף זיין הערי'ס ערשטע קיים, וואס ער דארף פארטיידיגען אין אפעגעס קאורט.

— און ווער איז זי, די פרוי? — האט ער פלוצלינג א פרעג געטאן.

— איך ווייס ניט.

— דאס ווייסט אויך ניט? — האט סעמועל אויסגעשטעלט אויף הערי'ן א פאר גרויסע אויגען.

— ניין, איך ווייס ניט — האט הערי

עס איז ניט ערנסט אויב די "באועלס" באקומען הילף

ווען איר זענט ניט מיט אלעמען, האט קאפוויטאנ. פיקט איבערגיין, א פארבאטשקעטער צוגנג, שרעקטער אטעם, קיין אפעטיט אדער ענערגיע — ואנדט זיך ניט. עס איז וואהרשיינליך פארשטאפנג. נעמט הייגט אויגען א קענדי קאסקאדעס, און זעט ווי שנעל אייער טראבער וועט אויזעה. קיין קאפוויטאנ בעד: קיין נעו אין מאנען אדער אין די באועלס. דער אפעטיט פארבעסערט זיך, די פארדייאונג ווערט דערמיטיגט. נעמט מארגען אוועקנעמען אין אייגעס אין אייבערמארגען אויגען, באפרייט דעם סיסטעם פון יעדען בערעכל וויינס. דאן זעט ווי די באועל־סטעמאקיגיס ווען ווערען רעגולאר. אלקאפארעסט זענען נעמאכט פון קאלד קראנ. וואס די דאקטוירס שטימען איין, אז עס פארשטארבט ווירקליך די באועל־מוסקולען. צען סענס אין אלע דראג־סטארס.

פייפערהענינג און פיינטינג

אייער אלטער באקאנטער פייפער הענינג און פיינטער נעמט אן קאנטראקס דזשאבס צו די בילינגסטע פרייזען. די בעסטע ארבייט נאראנטירט. קיין דושא צו קליין אדער צו גרויס. עסטימייטס פרי

רומס געפייפערט פאר 5 דאלאר אן העכער מיט מיין פייפער.

סעם קאץ, 166 אסינגטאן עווענוי לאידברוק 2350.

1459-11-25

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז מעקסארי אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די בילינגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך, און יערליך. 422 בעי סטריט. טעלעפאן ערלייד 3087 נאך 7 אוועטען טרייניטי 6520 M

NEW YORK WINDOW CLEANING CO. 422 BAY ST

אויב איר זייט א פרינטער

האט איר געזעהן און אפשר געהענדעלט, א סך רעד ראזן טיי עדם — פיעלייכט זייט איר א רעגולעדער געברויכער פון רעד ראזן.

אויב אזוי, ווייסען מיר אז איר האט אויפגעזעצט אין 72 פאינט באלד קעפס אין אייער גייסטיגען "סטיק" און איינגעשלאסען עס אין דער "טשייס" פון אייער זכרון, אז

RED ROSE TEA

„איז גוטע טיי"

צוויי סארטען — רעד לייבעל און ארענדזש פיקא

צו פאַרראַנענטען

צו פאַרראַנענטען דריי שעהנע גרויסע רומס מיט סאַם רום. סינק אין קיטשען, האַרדוואַר פלאָרס, יעצט ליידיג, נאַראַדזש אויב נויטיג. פאַרגען 114 ביטרים סטריט. טרייניטי M 1065.

1563

צו פאַרראַנענטען דריי אָדער 4 רומיגען פלעט מיט סאַם הויז, בליינדס, פיקס־טשורס, ניי דעקאָרירט, האַרדוואַר פלאָרס פאַרגען 61 סאַסעקס סטריט.

1498

צו פאַרראַנענטען א פלעט נאָר פאַר ערוואַקסענע. אלע קאָנוויניענסעס. גרויסע קיטשען מיט אַזוי ווינדאָס, סטאָם, האַרד־וואַר פלאָרס. 437 יוקליד עוועניו.

1562-11-2

צו פאַרראַנענטען א זאָהר שעהנע וואַר־רומע פאַרנישד פראָנט רום, דאַנסטעירז מיט אלע מאָדערנע קאָנוויניענסעס אין 515 מאַרקהאַם סטריט.

1453-11-2

צו פאַרראַנענטען א פלעט פון דריי רומס מיט אלע מאָדערנע קאָנוויניענסעס, האַרדוואַר פלאָרס, סינק אין קיטשען, פיקסטשורס און בליינדס, מיט אָדער אָהן גאַראַדזש. פאַסיג פאַר א קאַפּעל, אָדער ערוואַקסענע. פאַרגען 10 ביטרים סטריט.

1422-10-26

צו פאַרראַנענטען א וואַרימע פאַרנישד רום פאַסיג פאַר 1 אָדער 2 פערזאָנען. פאַרגען 119 גרייס סטריט.

טעלעפאָן טרייניטי j 2977.

561

צו פאַרראַנענטען זעהר א שעהנעם פלעט פון דריי אָדער 4 רומס, האַרדוואַר פלאָרס, ווינדע בליינדס, סטאָם הויז אלע קאָנוויניענסעס. פאַר ערוואַקסענע מענשען. אין 78 בראַנזוויק עוועניו.

1568-11-2

צו פאַרראַנענטען א פלעט פון דריי רומס מיט אלע קאָנוויניענסעס. פאַרגען 229 בעוועלי סטריט

1557-11-2

צו פאַרראַנענטען 7 רומיגע הויז מיט אלע קאָנוויניענסעס. קאָרנער בעלגוויו פּלייס אין דעניסאָן עוועניו. יעצט ליידיג. פאַרגען טרייניטי 2834.

1560-11-2

צו פאַרראַנענטען צוויי שעהנע רומס ניי דעקאָרירט, אלע קאָנוויניענסעס. ביי א קליינע פאַמיליע. פאַרגען 273 קלינטאָן סטריט.

1559-11-2

צו אמוזירן

באַנקעטען, יאָר־פעסטען און יובי־לעאומס אונטער־האַלטונגען, אונזער אידישער פאַלקס־דיכטער, מוזיק קאָמפּאָזיטאָר און זינגער

שלמה שמולעוויטש

נעפינט זיך איצט אין שטאָדט צוליעב זיין קאָנצערט, וואָס ער מיט זיין טאָ־לאַנטירטע טאָכטער **דאָראָטי**, ערשט־קלאַסיגע אַרטיסטען, זוילען געבען דעם 28־טען דעצעמבער **זונטאָג** פונקט 8 אין בראָנזוויק תלמוד תורה.

מאַכט דער דיכטער באַקאַנט צו יעדער אָרגאַניזאַציע, וואָס מאַכט אַן אונטערהאַלטונג, ווי א יובילעאום, באַנקעט, אָדער א ליטעראַרישען אָוועגד קען אים איינלאַדען פאַר א מעסיגען פּרייז.

ווער עס האָט קינדער וואָס צייגען אַרויס טאַלאַנט אין זינגען, קען דיכ־טער שמולעוויטש אין זיי אַנטוויקלען דעם טאַלאַנט, און אויסלערנען זיי צו זינגען אידישע נאַציאָנאַלע און פאָלקס לידער, פאַר א מעסיגען פּרייז.

וועגען קאָנצערט בילעטען און אַנ־דערע אויסקינפטע זיך וועגען צו:

SOLOMON SMALL
25 Grange Ave., Toronto
Trinity 9357F

(פאָרזעצונג)

— נו, האָט דער סטייט אָנגעשטעלט הערי'ן די פרוי געזעצליך צו פאַרטיידי־גען.

— איך פאַרשטעה — האָט מרס. קאַרוויין געזאָגט — אז דאָס איז פאַר א יונגען מאַיער א גוטער טשענס?

— זעהר א גוטער טשענס.

— איז דאָך גוט!

— דאָס וואָלט געווען גוט — האָט סעמועל געזאָגט — ווען ער זאָל א פרוי הענען פאַרטיידיגען.

— פאַרוואָס זאָל ער ניט הענען? ער איז דאָך א לאַיער.

— איהר הערט דאָך — האָט סעמועל געזאָגט — זי ווייל איהר נאָמען ניט אָנ־נעבען.

— פאַרוואָס?

— ווער ווייסט זי?

— נו, ביילא. וועט זיין אָהן א נאָ־מען — האָט מרס. קאַרוויין געזאָגט.

— אָבער דאָס איז נאָך ניט אַזוי — האָט סעמועל געזאָגט.

— וואָס נאָך?

— זי ווייל אויף קיינע פראַגען ניט ענטפערען.

— וועט זיין אָהן פראַגען.

סעמועל האָט געשמייכעלט.

— אָבער דאָס קען דאָך ניט זיין — האָט ער איהר געזוכט צו געבען צו פאַר־שטעהן — דער לאַיער האָט ווייסען וואָס עס האָט פאַסירט. כדי צו ווייסען אויף וואָס צו באַגרינדען די פאַרטיידי־גונג.

מרס. קאַרוויין האָט נאָכגעטראַכט א ווייל.

— איך בין א פשוט'ער מענש — האָט זי געזאָגט — נאָר ווי עס קומט מיר אויס, וואָלט איך זיך מיט אזא פרוי ניט געבאַדעהט.

— אינגאַנצען ניט? — האָט סעמועל געשמייכעלט.

— אינגאַנצען ניט.

— פאַרוואָס?

— ערשטענס איז זי דאָך טאַקע א מערדערין.

— און צווייטענס?

— און צווייטענס דערפאַר, ווייל אז א מענש וויל זיך אליין ניט ראַטעווען, וואָס־זשע דאַרפען אַנדערע זיך אויפ־לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט?

סעמועל האָט געשמייכעלט און האָט פון דער זייט א קוק געטאָן אויף הערי'ן.

— דו הערסט, הערי, וואָס די באָבע זאָגט?

— איך הער — האָט אויך הערי גע־פרוגט א שמייכעל טאָ — איך אליין האָב אזוי אויך געדענקט.

— וועל?

— דער אמת איז — האָט הערי צו־גערעגט — אז איך בין מיט דעם געדאַנק טאַקע אויסגעגאַנגען פון דער פרוי.

— מיט וואָס פאַר א געדאַנק? — האָט סעמועל געפרעגט.

— איך מיין מיט'ן געדאַנק, אז איך זאָל זיך צוריק ציהען פון דער קיים — האָט הערי געזאָגט.

— נאָר?

— נאָר איך קען ביי זיך ניט פּוער'ן.

— דאָס איז אינטערעסאַנט — האָט סעמועל געזאָגט.

— איך קען אליין ניט פאַרשטעהן וואָס מיט מיר האָט פאַסירט — האָט הערי געזאָגט — עס שיינט מיר, אז די פרוי פאַרפאָלגט מיך.

— דאָס איז אן איינרעדעניש — האָט מרס. קאַרוויין געזאָגט.

— קען זיין אז דאָס איז בלויז אן איינרעדעניש — האָט הערי געזאָגט — אָבער יעדענפאַלס פיהל איך, אז איך בין ניט פריי.

— ניט פריי? — האָט סעמועל גע־פרעגט.

— איך מיין, ניט פריי אפצוזאָגען זיך פון דער קיים.

(גוערט פאַרגעזעצט)

געענטפערט.

— ווי קען דאָס זיין?

— איך זאָג דאָך אייך. עס איז א מערקווירדיגע פרוי. אויף מיין מזל דאַרף זיך מיך טרעפען, גראַד פאַר מיין ערשטער קיים. אזא מאַרגע פּערזאָן.

— זי ווייל איהר נאָמען ניט זאָגען?

— פאַר קיין פאַל ניט.

— און עס איז ניטא קיין וועג צו צווינגען זי צו לעם? — האָט סעמועל געפרעגט.

— ניין, אזא געזעץ איז ניטא. מיי־דען מיט גוואַלד, אין דאָס וואָלט איך ניט דערלאָזט.

— ניין? פאַרוואָס?

— אָך, וואָס הערט איהר! — האָט הערי אויסגערופען — פייניגען אזא צאַרט באַשעפעניש!

— א צאַרט באַשעפעניש! — האָט סעמועל אויסגערופען — זי איז דאָך פאַרט א מערדערין.

— אָך, רעדט ניט אזוי! — האָט הערי אויסגערופען נערוועז — איך קוק ניט אויף דער פרוי ווי אויף א מערדע־רין.

— ניין? — האָט סעמועל לייכט גע־שמייכעלט, ווי דען?

— איך קוק אויף איהר ווי אויף א מאַרטירערין — האָט הערי פעסט געענט־פערט.

— איך האָב מורא — האָט סעמועל געזאָגט אין שפּאַס — אז דו האָסט אין הער פרוי זיך פאַרליבט.

— איך בין זיכער — האָט הערי גע־זאָגט — אז ווען איהר וואָלט די פרוי געזעהן, וואָלט איהר נעטאָן דאָס ווי־בע.

— וואָס מיינסטו, פאַרליבען זיך?

— אָ, ווער רעדט פון פאַרליבען זיך! — האָט הערי געענטפערט מיט דער פרוי־הערדזנער נערוועזקייט — אָבער איהר וואָלט געגעבען אז איך בין גערעכט.

— אנשולדיגט — האָט מרס. נאַר־ווין, וועלכע א ביז אהער געזעסען שטיל ביי דער זייט, זיך אריינגעמישט — מע־איך אפשר וויסען וואָס דאָס איז פאַר א פרוי?

— אָ, זיכער — האָט סעמועל געענט־פערט — עס איז א פרוי וועלכע איז אנ־נעקלאָגט אין מאָרד.

— אין מאָרד?

— יאָ, אין מאָרד — האָט סעמועל געענטפערט — און הערי דאַרף די פרוי פאַרטיידיגען.

— אָ, אזוי...

— יאָ, אזוי איז עס — האָט סעמועל געזאָגט — דאָס דאַרף זיין די ערשטע קיים, מיט וועלכער הערי דאַרף אויס־טרעטען אין אפענעם קאָרט. און דער־פאַר זענען מיר אזוי פאַראינטערעסירט.

— איך בין ניט זיכער באַקאַנט אין אזעלכע זאַכען — האָט מרס. נאַרוויין גע־זאָגט — אָבער איך פאַרשטעה ניט, איך מיינער האָט דאָך הערי'ן באַשטעלט די קיים צו פאַרטיידיגען, ניט אזוי?

הערי האָט זיך נערוועז געדרעהט אויף זיין בייגקעל און האָט געלאָזט סע־מועל'ן צו ערקלערען.

— אז דאָך איז אזוי — האָט סעמועל געזאָגט — די פרוי האָט דאָ, ווייזט אויס, קיינעם ניט. זי איז אן ערענדע דאָ.

— אן ערענדע?

— יאָ, אזוי ווייזט אויס. דערצו אן אריגע. זעהר אן אריגע. קומט פון די אריגסטע געגענדען פון שטאָדט. האָט זי ניט קיין געלט אנצושטעלען א לאַיער.

— נו?

עלטערען פאַרשטעהען דער בייבי'ס שפּראַך

"מיר האָבען געמיינט אז מיר פאַרלי־רען אונזער בייבי בעת די איינרלאַך האָ־בען געוואָרקען" — האָט א קענטאַקי'ער מוטער. "ער האָט ניט געקענט פאַרדייען קיין זאַך און איך געוואָרען אפגעגעהרי־טער יעדען טאָג. איין טאָג, נאָך אן אומ־רוהיגער און ווייגענדיגער נאַכט איז מיר איינגעפאַלען קעסטאַריע און איך האָב גע־קויפט א פלעשער. עטליכע טראָפּען האָ־בען איינגעשטילט דאָס קינד און נאָך עטליכע דאָזעס איז ער געוואָרען נאָר אן אנדערע בייבי". דאָקטוירים רעקאָמענדי־רען אומעטום די ריינע ווערדשעטקעבער, אומשעדליכע קעסטאַריע פאַר קאָלדס, פאַרשטאָפונג, "קאָליק" און אנדערע בייי־בי און קינדער־ראַנקהייטען, און מיי־ליאָנען פרויען ווייסען אז דיי ווירקונג איז די בעסטע. מיידט אויס נאָכגעמאַכטעס. די פלעשער אונטער־שריפט איז דער סימן פון אמת'ער קעס־טאריע.

THE DOMINION BANK

עדלייד אן ספעדיינג עוו. ברענטש

לאַדעס ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באַנק.

געלט קיין איינראַפּאַ שיקען מיר צו די בילינגסטע פרייזען.

אויסגעצאָהלט אין אמעריקאַנער דאָלאַרס, אָדער ווי אזוי איהר ווילט.

זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט, איהר וועט זיכער זיין אויפרידען.

ס. קי. קוקי, מענעדזש

(פאָרזעצונג)

זי האָט אויפגעהויבען דאָס פּנים און א קוקיגעטאָן אויף איהם. עס איז נישט געווען קיין מענשליך פּנים, נאָר איין שטיק געשוואָלענע היץ.

זי האָט געקוקט א ווייל אויף דעם פרעמדען מאַלער און אויפסניי נישט פאַר־שטאַנען: איז ער טאַקע אזוי איידעל, אזוי עהרליך, אָדער וויל ער זי מיט דער דאָזיגער איידעלער עהרליכקייט פאַרנאַ־רען? איז דאָס אזא מיטעל אויסצונוצען פרויען?

— איז צו אייך נאָך ווייט? — האָט זי געפרעגט.

— מיר שטעהען ביים טויער, וואו איך וואוין.

— קלינגט אָן!... — האָט זי קורץ און שאַרף געוואָרפען.

דער סטרוזיז, וואָס האָט געעפענט דעם טויער, האָט זיי ביידען א ווייל נאָכגעקוקט. דעם אלטען האָט ער גלייך דערקענט, אָבער הי דאָמע — האָט ער פאַרשטאַנען — איז נישט פון דאָזיגען הויז.

אָבער ער האָט נישט געפרעגט. מעג־ליך, אז ער איז געוואוינט געווען צו אזעלכע נאַכט־באַזוכען.

א קליינער, דייזער הויף מיט א גערטענדעל אין דער מיט, שטיל. מען שלאָפט. דער סטרוזיז לעשט־אויס דאָס ליכט אין זיין שטיבעל און רוקט זיך ארונ־טער אונטער'ן איבערבעט.

אנקע בלייבט־ווידער שטעהן. דאָס מאָל אויפ'ן פרעמדען, פינסטערען הויז.

זי האָט דאָס געפיהל, אזוי ווי מען וואָלט זי אריינגעשטופּט אין אן אייזערנע שטייג און פאַרהאַקט הינטער איהר דאָס טויער.

איצט, זי זאָל וועלען אויעקגעהן, אָדער אנטלויפען — וועט זי שוין נישט קאָנען. עס איז אלץ פאַרמאַכט, אלץ פאַרשלאָסען. זי נעפינט זיך אין א קלעם. וואָס וועט איהר העלפען דאָס ווערהען זיך, אז קיינער וועט איהר צו הילף נישט קומען.

— מיר וועלען מוזען געהן צו פוס — האָט זיך דער מאַלער אנגערופען, ווען זיי זענען אריין אין א הויז מיט טונקעלע שטיגען.

— וואָס הייסט?

— איך וואוין זעהר הויך, אויפ'ן פינסטען שטאָק. ביינאַכט איז דאָ א ווינדע, אָבער אזוי שפּעט ביינאַכט איז שוין די ווינדע נישט טעטיג.

אנקע האָט נישט געענטפערט. וואָס איז איהר די נעקא־מינה. צי זי וועט געהן צו פוס, אָדער פאָהרען מיט דער ווינדע? איז דען נישט אלץ איינס?

מען געהט אויף שטיגען. אנקע שטעלט זיך אלע ווייל אפ. דער מאַלער גיט איהר אנווייזונגען. אָט דאָ איז א קרומע שטיג און דאָרט א גלייכע.

אָבער אנקע'ן איז דאָס אויך אלץ איינס. וואָס איז די נעקא־מינה, וואוהין

קאַנטעסט רעטעניש נומער 1*)

פון שלמה שמולעוויטש

איך האַלט דיך דיין.
איך מאַך דיך שעהן
ווי דו זעלבסט קענסט פאַרלאַנגען
גיב מיר א ריזהר,
א גלעט א שמיר,
און כ'ווער ווי אייפגעגאַנגען.

מיר איז ניט פרעמד.
דיין לייב, דיין העמד,
פאַרזעהן מיך קיינער טאַר ניט,
נאָר כ'ווער פאַרלעצט
פון דיינע הענט,
און לאַנגזאַם ווער איך גאָר ניט.

*) שרייבט אָן אויף דעם געצייכענטען פּלאַץ אייער פולען נאָמען, אדרעס און דעם ריכטיגען ענטפער פון רעטעניש, שיקט עס צו מיט אן עקסטרא 2 סענט סטעמפּ. וועט איהר באַקומען א קופּאָן אין ווערט פון 25 סענט, צו צאָהלען נאָך 75 סענט צו א דאָלער בילעט צו שמולעוויטש קאָנצערט, וואָס וועט זיין דעם 28־טען דעצעמבער זונטאָג 8 אוועגט.

ענטפער _____

נאָמען _____

אדרעס _____

שיקט אויף דעם אדרעס

Solomon Small
25 Grange Ave. Toronto

פאַרלאַנגט

א יונגע נורס פאַרלאַנגט א פּאָזישאָן אין א דאָקטאָרס אָדער דענטיסטס אָפיס ווי אויך פריוואַטע נורסינג.

טעלעפאָן טרייניטי 9584.

***

א מאַן פון 40 יאָהר אָהן קינדער אין דרוי גודס ביזנעס אין א קאַנטרי, פאַרלאַנגט אן עלטערע מיידעל אָדער פרוי צוועק הייראַטען. שרייבט פאַר איינצעל־הייטען באַקס 79.

1506-11-3

איך פאָהר נאָך מאָנטרעאַל פרייטאָג אָדער שבת אוועגט, קומענדיג צוריק מאָנ־טאָג, האָט פלאַץ פאַר פאַסאַזשירען אין אויטאָמאָביל.

טעלעפאָן לינדהוירסט 6732.

1530-10-31

די מען אברהם שוהל 94 קלינטאָן סט. פאַרלאַנגט א שמש אן עקספּיריענסד מאַן. פרעגען מר. נייטמאַן 239 בעווערלי סט.

36-11-2

א יונגע ליידי געענדיגט העבריאישע חיי סקול מיט דיפּלאָמאַ, שפּילט גוט פיאַ־נאָ. קען פערפעקט העבריאיש, דייטש רו־סיש און ליטווישׁ. קען אונטערריכטען אין ענגליש זוכט לעסאָנס אָדער אנדערע פאַר־סענדע באַשעפטיגונג. אויסקינפּטע ביי הר'הג יעקב גאַרדאָן 116 בעווערלי סטריט, טעלעפאָן טרייניטי j 7989.

1446-11-7

אן עקספּיריענסד פלאָמבער אין סטעם פיטער פאַרלאַנגט אַרבייט אלס הענדימאַן אָדער פייערמאַן.

פרעגען טרייניטי F 9249.

1539

פאַרלאַנגט א דייטשע אָדער אידישע פרוי פאַר הויז אַרבייט, ביי א משפּחה פון דערוואַקסענע. זיך ווענדען 68 מיידישאַר סטריט, קינגסטריל 7579.

1545

א יונגע פרוי פאַרלאַנגט די פּעקאַנט־שאַפט פון א מאַן פון מיטעלע יאָהרען; זאָל קענען מאַכען א לעבען. צוועק הייי־ראַט. שרייבט זשורנאַל באַקס 88.

1567

די מען אברהם שוהל 94 קלינטאָן סטריט, פאַרלאַנגט א שמש אן עקס־פּיריענסד מאַן. פרעגען ביים פּרעזידענט מר. גודמאַן 307 האַרבאָרד סטריט.

36-11-2

א מאַן מיט א טאַן טראַק איז ווילינג צו טאַן יעדע סאָרט אַרבייט. פרעגען טרייניטי j 8288.

157011-2

דרעם מאַנופעקטשורער פאַרלאַנגט א פאַרטנער מיט געלט און עקספּיריענס צו פאַרגרעסערען די ביזנעס אָדער צו פאַר־קויפען די גאַנצע ביזנעס. שרייבט זשור־נאַל באַקס 84.

1512-11-2

פאַרלאַנגט א פאַרטנער מיט א קאַפּי־טאַל צו אן עמבראַידערי פאַבריק, מוז זיין פעהיג צו נעהמען אָרדערס, און אויב מעגליך האָבען א קאַר. פרעגען מר. צי־קערמאַן 352 עדלייד סטריט וועסט, טע־לעפאָן עדלייד 4568.

1550

א קלאָק און סוט דעזיינער מיט לאַנ־גע עקספּיריענסד זוכט קאָנעקשאַנס מיט א ערפאָהרענע פירמע. שרייבט זשורנאַל באַקס 85.

1540-11-2

א יונגערמאַן, עהרליך, אמביציעז, ענערגיש, זוכט באַשעפטיגונג, וואו גע־וויסענהאַפטע אַרבייט וועט זיך באַצאָה־לען. דער אַפּליקאַנט האָט קאָמערציעלע בילדונג, שיפינג און קלערק דערפאָהרונג, ווי אויך גוטע דעפערענסעס.

שרייבען זשורנאַל באַקס 87.

1558-11-2

פייפער הענינג און פיינטינג

איך מאַך די בעסטע דזשאָבס אין פיינטינג און פייפערהענינג. גוט און בי־ליג. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפאָנירט צו ערלייד טרייניטי W 7304.

מ. קירשענבוים 30 קאַר סטריט.

חפץ איז צוריק פון יוראָפּ!

נאָך א לענגערען באַזוך אין גאַנץ יוראָפּ, איז חפץ יעצט צוריק אין זיין אָפיס. פאַר אלע לעצטע אינ־פאָרמאַציע זאָגען, געלט זענדונג, און איבערהויפּט א פריינטליכע עצה, קומט צו חפצ'ן.

DOMINION TICKET OFFICE

(עדלייד 5971)

143 קווין סט. וועסט

ווענדעט זיך צו חפצ'ן נאָך ראָט און טאָט.

צו פאַרראַנענטען

צו פאַרראַנענטען א שעהנע פאַרנישד רום מיט אלע קאָנוויניענס. פאַסיג פאַר א מאַן טרייניטי W 4838.

1501-11-3

צו פאַרראַנענטען א פלעט פון דריי אָדער 5 רומס, האַרדוואַר פלאָרס, סינק אין קיטשען מיט אלע קאָנוויניענס. מע־סיגע רענט. פאַסיג פאַר א קאַפּעל אָדער ערוואַקסענע פאַמיליע. פרעגען אין 203 ביטרים סטריט.

1521-11-2

צו פאַרראַנענטען 86 אגוסטא עוועניו 6 רומיגע הויז. דער פלעט איז פאַרנומען פאַר גוטע רענט. מיט אלע קאָנוויניענס. פרעגען אויפ'ן פּלאַץ.

1525-10-31

צו פאַרראַנענטען א שעהנע פאַרנישד רום אָדער צוויי רומס אויב נייטיג. מעסיגע רענט. קריסטי און סט. קלעיר געגענד. הילקרעסט F 6146.

38-10-37

צו פאַרראַנענטען א באַקוועמע בער־רום פאַסיג פאַר ביזנעסמאַן אָדער סטור־רענטען. $2.50 א וואָך. פרעגען 52 ראָ־בערט סטריט. קינגסדייל 9980.

1535-11-2

צו פאַרראַנענטען 8 רומיגע הויז סאַליד בריק. ראַזבערי עוו., אויף באַטהוירסט סט. נעבען וועסטערן האָספּיטאַל. אלע קאָנווי־ניענס. האַרדוואַר פלאָרס, גאַראַדזש, סייד דריינען, יעצט ליידיג. פרעגען מידווייז 1598

1538-10-2

צו פאַרראַנענטען א שעהנעם ליכטיגען פלעט פון דריי רומס, האַרדוואַר פלאָרס, אלע קאָנוויניענס. אויך א גאַראַדזש אויב נויטיג. פרעגען 93 ווילקאָקס סטריט, טע־לעפאָן קינגסדייל 9912.

1537-11-2

צו פאַרראַנענטען א שעהנע פאַרנישד רום מיט אלע קאָנוויניענס. סטאָם הויז, מוז שנעל אויסגעפאַרקויפט ווערען. פרע־גען 81 באַלדווין סטריט. אויך שניי־וואַרע פאַר מענער סוטס.

1536-11-2

איבערצוגעבען ליידיס רעדי טו וועהר מיט סטאָק אָהן פּיקסטשורס אין א קאַנטרי אין בעסטען סעקשאָן פון שטאָדט זיכער צו מאַכען א פיין לעבען. לייט אויף 4 יאָהר. קיין סך געלד ניט נייטיג, אורזאַכע וויל פאַרלאָזען די קאַנטרי. פרעגען מר. לייוויאָ 130 מעין סטריט, אריליא, אָנט. טעלעפאָן W 818.

1534-11-10

צו פאַרקויפען 10 רומיגע הויז. אלע קאָנוויניענס, נאַראַהוש, געגענד קאָלעדזש־ספּעדיינא. הילקרעסט 0144.

1541-11-2

צו פאַרקויפען דריי גודס ביזנעס אין ביזיסטען סעקשאָן קווין וועסט. איסטאַב־לישד 15 יאָהר. נרויסער באַרגין. אורזאַכע טויט אין פאַמיליע. פרעגען 510 קווין סט. וועסט.

41-11-2

צו פאַרקויפען אן עסעקס סידאַן, זעל־טענער באַרגין 125 דאָלאַר, אויך א 1928 פאַרמאַכט דורעגנס טראַק. גוטער קאַנדזשאַן 175 דאָלאַר. פרעגען 239 מיידישאַר סט.

1571-11-2

צו פאַרקויפען דייניג רום סטאָק און קיטשען סעט. פרעגען 568 דאַנדעס סט. וועסט.

1531-11-2

צו פאַרקויפען לאַנשערי און האַ־זשערי שאָפּ. גוטען לאָקיישאַן, גוטע איינ־נאַהמע. האַוואַרד 9026.

1510-11-2

צו פאַרקויפען קליינינג און פרעסינג ביזנעס ביילינ. אורזאַכע אויפ'ן פּלאַץ. 1849 דענפאָרט עוועניו.

1565-11-2

קליינינג און פרעסינג סטאָר צו פאַר־קויפען אין בעסטען געגענד פון שטאָדט אויף פאַסיג פאַר א קאָסטאָם שניידער. אורזאַכע פאַרלאָזט טאָראָנטאָ. שרייבט זשורנאַל באַקס 86.

1547-11-2

דאַכער דופּלעקסס

האָט 4 אַפּאַרטמענטס צו פאַרקויפען 5 און 7 רומס יעדען. 4 קאָנקרעט גאַראַ־זשעס. הייסט וואַכטער באַהייצונג אַלסטער און מעניינג דיסטריקט. באַרגיין צום שנע־לען קויפער. טעלעפאָן רענדאָלף 0889.

30-11-14

דרוק־ארבייט

„אידישער זשורנאל"

פרינטינג דעפּאַרטמענט

האַדסאָן סיעל קאָוטס

געמאַכט צו אָרדער

150 דאָלאַר און העכער

אלע סאָרטען פון פאַר קאָוטס ריפּיירט, רעמאָדעלירט צו מעסיגע פּרייזען.

קענעדיען פאַר קאַמפּאַני

260 ספּעדיינע עוו. טעל. טרייניטי 2089

אינזער אַרבייט איז גאַראַנטירט

צרות פון קינדער

נא שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אין פוילען

פון מ. וואַרשאווער

(פארזעצונג)

זי האט אויסגעהויבען דאס פנים און א קוקינגטאן אויף איהם. עס איז נישט געווען קיין מענשליך פנים, נאר איין שטוק געשוואלענע היץ.

זי האט געקוקט א ווייל אויף דעם פרעמדען מאלער און אויפסניי נישט פארשטאנען: איז ער טאקע אזוי אידעל, אזוי עהרליך, אדער וויל ער זי מיט דער דאזיגער איידעלער עהרליכקייט פארנאר־רען? איז דאס אזא מיטעל אויסצונוצען פרויען?

— איז צו אייך נאך ווייט? — האט זי געפרעגט.

— מיר שטעהען ביים טויער, וואו איך וואוין.

— קליינט אן!... — האט זי קורץ און שארף געוואָרפען.

דער סטרוזיש, וואס האט געעפענט דעם טויער, האט זיי ביידען א ווייל נאכגעקוקט. דעם אלטען האט ער גלייך דערקענט, אבער די דאמע — האט ער פארשטאנען — איז נישט פון דאזיגען הויז.

אבער ער האט נישט געפרעגט. מעג־ליך, אז ער איז געוואוינט געווען צו אזעלכע נאכט־באזוכען.

א קליינער, ריינער הויף מיט א גערטענדעל אין דער מיט, שטיל. מען שלאפט. דער סטרוזש לעשטאוים דאס ליכט און זיין שטיבעל און דוקט זיך ארונד טער אונטער'ן איבערבעט.

אנקע בלייבט שטעהן אין א גרויסער מאל אויפ'ן פרעמדען, פינסטערען הויז.

זי האט דאס געפיהל, אזוי ווי מען וואלט זי אריינגעשטופט אין אן איזערנע שטייג און פארהאקט הינטער איהר דאס טירעל.

איצט, זי זאל וועלען אוועקגעהן, אדער אנטלויפען — וועט זי שוין נישט קאנען. עס איז אלץ פארטאכט. אלץ פארשלאסען. זי געפינט זיך אין א קלעם. וואס וועט איהר העלפען דאס וועהרען זיך, אז קיינער וועט איהר צו הילף נישט קומען.

— מיר וועלען מוזען געהן צו פוס — האט זיך דער מאלער אנגערופען, ווען זיי זענען אריין אין א הויז מיט טונקעלע שטיגען.

— וואס הייסט?

— איך וואוין זעהר הויך. אויפ'ן פינפטען שטאק. ביינאכט איז דא א ווינדע, אבער אזוי שפעט ביינאכט איז שוין די ווינדע נישט טעטיג.

אנקע האט נישט געענטפערט. וואס איז איהר די נפקא־מינה, צי זי וועט געהן צו פוס, אדער פאהרען מיט דער ווינדע? איז דען נישט אלץ איינס?

מען געהט אויף שטיגען. אנקע שטעלט זיך אלע ווייל אפ. דער מאלער ניט איהר אנווייזונגען. אט דא איז א קרומע שטיג און דארט א גלייכע.

אבער אנקע'ן איז דאס אויך אלץ איינס. וואס איז די נפקא־מינה, וואוהין זי געהט און וואו זי וועט קומען?

זי וואלט גאר געוואלט ערגעץ אנ־דערלעגען זיך. עס איז אזוי קאלט אין די ביינער. עס לויפען דורך איבער'ן טארך שטעבערינע שווידערען. זי ווערט פאר־ברענט פון היץ. זאל זיין, וואס עס האט צו זיין.

ענדליך בלייבט מען שטעהן. ארום און ארום שווארץ. עפעס פיהלט זיך א מאדנער ריח. עפעס וואס פון א קעלער, געמישט מיט גוי'איש קרויט.

אז ריח פיהלט מען אפט ביי סטרוז־ושעס, אדער אין זעהר ארמע הייזער, וואו עס שלאפען א סך נפשות.

פאר אנקע'ן גיט א שווייס־אויף איהר צימער — דאס ליכטיגע, דאס וואַרימע, מיט ווייסען בעטגעוואנטן, מיט דעם גוטען ריח.

איצט איז יענער צימער אינגאנצען סטעפע'ס. אלץ אין איצט סטעפע'ס. און זי, ר' איטשע'ס טאכטער, וועט זיך דא וואלגערען ערגעץ ביי א פרעמדען מאנס־פארשוין, וואו עס שמעקט מיט קרויט און מיט קעלער.

עס עפענט זיך די טיר. עס צינדט זיך אן אן עלעקטריש ליכט.

אנקע בלייבט שטעהן אין א גרויסער אומגעלומפערטער שטוב, מיט צוויי גרוי־סע, גאך גרויסע פענסטער אויף א דאך־ארויס.

אין שטוב פיהלט מען א ריח פון פארב און פון אייל. עס איז גאר קיין מער־בעל נישטא. עס שטעהען צוואוארפען שטיקער לייוועגט. עס שטעהט א סטאליר־נע, אט איז א שעפלאנג, אט א ביינקעל. דארט ווידער עפעס א פיסעל פון א בענ־קעל. עס איז נישט צוגערוימט.

פון דא און דארט שיילט ארויס א וואלד פון א ווינקעל, א סטארע שעפטען. דארט הויבען זיך בערג, עס לויפט א טייר כעל — און מיטען דערינען שמייר כעלס גאר א פרויען־קעפעל, און א צוויי־טע זיצט א נאקעטע, אזוי ווי די מאמע האט זי געהאט.

אנקע געפינט זיך איצט אין אטעליע פון מאלער הענדריק ווינקלער. דאס זעהט זי איצט זיינע בילדער.

צום ערשטען מאל אין לעבען געפינט זי זיך אין אזא צימער.

— דא וועט זי שלאפען? — דער־שרעקט זי זיך בלויז פאר'ן געדאנק — אבער וואו? ווי אזוי?

— דאס איז מיין ארבייטס־צימער — האט זיך דער מאלער אנגערופען, זעהענ־דיג אנקע'ס פארלעגענהייט — אזוי זעהט אויס א צימער ביי א מאלער. שרעקט אייך נישט, פריילין — איך וועל אייך אין דעם צימער נישט לאזען. איך האב פאר אייך א צווייט צימער.

אנקע קאן נאך אלץ נישט ענטפערען. זי שטעהט א געפלעפטע אין א צווישטע.

ביז אהער האט זי נישט געגלויבט, אז זי געהט טאקע ארויף צו איהם, צו דעם דאזיגען פרעמדען מענש. איצט איז זי ביי איהם אין שטוב. ער קאן טאן מיט איהר, וואס איהם וועט נאר געפעלען.

דער מאלער ווארפט דערווייל אראפ פון זיך דעם גרויסען קאפעליוש און נעהם צו צו אנקע'ן.

— ווארפט אראפ די פעלערינע — נעהמט ער אליין אראפצוהען פון איהר זיין איינענע פעלערינע.

אנקע דערפיהלט זיין האנט, אזוי ווי א כריה און גיט א שפרינג אפ אין א ווינ־דעל ארויס.

ער בלייבט שטעהן מיט שווערע אראפגעלאזטע הענט.

— ווער האט אייך אזוי איבערגע־שראקען? פרעגט ער — האט מען אייך טאקע אזוי פיעל שלעכטס געטאן, וואס איהר האט נישט קיין צוטרוי צו מיין שום מענש?

— אנטשולדיגט מיר — ווערט אנקע ווייך און די טרעהרען הערען נישט אויף צו ריגען — איך האב מורא דא צו בלייב־בען.

— עס טוט מיר זעהר לייד. וואס איהר גלייבט מיר נישט. און נאך מעהר לייד טוט מיר, וואס איהר האט היץ און וואס איהר ליגט נאך נישט אין בעט. זאגט מיר, וואס זאל איך טאן, כדי צו געווינען אייער צוטרוי?

— איך ווייס נישט — ענטפערט אנקע — אבער אזא נאכט האב איך נאך זיינט איך לעבן נישט געהאט. עס קאן זיין, אז איך גלויב אייך אז איהר וועט מיר קיין שלעכטס נישט טאן. אבער איך קאן מיך בשום אופן נישט צוגעוואוינען צום געדאנק, אז איך געפין זיך טאקע ביי אייך.

(ווערט פארגעזעצט)

טיי איז א קליינע אויסגאבע פארוואס ניט טרינקען די בעסטע "SALADA" TEA

"פריש פון די גערטנער"

נייעס ביי אונז אין שטאדט

וועט זיין א קאנדידאט צו האר באארד אף עדיוקיישאן

לאיער י. ל. קאהן, וועט דעם ערש־טען יאנואר, זיין א קאנדידאט צו דער באארד אף עדיוקיישאן אין ווארד פיער פאר קומענדען יאר.

דעם באשלוס האט לאיער י. ל. קאהן געפאסט, נאכדעם ווי עס איז באקאנט געווארען צו נייעס, אז לאיער דזיג. גלעם וועט זיין אן אלדערמאן קאנדידאט.

לאיער י. ל. קאהן איז גוט באקאנט אין וואַרד פיער, אין די געזעלשאפטליכע און ארבייטער קרייזען איז ער ניט קיין נאפס, און זיין קאנדידאטור וועט זיכער ארויסרופען ציפרידענהייט ביי די וועהר־לער פון וואַרד פיער.

מען בויט נייע הייזער

היינטיגע וואך איז ארויסגעגעבען געווארען פערמיטס צו בויען זעקס און צוואנציג נייע הייזער, וועלכע וועלען קאסטען פיער און נייניציג טויזענט. ניין הונדערט דאלאר.

דער סיטי ארכיטעקט האט ערקלערט, אז דער מאראנטאר עולם העלפט דערמיט צו לעזען די ארבייטסלאזע פראבלעם, ווייל דערביי באשעפטיגט מען ארבייטער, אין אז ער, פון זיין זייט, שרייבט אונטער די אפליקאציעס אזוי שנעל ווי מעגליך, כדי די ארבייט זאל שנעל אנגעפאנגען ווערען.

ליבעראלען וועלען ענדערען זייער שטעלונג צו דער שנאפס פראגע

א. דזש. מעקינטייער, דער פרעזי־דענט פון וואַרד פיער ליבעראל אסאסיאי־שאן, האט ערקלערט, אז קומענדען יאנ־טאג אוועגנט. ביי דער ספעציעלער פאר־זאמלונג פון וואַרד פיער, וועלען אויפגע־שטעלונג פון דער ליבעראלער פארטיי באצוג צו שנאפס פראגע.

די פארטיי האט שוין לאנג גע־טראכט וועגען א שטעלונג צו דעם עניין, האט ער פערזענליך ערקלערט, אין די קוק מענדע ליבעראלע קאנווענשאן אין חודש דעצעמבער, וועט דעם עניין ערלייד־יגען.

ער גלויבט, אז די איצטיגע משקה פרייזען זענען צו־הויכע, און אז מען קאן געבען דעם אנטראיאר עולם בעסערע משקה צו בילינערע פרייזען.

אויב די דעלעגאטען וועלען הענען קומען צום וואַרט אין דער פראגע וועט מען הערען א ניי וואַרט וועגען דעם.

ביי דער זעלבער פארזאמלונג, מאנ־טאג, וועלען אויך עהרענטלעך ווערען דעלעי־גאטען צו דער קאנווענשאן.

געזאלין איז בילינער געוואָרען

אנהויבענדיג נעכטען, איז געזאלין בילינער געוואָרען מיט א סענט אויפ'ן גאלאן, דאס מיינט, אז געזאלין וועט קאסטען 27 סענט, אנשטאט 28 ווי ביז איצט.

דער פריז איז אריין אין קראפט אין בער נאנץ קאנאדע, אויסער אין בריטיש קאלאמביא.

מאנען אינשורענס פאר גנבה

די סטרענד מייל־אלס, לימיטעד, פון 325 יאנג סטריט, מאנען דורכ'ן גערוכט די סומע פון 2,654 דאלאר פאר סחורה וועלכע מען האט פון זיי צוגע'גנב'עט.

די סומע מאנען זיי פון דער פיזעל־טע אינשורענס קאמפאני, פון וועלכער זיי האבען געהאט א פאליסי.

די קאמפאני טענה'ט אבער, אז די ביכער זענען ניט אין ארדנונג, און אז זיי קענען ניט איבערציינען ווי גרויס די גנבה איז געווען.

גארדאן וואלדארן, ק. ס. איז דער לאיער פאר דער קאמפאני, און ט. ג. פעלאן איז דער לאיער פאר דער אינשור־רענס קאמפאני.

די טענות קומען פאר פאר ריכטער ראון אין „קאן־דזשורי" קאורט.

נארמאן באַרינסקי פון סטאפוויל, וועלכער איז לעצטענס גערופען געוואָרען צו דער באר, וועט פראקטיצירען אלס לאיער מיט דער ארזוואקאטען־פירמע קוירלי קינג און האוארד. ער וועט פראק־טיצירען אונטערן נאמען נארמאן באַרינסקי, מר. באַרינסקי, איז מיט דער אויבענדער־מאהנטער פירמע פארבונדען געווען נאך אלס סטודענט.

מאטארמאן צובראָכען

א מאטארמאן, וועלכער האט אליין געפירט א סטריט קאר אויף טשיוויטש סטריט איז שטארק צוכראָכען געווארען ווען אן עלעקטרישער סווטש האט עפס פלאדיהט אין פראנט פון דער קאר, ווען ער האט איבערגעביטען זיין וועג.

ער איז צוגענומען געווארען א שווער פארוואונדעטער אין סט. מייקעלס האס־פיטאל.

דאנדעס קאר וועט געביטען ווערען

פאר די, וועלכע פארען אויף דער דאנדעס סטריט קאר, איז אינטערעסאנט צו וויסען פאלגענדע כללים:

אנהויבענדיג קומענדען מאנטאג, וועט דער צייטווייליגער פארקער פון די קארס זיין ווי פאלגט:

סאמט אויף בעי, דאן וועט זי אריינ־געהן איסט אויף לוואיזא, סאמט אויף דזשיינס. און איסט אויף אלבערט סט. און צוריק נארט אויף בלו סטריט

אנהויבענדיג מאנטאג דעם צענטען וועט די קאר געהן סארט ווי פאלגט:

דאנדעס קאר וועט געהן סאמט אויף עליזאבעט בוז צו לוואיזא, איסט אויף לוואיזא צו דזשיינס סאמט, נאכהער צו אלבערט און צוריק דורך עליזאבעט סט. אויף דאנדעס.

דאס איז ספעציעל אראנזשירט אזוי, כדי די דאנדעס קארס זאלען ניט דארף פון וואַרטען אויף קארנער בעי און דאנ־דעס סטריט.

פייער פון א סיגארעט

אויעקווארטערדיג א רויכענדיגען סי־גארעט אין דער פראָנט פון די סטערלינג טיילארס, אויף יאנג סטריט, האט א פרעמדער מאן פאראורזאכט א פייער אין סטאר.

ווי די פאליציי באהויפטעט, איז ער געשטאנען און באוואונדערט די סחורות פון דער פירמא. און נאכהער האט ער דעם סיגארעט אויעקגעוואָרפען, פון וועל־כען דאס פייער האט זיך אנגעהויבען.

די נייע פאליס סיגנאלען שוין פארטיג

אין קורצען וועט מען אייך איינלא־דען צו פראוועז די חכנת הסיגנאלען וועלכע מען האט אויפגעשטעלט אין שטארט, און וועלכע קאסטען די הינע איינוואוינער די סומע פון זעקס הונדערט טויזענט דאלאר.

איבער דער שטארט זענען אויפגע־שטעלט געווארען 286 סיגנאלען, לויט דער לעצטער מדע. און וועלכע מען קען ברענגען אין באוועגונג אזוי שנעל ווי עטוואס פאסירט.

די ארבייט דערפון האט גענומען פיער חדשים, און מיטוואך פארנאכט איז פארטיג געווארען דער לעצטער סיגנאל אין קאורט סטריט סטיישאן.

די סיגנאלען זענען אזוי איינגעארד־דענט, אז מען קען ברענגען אין באוועגונג א גאנצען דיסטריקט מיט א מאל, אזוי ארום זאגט מען אז איבעראל אויב עפעס פאסירט.

דער אלטער סיסטעם איז דא איינ־געארדענט געווארען מיט 23 יאר צוריק, און די שטארט האט בלויז געהאט 156 קעפטלאר.

אלעס וואס מען דארף איצט איז, ערוועהלען א פוביליסיטי פאמוטע, און א באנקעט קאמיטע, און איינארדנען די פייערונג.

קינד פארוואונדעט

איזאבעל פאקס, צוויי און א האלב יאר אלט, פון 368 דאנדעס סטריט, איז צוגענומען געווארען אין קינדער האספי־טאל מיט ערנסטע וואונדען, וועלכע זי האט באקומען פון אן אויטאמאביל.

פייער אין היספיטאל

פולהאם האלב נאך צוועלף מיטוואך ביינאכט האט א פייער אויסגעברא־כען אין פרוואטען האספיטאל אויף איזאבעלא סטריט.

די אויפזעהער האבען אבער קאנטרא־לירט דאס פייער אזוי, אז די קראנקע האבען ניט געוואוסט דערפון און דאס פייער איז איינגעלאשען געווארען.

פרעהט זיך אומזיסט

מיטוואך איז געווען דער טאג, ווען די פערדלאך אין קעמברידזש האבען גע־בראכט אויצרות צו די געווינער פון זיי־ערע נומערען.

און טאקע מיטוואך פרי, ווען טרס. בראנסלאוא דזשירמאנא, פון 760 ריטש־מאנד סטריט וועסט האט ארונטערגעריי־ניגט דעם טיש פון אנבייטען, האט זי באקומען א טעלעגראמע, אז איר נומער האט געוואונען דעם צווייטען פרייז, פון וועלכען זי דארף באקומען איר חלק פון 22 טויזענט זעקס הונדערט מיט ניין דא־לאר.

זי איז גלייך אוועק אין דער קענע־דיען נישאנאל טעלעגראפען בוירא, אוועקגעשיקט איר בילעט. און שוין גע־מאכט פלענער ווי אזוי צו לעבען, לויט דעם נייעם באנלקמען וועג.

פארנאכט־צו איז אנגעקומען אן ענטפער, אז איר נאמען איז ניט אויף דער ליסטע.

ACID CONDITION

the common cause of pain and discomfort after eating - -

עכטע מילך פון מאג־נעזיא איז אימער א פלוסנקייט, איינמאל א טאבלעט. זוכט דעם נאמען פיליפ'ס אויף ראפער און באטע־לע.

באפרייט זיך פון דער שרעק פאר וועהטאגען נאכ'ן עסען. עסט אהן מורא פאר "אונבאהאגליי־אונג", זויערען מאגען, אונאנגענעהמע גען ארער קאפוועהטאגען.

ווען אייער שפייז פרעמענטירט, ליגט ווי א שטיין אין אייער מאגען אין עס א סימן, אז איהר האט צופיעל עסיר. איהר דארפט זיך ניט באגנוגען מיט באסטע מיטלען — נעמט אנ־שטאט אן אנטי־עסיד וואס וועט קארעגירען דעם צושטאנד. פיליפ'ס מילך פון מאגנעזיא.

א לעפעל פון דער אנגענעהם־באלטעם־טער, לאקטשענדע פיליפיגקייט נייטראליזירט פיע־כאל אזוי פיעל עסיר. עס גיט דעם גענערינען אלקאליין גליייכגעוויכט דעם עסיר איבערגעפיר־טען מאגען און קישעס — העלפען די דאזיגע ארגאנען נעהערעריג צו פונקציאנירען.

פיליפ'ס מילך פון מאגנעזיא איז וואס איהר דארפט נעמען ווען א שלעכטער אטעם. באַ־דעקטער צונג, לאפווחטאגען, איבעלדיקייט און אז. וו. דייטען אן צופיעל עסיר אין דעם סיסטעם. נעהמט הייטען א לעפעל און פאר עטליכע טעג און זעהט ווי עס מאכט זיך דעם סיסטעם. איהר וועט ניט זיין אזוי אונטערוואר־פען צו פארקיהלונגען, אדער קראנקהייט. אלע דראג סטארס — אין 50ס. באטעלס.

פיליפ'ס מילך אף מאגנעזיע

איצט ווייסט זי ניט וואס צו טאן: האט זי יא געוואונען, האט זי ניט געוואר־נען, און פיעלייכט איז עס א קאפיטעל פון שלום עליכם'ס "דאס גרויסע געווינס".

אלעגפאלס, דיטשמאנד סטריט געהט כאדאראס.

צדקה פערדעראציע וויל 25 טויז' זענט דאלאר פון דער שטאדט

ארטור קאהן האט גערעדט אין נא־מען פון א דעפוטאציע צו דער באארד אוף קאנטראל, אז זיי זאלען באווילינגען דו סומע פון 25 טויזענט דאלאר דער דעם קאמפיין פון דער צדקה פעדעראציע.

אין זיין רעדע האט ער אנגעזייגט, אז דער קאמפיין איז ניט ערפאלגרייך, און גראדע אין אזא צייט, ווען די נויט און הונגער איז פיעל גרעסער, אין דער קאמפיין ניט ערפאלגרייך. און דערפאר פארלאנגט ער די ביישטייערונג.

דער מעיאר האט אויסגעדריקט זיין צופרידענהייט מיט דער גוטער ארבייט פון דער פעדעראציע. ער האט אבער ער־קלערט, אז ער זעהט ניט פון וואנען אזא סומע צו געבען, ווייל די שטארט בעלבסט איז אין א דעפיציט, און נאך א לענגערער דעפאטט איז דער פארלאנג דערווייל אפ־געלייגט געווארען.

דער קאמפיין איז דערווייל ניט־קיין ערפאלגרייכער. די קעפטענס און די זאמ־לער קומט אן שווער צו קריגען געלט, און דער קאמפיין וועט פארלענגערט ביז א גרעסערע סומע וועט געשאפען ווערען.

לערערין „דאר", נער־וועז. נעווינט ענערגיע 14 פונט אין 3 וואכען

סט. אורעל, פ. ק. — „בין געווען נערוועז, ערשעפט, אזוי דאר, אז איך האב זיך געשעמט", שרייבט מיס אל־פאנזין פארטער, לערערין, „איך האב פחד־ווד איינאנייד איסט. געוואונען 14 פונט אין 3 וואכען. איצט געווען און פרייליך".

לערער, ארוואקאטען, דאקטוירים, נוירסעס, מוטערס, אלע שרייבען ווי זיי האבען געוואונען פון 5 ביז 15 פונט אין 3 וואכען דורך די נייע איינאנייזיד איסט. פלעקען פון הויט פארשווינדען, „נערוועז", פארשטאפונג, אונפארדייאונג ענדיגען זיך אויבער נאכט.

איינאנייזיד איסט איז צוויי גרויסע טאניקס אין איינעס — וואס בוועגט כאלץ־געבערגער אייזען. פיעל מאל שטאר־קער ווי ניט מעדיצינישע הייוועז. דעווול־טאטען אין האלב צייט.

זייט ניט „דאר", שווער, נערוועז, אין געפאר פאר ערנסטע קראנקהייטען. נעמט די דאזיגע אנגענעמע טאבלעטס. קיין הייוועזענדיגער טעם, קיין נאז. אויב ניט צופרידען מיט די שנעלע רעזולטא־טען, וועט אייר קריגען אייער געלט צו־ריק. קריגט היינט איינאנייזיד איסט פון אייער דראגיסט. פילט גוט מארגען. נאך וואנ שנעל.

Holy Blossom Synagogue
115-19 Bond Street
SUNDAY MORNING SERVICES
Commence This Sunday, Nov. 2nd
AT 11 A. M.
RABBI EISENDRATH
will speak on
"What Shall I Preach About ?"
An Analysis of the Pew's Request
The public is welcome

French Line
אייראפא—מענעדע
אויב איהר ווילט ברענגען אייערע פרובים אדער פריינט פון אייראפא, נעהמט אין אנבאטראכט די מעלות פון כאנוצען זיך מיט דער פראנצויזישער ליניע. באראט זיך מיט אונזער נאהענטסטען אידישען אגענט פאר פריידזען און איינצעלהייטען.
כשר'ע קיך
ווייטען געגעבען מיט די פארלעייטען
הויפט אפיס:
53 ריטשמאנד וו.
TORONTO ONT.

Canadian Pacific
TO
EUROPE
שיפסקארטען
פאהרט נאך יוראפ
דורך די
קענעדיען פאסיפיק שיפען
דייריעקטע שיפסקארטען, נאך און פון פוילען, רומעניען, ליטא, לאטווייא, עסטרייך, דייטשלאנד, אימאליען, יוגא און טשעכא סלאוואקיע, אונגארן, פראנקרייך און בעלגיען. יעדער אימי־גראנט ווייסט דאס די קענעדיען פאסי־פיק ניט סערוויס און צופרידענהייט. נאכפרעגען ביי אונזערע אויטאָר־זירטי לאקאלע אגענטען.
דזשיי. בי. מעקעי
נענעראל אגענט — פאסאזשיר דעפארטמענט.
1 קינג סטריט איסט, טאראנטא
ערעלייד 2105.

קריספע, קרוכלע קוקיעס

FIVE ROSES FLOUR

קאנטעסט רעטעניש
נומער 1*)
פון שלמה שמולעוויטץ
איך האלט דיך דיין,
איך מאך דיך שעהן
ווי די זעלבסט קענסט פארלאנגען
גיב מיר א ריזהר,
א גלעט א שמיר,
און כ'ווער ווי אייפגעגאנגען.
מיר איז ניט פרעמד,
דיין לייב, דיין העמד,
פארזעהן מיך קיינער טאר ניט,
נאר כ'ווער פארלעצט
פון דיינע הענט,
און לאנגזאם ווער איך גאר ניט.
*) שרייבט אן אויף דעם געצייכענטען פלאץ אייער פולען נאמען, אדרעס און דעם ריכטיגען ענטפער פון רעטעניש, שיקט עס צו מיט אן עקסטרא 2 סענט סטעמפ. וועט איהר באקומען א בוך אין ווערט פון 25 סענט. צו צאהלען נאך 75 סענט צו א האלער בילעט צו שמולעוויטץ קאנצערט. וואס וועט זיין דעם 28-טען העצעמבער זונטאג 8 אווענט.
ענטפער — — — — — — — — —
נאמען — — — — — — — — —
אדרעס — — — — — — — — —
שיקט אויף דעם אדרעס
Solomon Small
25 Grange Ave. Toronto

DOMINION TI
(5971
ווערט
חפצ'ן נאך ראט
טאט.

דזשענעראל פוד סארפ־פארנרעסערט פראדוק־ציע און פארדינסטען

איי יארק. —

די נעט פארדיענסטען פון די דזשע־נעראל פודס קארפאריישאן און סובסי־דיריטע פירמעס פאר די 9 מאנאטען וואס האבען זיך געענדיגט דעם 30-טען סעפ־טעמבער, זיינען געווען די סומע פון $15,515,280, נאכדעם ווי אלע אקאסטען און אויסגאבען, איינשליסענדיג דעם רע־זערוו פאר פערדעראלע איינקומנסט טעי־ערען זיינען איינגעשלאָסען געווארען.

די דאזיגע סומע שטעלט מיט זיך פאר א פארדיענסט פון $2.93 אויף יעדע אייר־נע פון די 5288.795 קאמאן סטאק שערס וואס זיינען געווען אויסשטעהענד דעם 1־טען אקטאבער 1930.

פאר די ערשטע מאָנאטען פון 1929 האט דזשענעראל פודס קארפאריישאן, ווי דאן קאנסטיטואירט, געהאט א נעט פאר־דיענסט פון $14,840,262, אדער $2.83 אויף יעדער אייגער שער פון קאמאן סטאק וואס זיינען דאן געווען אויסשטע־הענד.

פיער פירמעס זיינען צוזאמענגע־שמאלצען געווארען מיט דזשענעראל פודס קארפאריישאן אין פארלויף פון די ערש־טע 9 מאָנאטען פון 1929. ווען מען נעהמט אין אנבעטראכט די פארדיענסטען פון די דערמאהנטע פירמעס איידער זיי זיינען איבערגענומען געווארען פון די דזשענע־ראל פודס קארפאריישאן, זעהט מען אז דער לעצטערס פארדיענסטען פאר די ערש־טע 9 מאָנאטען פון 1929, זענען געווען $16,058,277.

די געשעפטען פון דער קארפאריישאן פאר די 9 מאָנאטען ציינען אן אויף א באריטענדער פארגרעסערונג. אין סעפ־טעמבער איז געווען א גרעסערער פאר־קויף ווי פאראיאהרען אין דער זעלבער צייט.

דער שוואכסטער מאָנאט איז געווען אין יולי.

דער פארגרעסערטער פארקויף און די אינטענסיווע אדווערטייזינג פאמפיינס האבען באריימענד פארגרעסערט די פרא־דוקציע אין איינינע פון דער קארפאריי־שאנס אנגעשלאסענע פירמעס. די דזשעלא־דיוויזיע ארבייט איצט אויף דעם גרעסטען פראדוקציע באזיס אין איהר געשיכטע. די וואלטער בייקער און קא. פלענט האט לעצטענס פארגרעסערט די צאהל פון זיי־ערע ארבייטער.

מעדיצינישע אנזייגען

לעבער פלעקס

לעבער פלעקס איז א מעדיצין פון ווערט, ווען עס ווערט אנגענומען לויט דער אנווייזונג, ווען עס ווערט אנגענומען לויט דער אנווייזונג, ווען עס ווערט אנגענומען לויט דער אנווייזונג

זואל... סטריט

(א העכסט שפאנענדע ראשאן פון דעם אידישן אמעריקאנער לעבען חיינם צו טאן, נעבויים אויף די לעצטע פאסי רונגען אין זואל סטריט.
— פון —
מארק סארדער

(פארזעצונג)

— דאס איז זודרקליך מערקווירדיג — האט סעמועל נעזאגט אין האט אנגעהויבען ארומשפאנען איבער'ן אפיס. ער האט זיך געוואונדערט אויף זיך אריין, וואס ער איז אזוי פארארינטערעסירט געווארען אין א פרוי, וועלכע ער קען ניט אין ווייסט ניט, און וועמעס נאמען ער ווייסט אפילו ניט. וואס נעהט אויהם אן אזא מענש? האט ער זיך אליין געפרעגט. אין ער האט זיך געענטפערט, אז דאס איז זיכער דערפאר, ווייל דאס דארף זיין, תערי'ס ערשטע קיס, וואס ער דארף פארטיידיגען אין אפענעם קאמיט.

— און ווער איז איז, די פרוי? — האט ער פוצלוגג א פרעג געטאן.

— איך ווייס ניט.

— דאס ווייסט אויך ניט? — האט סעמועל אויסגעטעלט • אויף תערי'ן א פאר גרויסע אויגען.

— ניין, איך ווייס ניט — האט תערי געענטפערט.

— ווי קען דאס זיין?

— איך זאג דאך אויך. עס איז א מערקווירדיגע פרוי. אויף מיין מזל דארף זיך מיר טרעפען, גראד פאר מיין ערשטער קייס, אזא מארגע פרוזאן.

— זי וויל איהר נאמען ניט זאגען?

— פאר קיין פאל ניט.

— און עס איז ניטא קיין וועג צו צווינגען זי צו דעם?— האט סעמועל געפרעגט.

— ניין, אזא געזעץ איז ניטא. מיר דען מיט גוואלד, און דאס וואלט איך ניט דערלאזט.

— ניין? פארוואס?

— אך, וואס רערט איהר! — האט תערי אויסגערופען — פיינגען אזא צארט באשעפעניש!

— א צארט באשעפעניש! — האט סעמועל אויסגערופען — זי איז דאך פארט א מערדערין.

— אך, רעדט ניט אזוי! — האט תערי אויסגערופען נערוועז — איך קוק ניט אויף דער פרוי ווי אויף א מערדערין.

— ניין? — האט סעמועל לייכט געשמייכעלט, ווי דען?

— איך קוק אויף איהר ווי אויף א מארטיידערין — האט תערי פעסט געענטפערט.

— איך האב מורא — האט סעמועל געזאגט אין שפאס — אז דו האסט אין דער פרוי זיך פארליבט.

— איך בין זיכער — האט תערי געזאגט — אז ווען איהר וואלט די פרוי געזעהן, וואלט איהר נעטאן דאס זעלבע.

— וואס מיינסטו, פארליבען זיך?

— א, ווער רערט פון פארליבען זיך! — האט תערי געענטפערט מיט דער פרוי הערדינער נערוועזקייט — אבער איהר וואלט צוגעגעבען אז איך בין גערעכט.

— אנטשולדיגט — האט מרס. נאר ווין, וועלכע איז ביז אהער געזעסען שטיל ביי דער זייט, זיך ארייננעמישט — מעג איך אפשר וויסען וואס דאס איז פאר א פרוי?

— א. זיכער — האט סעמועל געענטפערט — עס איז א פרוי וועלכע איז אנגעקלאגט אין מארד.

— אין מארד?

— יא. אין מארד — האט סעמועל געענטפערט — און תערי דארף די פרוי פארטיידיגען.

— א. אזוי...

— יא. אזוי איז עס — האט סעמועל געזאגט — דאס דארף זיין די ערשטע קייס, מיט וועלכער תערי דארף ארויס טרעטען אין אפענעם קאמיט. און דער פאר זענען מיר אזוי פארארינטערעסירט.

— איך בין ניט זיכער באקאנט אין אזעלכע זאכען — האט מרס. נארוויז געזאגט — אבער איך פארשטעה ניט, איך מיינע דאך תערי'ן באשטעלט די קייס צו פארטיידיגען, ניט אזוי?

תערי האט זיך נערוועז געווארפען אויף זיין בייגקעל און האט געלאזט סעמועל'ן צו ערקלערען.

— די זאך איז אזוי — האט סעמועל געזאגט — די פרוי האט דא. ווייזט אויס, קיינעם ניט. זי איז אן עלענדיג דא.

— אן עלענדיג?

— יא. אזוי ווייזט אויס. דערצו אן אריטע. זעהר אן אריטע. קומט פון די אריסטע געגענדען פון שטאדט. האט זי ניט קיין געלט אנצושטעלען א לאיער.

— נו?

— נו, האט דער סטייט אנגעשטעלט תערי'ן די פרוי געזעצליך צו פארטיידיגען.

— איך פארשטעה — האט מרס. רוטס מיט סאן רוס. סינק אין קיטשען, נארוויז געזאגט — אז דאס איז פאר א האדרוואור פלארס, יעצט ליידיג, נאראדזש אויב נויטיג, פרעגען 114 ביטרים סטריט. טרייניטי M 1065.

1563

צו פארערענטען דריי אדער 4 רומינע פרעג מיט אלע קאנווייניענס. בייזינדס, פיקס טשורס, ניי דעקאריט, האדרוואור פלארס פרעגען 61 סאסעקס סטריט.

1498

צו פארערענטען א פרעט נאר פאר ערוואקסענע. אלע קאנווייניענס. גרויסע קיטשען מיט צווייווינדאס. סטים, האדרד וואור פלארס. 437 יוקליד עווענוי.

1562-11-2

צו פארערענטען א זעהר שעהנע וואר רומע פארנישד פראנט רום, דאנסטעירז מיט אלע מאדערנע קאנווייניענס אין 515 מארקהאס סטריט.

1453-11-2

צו פארערענטען א פלעט פון דריי רומס מיט אלע מאדערנע קאנווייניענס, האדרוואור פלארס, סינק, אין קיטשען, פיקסטשורס און בליינדס, מיט אדער אהן נאראדזש. פאסיג פאר א אפעה, אדער ערוואקסענע. פרעגען 10 ביטרים סטריט.

1422-10-26

צו פארערענטען א וואריטע פארנישד רום פאסיג פאר 1 אדער 2 פערזאנען, פרעגען 119 גרייס סטריט.
טעלעפאן טרייניטי j 2977.

561

צו פארערענטען זעהר א שעהנעם פלעט פון דריי אדער 4 רומס, האדרוואור פלארס, ווינדע בליינדס, סטים פון אלע קאנווייניענס. פאר ערוואקסענע מענשען, אין 78 בראנזוויק עווענוי.

1568-11-2

צו פארערענטען א פלעט פון דריי רומס מיט אלע קאנווייניענס. פרעגען 229 בעווערלי סטריט

1557-11-2

צו פארערענטען 7 רומינע הויז מיט אלע קאנווייניענס. קאהנער בעלעווי פריים און דענסאן עווענוי. יעצט ליידיג. פרעגען טרייניטי 2834.

1560-11-2

צו פארערענטען צוויי שעהנע רומס ניי דעקאריט, אלע קאנווייניענס ביי א קליינע פאמיליע. פרעגען 273 קלינטאן סטריט.

1559-11-2

צו אמווירן

נעפינט זיך איצט אין שטארט צוליעב זיין קאנצערט, וואו ער מיט זיין טאלאנטירטע טאכטער **דאראטי**, ערשט • קלאסיגע ארטיסטען, וועלען געבען דעם 28טען העצעמבער **זונטאג** פונקט 8 אין בראנזוויק תלמוד תורה.

מאכט דער דוכטער באקאנט צו יעדער ארגאניזאציע, וואס מאכט אן אונטערהאלטונג, ווי א יובילעאום, באנקעט, אדער א ליטעראריישען אוועניג קען אים איינלאדען פאר א מעסיגען פרייז.

ווער עס האט קינדער וואס צייגען אריין טאלאנט אין זינגען, קען דוכ־טער שמולעוויטש אין זיי אנטוויקלען דעם טאלאנט, אין אויסלערנען זיי צו זינגען אידישע נאציאנאלע און פאלקס לידער, פאר א מעסיגען פרייז.

וועגען קאנצערט בילעטען און אנ־דערע אויסקינפטע זיך ווענדען צו:

SOLOMON SMALL
25 Grange Ave., Toronto
Trinity 9357F

אויב איר זייט א פרינטער

האט איר געזעהן און אפשר געהענדעלט, א סך רעד ראזז טיי עדס — פיעלייכט זייט איר א רעגולערער געברויכער פון רעד ראזז.

אויב אזוי, ווייסען מיר אז איר האט אויפגע־זעצט אין 72 פאינט באלד קעפס אין אייער גייסטינגען "סטיק" און איינגעשלאסען עס אין דער "טשייס" פון אייער זכרון, אז

RED ROSE TEA

"איז גוטע טיי"

צוזיי סארטען — רעד לייבעל און ארענדזש פיקא

צו פארערענטען

צו פארערענטען דריי שעהנע גרויסע רומס מיט אלע קאנווייניענס. פאסיג פאר א מאן טרייניטי W 4838.

1501-11-3

צו פארערענטען א פלעט פון דריי אדער 5 רומס, האדרוואור פלארס, סינק אין קיטשען מיט אלע קאנווייניענס. מע־סיגע רענט. פאסיג פאר א קאפעל אדער ערוואקסענע פאמיליע. פרעגען אין 203 ביטרים סטריט.

1521-11-2

צו פארערענטען 86 אנוסטא עווענוי 6 רומיגע הויז, דער פלעט איז פארנומען מיט גוטע רענט, מיט אלע קאנווייניענס. פרעגען אויפ'ן פלאץ.

1525-10-31

צו פארערענטען א שעהנע פארנישד רום אדער צוויי רומס אויב נייטיג. מעסיגע רענט, קריסטי און סט. קרייר געגענד. הילקרעסט F 6146.

38-10-37

צו פארערענטען א באקוועמע בער־רום פאסיג פאר ביזנעסמאן אדער סטו־דענטען. $2.50 א וואך. פרעגען 52 ראר־בערס סטריט. קינגסדייל 9989.

1535-11-2

צו פארערענטען 8 רומיגע הויז סאליד ברויק. ראזבערי עוו. אויף באטהווירסט סט. נעבען וועסטערן האספיטאל. אלע קאנווי־נענס. האדרוואור פלארס, נאראדזש, סייד דריינוו, יעצט ליידיג. פרעגען מידזווי 1598

1538-10-2

צו פארערענטען א שעהנעם ליכטיגען פלעט פון דריי רומס, האדרוואור פלארס, אלע קאנווייניענס. אויך א נאראדזש אויב נויטיג. פרעגען 93 ווילקאקס סטריט. טע־לעפאן קינגסדייל 9912.

1537-11-2

צו פארערענטען א שעהנע פארנישד רום מיט אלע קאנווייניענס. סטים הויט. הייסע וואסער. פאסיג פאר א מאן. לאמ־בארד 8810.

1546-11-2

צו פארערענטען א שעהנע פארנישד רום ביי פיינע מענשען 442 קראפארד סט. טרייניטי M 7208.

1542-11-2

צו פארערענטען צוויי שעהנע פאר־נישד רומס פאר סינגעל ליידע. באוונדערן באטה און טאיליעט. פרעגען 457 פאלמער־סטאן בולעווארד. טרייניטי 2721.

1543-11-3

צו פארערענטען 1 גרויסע רום 750 סקווער פוס. פאסיג פאר ליידע מאנור פעקטשורינג, וועהרהויז, אפיס אדער קלוב. 269 קאלעדזש סטריט געבען ספעדיינע רום איי 6.

1544-11-3

צו פארערענטען א שעהנע פארנישד רום, פאסיג פאר א מיידעל אדער מאן. מיט באאדד אויב מען פארלאנגט.
פרעגען 1090 קאלעדזש סטריט. טע־לעפאן לאידברוק 5748.

1555-31-1

צו פארערענטען פלאר פלאץ ביי א פארלעסליכע פירמע. פרעגען ביזווער דרעס 197 ספעדיינע עוו.

40-11-2

צו פארערענטען קראפאורד סטריט, 7 רומיגע הויז. אלע קאנווייניענס. פיקסי טשורס. ווינדא בליינדס, לינאליאום, מעסיגע רענט. פרעגען 152 ביטרים סט.

1569-11-2

צו פארערענטען צוויי שעהנע רומס דאנסטעירז. אפ טו דייט אויפגעפיקסט. פאסיג פאר א ביזנעס מאן אדער צוויי. מיט באאדד אויב פארלאנגט. ביי א קליי־נע פאמיליע. אויך 1 רום. פרעגען 248 מיידזישאר סטריט.

155611-2

צו פארערענטען צוויי שעהנע רומס, סינק אין קיטשען, נאראדזש. פרעגען 150 קראפאורד סטריט.

155-11-3

צו פארערענטען 6 רומיגע בריק הויז, אלע קאנווייניענס, קלערמאנט סטריט, 25 דאלאר צו גוטע טענענטס. פרעגען 657 קווין וועסט עדלייד 7773.

1553-11-2

צו פארערענטען א סטאר מיט 8 רומס 316 באטהווירסט, אלע קאנווייניענס, פול סייז סעלער, נאראדזש פאר צוויי קארס. פרעגען אויפ'ן פלאץ.

1564-11-2

צו פארערענטען 227 מיקאל סטריט, 8 רומיגע הויז מיט באדרום. גרויסען יארד. עלעקטריק פיקסטשורס. סייד דרייוו טעל. מידזווי 1022.

1552-11-2

צו פארקויפען

מוז פארקויפט ווערען פאר'ן ערשטען א רעסטאראן און דעליקאטעסען סטאר אין ספעדיינא עוו. אורזאכע געהט אין אנדערע ביזנעס. פרעגען 303 ספעדיינא טרייניטי 4621.

1518-10-31

צו פארקויפען ליידיס רעדי טו וועהר ביזנעס מיט אדער אהן סטאק, נאראנ־טירט א לעבען צו מאכען, אורזאכע פאר־קאזט טאראנטא. שרייבט זשורנאל באקס 81.

1515-10-31

איבערצוגעבען גראסערי סטאר קאר־נער יוקליד און דאנדעס, מיט אדער אהן סטאק.

1529-11-2

צו פארקויפען 9 פיעס וואלנאס דיי־נינג רום סעט גוט ווי ניי. ביליג. פרעגען 704 קווין סטריט וועסט.

1526-11-2

צו פארקויפען ביליג קלייניג און פרעסינג ביזנעס. פרעגען 719 באטהווירסט סטריט.

1528-11-2

איבערצוגעבען א מאנופעקטשורינג פלעט פאסיג פאר יעדער מאנופעקטשורינג אלע קאנווייניענס. עלעקטריק ווייערינג, לייטס קאטינג, פרעסינג און פיניש־ינג מייבעלס, אפיס פארניטשור, אין בעסטען געגענד. פרעגען אמעריקאן דרעס 333 עדלייד סטריט וועסט. עדלייד 0943.

1532-11-2

צו פארקויפען דייניינג רום קיטשען סעט פרעגען 569 דאנדעס סט. וועסט.

1531-10-31

צו פארקויפען ווינטער קאוטס, גע־מאכט ביי האנט פון די בעסטע וואריעס. מיט שנעל אויסגעפארקויפט ווערען. פרע־גען 81 באלדווין סטריט. אויך שניט־וואר פאר מענער סוטס.

1536-11-2

איבערצוגעבען ליידיס רעדי טו וועהר מיט סטאק און פיקסטשורס אין א פאנטרי אין בעסטען סעקשען פון שטאדט זיכער צו מאכען א פיין לעבען. ליעס אויף 4 יאהר. קיין סך געלד ניט נויטיג, אורזאכע וויל פארלאזען די פאנטרי. פרעגען מר. לייווא 130 מעין סטריט, אריליא. אנט. טעלעפאן W 818.

1534-11-10

צו פארקויפען 10 רומיגע הויז, אלע קאנווייניענס, נאראהויז, געגענד קאלעדזש ספעדיינא. הילקרעסט 0144.

1541-11-2

צו פארקויפען דריי גודס ביזנעס אין בייזסטען סעקשען קווין וועסט. אפטאב־לישד 15 יאהר. גרויסער באר'ן, אורזאכע טויט און פאמיליע. פרעגען 510 קווין סט. וועסט.

41-11-2

צו פארקויפען אן עסעקס סידאן, זער־טענער באר'ן 125 דאלאר, אויך א 1928 פארמאבס דורעגס טראק, גוטער קאנדישאן 175 דאלאר. פרעגען 239 מיידזישאר סט.

1571-11-2

צו פארקויפען דייניינג רום סעט און קיטשען סעט. פרעגען 568 דאנדעס סט. וועסט.

1531-11-2

צו פארקויפען לאנזשערי און האנ־זשערי שאפ, גוטען לאקיישען, גוטע איינ־נאהמע. האווארד 9026.

1510-11-2

צו פארקויפען קליניג און פרעסינג ביזנעס ביליג. אורזאכע אויפ'ן פלאץ. 1849 דענפארט עווענוי.

1565-11-2

קליניג און פרעסינג סטאר צו פאר־קויפען אין בעסטען גענענד פון שטאדט אויך פאסיג פאר א קאסטאם שניידער. אורזאכע פארלאזט טאראנטא. שרייבט זשורנאל באקס 86.

1547-11-2

דאבעל דופלעקס

האט 4 אפארטמענטס צו פארקויפען 5 און 7 רומס יעדען. 4 קאנקריט גאראד־דושעס, הייסע וואסער באהייצונג אלסטער אן מעניג דיסטריקט. באארגיין צום שנע־לען קויפער. טעלעפאן רענדאלף 0889.

30-11-14

צו פארלאנגט

א יונגע נוירס פארלאנגט א פאזישאן אין א דאקטארס אדער דענטיסטס אפיס ווי אויך פריוואטע נוירסינג.
טעלעפאן טרייניטי 9584.

***

א מאן פון 40 יאהר אהן קינדער אין דריי נודס ביזנעס אין א קאנטרי, פארלאנגט אן עלטערע מיידעל אדער פרוי צוועק הייראטען. שרייבט פאר איינצעל־חייטען באקס 79.

1506-11-3

איך פאהר נאך מאנטרעאל פרייטאג אדער שבת אוועגס. קומענדיג צוריק מאנ־טאג, האט פלאץ פאר פאסאזשירען אין אויטאמאביל.
טעלעפאן לינדהווירסט 6732.

1530-10-31

די מנן אברהם שוחל 94 קלינטאן סט. פארלאנגט א שמש אן עקספיריענסד מאן, פרעגען מר. ניימאן 239 בעווערלי סט.

36-11-2

א יונגע ליידי געענדיגט העבריאישע חיי סקול מיט דיפלאמא, שפילט עוט פיא־נא. קען פערפעקט העבריאיש, דייטש רו־סיש און ליטוויש. קען אונטערריכטען אין ענגליש זוכט לעסאנס אדער אנדערע פאר־סענדע באשעפטיגונג. אויסקינפטע ביי הר'חג יעקב גארדאן 116 בעווערלי סטריט, טעלעפאן טרייניטי j 7989.

1446-11-7

אן עקספיריענסד פלאמבער און סטים פיטער פארלאנגט ארבייט אלס הענדימאן אדער פייערמאן.
פרעגען טרייניטי F 9249.

1539

פארלאנגט א דייטשע אדער אידישע פרוי פאר הויז אנטיין, ביי א משפחה פון דערוואקסענע. זיך ווענדען 68 מיידזישאר סטריט, קינגסדייל 7579.

1545

א יונגע פרוי פארלאנגט די פעקאנט־שאפט פון א מאן פון מיטעלע אהרען, זאל קענען מאכען א לעבען. צוועק הייר־ראט. שרייבט זשורנאל באקס 88.

1567

די מנן אברהם שוחל 94 קלינטאן סטריט, פארלאנגט א שמש אן עקס־פיריענסד מאן, פרעגען ביים פריווידענט מר. גודמאן 307 הארבארד סטריט.

36-11-2

א מאן מיט א טאן טראק אין ווייליג צו טאן יעדע סארט ארבייט. פרעגען טרייניטי j 8288.

157011-2

דרעס מאנופעקטשורער פארלאנגט א פארטנער מיט געלט אן עקספיריענס צו קארנרעסערען די ביזנעס אדער צו פאר־קויפען די גאנצע ביזנעס. שרייבט זשור־נאל באקס 84.

1512-11-2

פארלאנגט א פארטנער מיט א קאפי־טאל אזוי שפעט בינאכט אין שוין די ווינדע נישט טעטיג.
אנקע האט נישט געענטפערט. וואס איז איהר די נפקא־מינה, צי זי וועט געהן צו פוס, אדער פאהרען מיט דער ווינדע? איז דען נישט אלץ איינס?

1550

מען געהט אויף שטיגען. אנקע שטעלט זיך אלע ווייל אפ. דער מאלער ניט איהר אנווייזונגען. אט דא איז א קרופע שטיג און דארט א גלייזע.
אבער אנקע'ן איז דאס אויך אלץ איינס. וואס איז די נפקא־מינה, וואהין

צרות פון

א שפאנענדער דאס
לעבען איז
פון מ. וואר

(פארזעצונג)

זי האט אויפגעהויבען דאס פנים און א קוק־געטאן אויף איהם. עס איז נישט געווען קיין מענשליך פנים, נאר איין שטיק געשוואלענע היץ.

זי האט געקוקט א ווייל אויף דעם פרעמדען מאלער און אויפסניי נישט פאר־שטאנען: איז ער טאקע אזוי איידעל, אזוי עהרליך, אדער וויל ער זי מיט דער דאזיגער איידעלער עהרליכקייט פארנאר־רען? איז דאס אזא מיטעל אויסצונוצען פרויען?

— איז צו אייך נאך ווייט? — האט זי געפרעגט.

— מיר שטעהען ביים טויער, וואו איך וואוין.

— קלייגנט אן!... — האט זי קורץ און שארף געוואהרפען.

דער סטרוזש, וואס האט געעפענט דעם טויער, האט זיי ביידען א ווייל נאכגעקוקט. דעם אלטען האט ער גלייך דערקענט, אבער די דאמע — האט ער פארשטאנען — איז נישט פון דאזיגען הויז.

אבער ער האט נישט געפרעגט. מעג־ליך, אז ער איז געוואוינט געווען צו אזעלכע נאכט־באזוכען.

א קליינער, דייזער הויף מיט א גערטענדעל אין דער מיט, שטיל. מען שלאפט. דער סטרוזש לעשט־אויס דאס ליכט אין זיין שטיבעל און רוקט זיך ארונד טער אונטער'ן איבערבעט.

אנקע בלייבט, ווידער שטעהן. דאס מאל אויפ'ן פרעמדען, פינסטערען הויף.

זי האט דאס געפיהל, אזוי ווי מען וואלט זי אריינגעשטופט אין אן אייזערנע שטייג און פארהאקט הינטער איהר דאס טירעל.

איצט, זי זאל וועלען אוועגקעהן, אדער אנטלויפען — וועט זי שוין נישט קאנען. עס איז אלץ פארמאכט, אלץ פארשלאסען. זי געפינט זיך אין א קלעם. וואס וועט איהר העלפען דאס ווערהען זיך, אז קיינער וועט איהר צו הילף נישט קומען.

— מיר וועלען מוזען נעהן צו פוס — האט זיך דער מאלער אנגערופען, ווען זיי זענען אריין אין א הויז מיט טונקעלע שטיגען.

— וואס הייסט?

— איך וואוין זעהר הויך, אויפ'ן פינסטען שטאק. בייטאג איז דא א ווינדע, אבער אזוי שפעט בינאכט איז שוין די ווינדע נישט טעטיג.

אנקע האט נישט געענטפערט. וואס איז איהר די נפקא־מינה, צי זי וועט געהן צו פוס, אדער פאהרען מיט דער ווינדע? איז דען נישט אלץ איינס?

מען געהט אויף שטיגען.

א קלאנג און סוט רעזוינער מיט לאנ־גע עקספיריענסד זוכט קאנעקשאנס מיט א ערפאהרענע פירמע. שרייבט זשורנאל באקס 85.

1540-11-2

א יונגערמאן, עהרליך, אמביציעז, ענערגיש, זוכט באשעפטיגונג, וואו גע־וויסענהאפטע ארבייט וועט זיך באצאה־לען. דער אפליקאנט האט אמעריקאנער בילדונג, שיפינג און קלערק דערפאהרונג, ווי אויך גוטע רעפערענסעס.
שרייבען זשורנאל באקס 87.

1558-11-2

פייפער הענגינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאבס אין פיינטינג און פייפערהענגינג. גוט און ביי־ליג. בעסטע צופריידענהייט. טעלעפאנירט גלייך טרייניטי W 7304.
מ. קירשענבוים 30 קאר סטריט.

חפץ איז צוריק פון יוראפ!

נאך א לענגערען באזוך אין גאנץ יוראפ, איז חפץ יעצט צוריק אין זיין אפיס. פאר אלע לעצטע אינ־פארמאציע זאכען, געלט זענדונג, און איבערהויפט א פריינטליכע עצה, קומט צו חפצ'ן.

DOMINION TICKET OFFICE
(עדלייד 5971)
143 קווין סט. וועסט
ווענדעט זיך צו חפצ'ן נאך ראט און מאט.

קאנטעסט רעטעניש
נומער 1*)

פון שלמה שמולעוויטש

איך האלט דיך דיין,
איך מאך דיך שעהן
ווי דו זעלבסט קענסט פארלאנגען
ניב מיר א ריהר,
א גלעט א שמיר,
און כ'ווער ווי אייפגעגאנגען.

מיר איז ניט פרעמד,
דיין לייב, דיין העמד,
פארזעהן מיך קיינער טאר ניט,
נאר כ'ווער פארלעצט
פון דיינע הענט,
און לאנגזאם ווער איך גאר ניט.

*) שרייבט אן אויף דעם געעיינטענטען פאלאן אייער פולען נאמען, אדרעס און דעם ריכטיגען ענטפער פון רעטעניש שיקט עס צו מיט אן עקסטרא 2 סענט סטעמפ. וועט איהר באקומען א קופאן אין ווערט פון 25 סענט. צו צאהלען נאך 75 סענט צו א דאלער בילעט צו שמולעוויטש קאנצערט, וואס וועט זיין דעם 28-טן העצעמבער זונטאג 8 אוונטס.

ענטפער — — — — — — — —
נאמען — — — — — — — —
אדרעס — — — — — — — —
שיקט אויף דעם אדרעס
Solomon Small
25 Grange Ave. Toronto

עלטערען פארשטעהען דער בייבי'ס שפראך

"מיר האבען געמיינט אז מיר פארלי־רען אונזער בייבי בעת די ביינלאך האב־בען געוואקסען" — זאגט א ערגסטער מיטער. "ער האט ניט געקענט פארדייען קיין זאך און איך געוואר'ען אפגעגעהר־טער יערען טאג. איין טאג, נאך אן אומ־רוהיגער און ווייגענדיגער נאכט איז מיר איינגעפאלען קעסטאריע און איך האב גע־קויפט א פלעשע. עטליכע טראפען האב־בען איינגעשטיט דאס קינד און נאך עטליכע דאזעס איז ער געווארען נאר אן אנדערע בייבי". דאקטוירים רעקאמענדי־רען אומעטום די דזיינע ווערזשעטעבעל, אומשעדליכע קעסטאריע. פאר פאלדס, פארשטאפונג, "פארזיק" און אנדערע בייב־בי און קינדער קראנקהייטען, און מיי־ליאנען פרייען ו ו י ס ע ן אז די ווארקונג איז די בעסטע. מיידט אויס נאכגעמאכטעס. די פלעטשער אונטער־שריפט איז דער סימן פון אמת'ער קעס־טאריע.

מיר אטענען צו אלערהאנד הויז מעקסטארי אפיס און סטאר קלייניג בעסטע ארבייט צו די ביילינגסטע פרייזען. מיר מא־כען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט. טעלע־פאן ערלייד 3087 נאך 7 אוועגסטען טרייניטי 6520 M

NEW YORK WINDOW CLEANING CO
422 BAY ST

פייפערהענגינג און פיינטינג

אייער אלטער באקאנטער פייפער הענגער און פיינטער נעמט אן קאנטראקט דזשאבס צו די ביילינגסטע פרייזען. די בעסטע ארבייט גארענטירט. קיין דזשא צו קליין אדער צו גרויס. עסטימיטס פרי
רומס געפייפערט פאר 5 דאלאר און העכער מיט מיין פייפער.
סעם קאין, 166 אסינגטאן עווענוי לאידברוק 2350.

1459-11-25

פאטראניזיט די איינציגע אידי־שע ווינדאו קלייניג קאמפאני

THE DOMINION BANK
עדלייד און ספעדיינע עוו. ברענטש
לאדעס ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר אין דער באנק.
געלט קיין אייראפא שיקען מיר צו די ביילינגסטע פרייזען.
אויסגעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.
זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט, איהר וועט זיכער זיין אייפרידען.
ס. ק. קוק, מענעדזש

צרות פון קינדער

נא שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אין פוילען

פון מ. וואַרשאווער

(פאָרזעצונג)

זי האט אויפגעהויבען דאס פנים און א קוק־געטאן אויף איהם. עס איז נישט געווען קיין מענשליך פנים, נאר איין שטוק געשוואלענע הויז.

זי האט געקוקט א ווײַלע אויף דעם פרעמדען מאלער און אויפסניי נישט פאר־שטאנען: איז ער טאקע אזוי איידעל, אזוי עהרליך, אדער ווײַל ער זי מיט דער דאזיגער איידעלער עהרליכקייט פארגאר רען? איז דאס אזא מיטעל אויסצונוצען פרויען?

— איז צו אייך נאך ווייט? — האט זי געפרעגט.

— מיר שטעהען ביים טויער, וואו איך וואוין.

— קליינגט אן!... — האט זי קורץ און שארף געוואָרפען.

דער סטרוזש, וואס האט געעפענט דעם טויער, האט זיי ביידען א ווײַלע נאכגעקוקט. דעם אלטען האט ער גלייך דערקענט, אבער די דאמע — האט ער פארשטאנען — איז נישט פון דאזיגען הויז.

אבער ער האט נישט געפרעגט. מעג־ליך, אז ער איז געוואוינט געווען צו אזעלכע נאכט־באזוכען.

א קליינער, ריינער הויף מיט א גערטענדעל אין דער מיט, שטיל. מען שלאפט. דער סטרוזש לעשט־אויס דאס ליכט אין זיין שטיבעל און רוקט זיך ארונ־טער אונטער'ן איבערבעט.

אנקע בלייבט שטעהן אין א גרויסער אומגעלומפערטער שטוב, מיט צוויי גרוי־סע, נאך גרויסע פענסטער אויף א דאך־ארויס.

אין שטוב פיהלט מען א ריח פון פארב און פון אייל. עס איז נאר קיין מע־בעל נישטא. עס שטעהען צוואוארפען שטיקער לייוונען. עס שטעהט א סטאליר־נע, אט איז א שעסלאנג, אט א ביינקעל, דארט ווידער עפעס א פיסעל פון א בענ־קעל. עס איז נישט צוגערוימט.

פון דא און דארט שיינט ארויס א וואלד פון א ווינקעל, א סטארע שעפסען, דאדט הויבען זיך בערג, עס לויפט א טיי־כעל — און אין מיטען דערינען שטייט כעלט נאר א פרויען־קעפעל, און א צ׳ווי־טע זיצט א נאקעטע, אזוי ווי די מאמע האט זי געהאט.

אנקע געפינט זיך איצט אין אטעליע פון מאלער הענריק ווינקלער. דאס זעהט זי איצט זיינע בילדער.

צום ערשטען מאל אין לעבען געפינט זי זיך אין אזא צימער.

— דא, וועט זי שלאפען? — דער־שרעקט זי זיך בלויז פאר'ן געדאנק — אבער וואו? ווי אזוי?

— דאס איז מיין ארבייטס־צימער — האט זיך דער מאלער אנגערופען, זעהנ־דיג אנקע'ס פארלעגענהייט — אזוי זעהט איים א צימער ביי א מאלער. שרעקט אייך צימער נישט לאזען. איך האב פאר אייך א צווייט צימער.

אנקע קאן נאך אלץ נישט ענטפערען. זי שטעהט א געפלעפטע און א צומישטע, ביז אהער האט זי נישט געגלייבט, אז זי געהט טאקע ארויף צו איהם, צו דעם דאזיגען פרעמדען מענש. איצט איז זי ביי איהם אין שטוב. ער קאן טאן מיט איהר, וואס אוהם וועט נאר געפעלען.

דער מאלער ווארפט דערווייל אראפ פון זיך דעם גרויסען קאפעליוש אין געהט צו צו אנקע'ן.

— ווארפט אראפ די פעלערינע — נעהמט ער אליין אראפצוהען פון איהר זיין איינענע פעלערינע.

אנקע דערפיהלט זיין האנט. אזוי ווי א בריה און גיט א שפרינג אפ אין א ווינ־דעל ארונ.

ער בלייבט שטעהן מיט שיועדע אראפגעלאזטע הענט.

— ווער האט אייך אזוי איבערגע־שראקען? פרעגט ער — האט מען אייך טאקע אזוי פיעל שלעכטס געטאן, וואס איהר האט נישט קיין צוטרוי צו קיין שום מענש?

— אנטשולדיגט מיר — ווערט אנקע ווייך און די טרעהרען הערען נישט אויף צו ריגען — איך האב מוהא דא צו בלייב־בען.

— עס טוט מיר זעהר לייד, וואס איהר גלייבט מיר נישט. און נאך מעהר לייד טוט מיר, וואס איהר האט היץ און וואס איהר ליגט נאך נישט אין בעט. זאגט מיר, וואס זאל איך טאן, כדי צו געווינען אייער צוטרוי?

— איך ווייס נישט — ענטפערט אנקע — אבער אזא נאכט האב איך נאך זיינט איך לעב נישט געהאט. עס קאן זיין, אז איך גלויב אייך אז איהר וועט מיר קיין שלעכטס נישט טאן. אבער איך קאן מיך בשום אופן נישט צוגעוואוינען צום געדאנק, אז איך געפין זיך טאקע ביי אייך.

(ווערט פארגעזעצט)

"SALADA" TEA

"פריש פון די גערטנער"

טיי איז א קליינע אויסגאבע פארוואס ניט טרינקען די בעסטע

נייעס ביי אונז אין שטאדט

וועט זיין א קאנדידאט צו דער באארד אף עדיוקיישאן

לאיער י. ל. קאהן, וועט דעם ערש־טען יאנואר, זיין א קאנדידאט צו דער באארד אף עדיוקיישאן אין וואָרד פיער פאר קומענדען יאר.

דעם באשלוס האט לאיער י. ל. קאהן געפאסט, נאכדעם ווי עס איז באקאנט געווארען די נייעס, אז לאיער דזש. גלעם וועט זיין אן אלדערמאן קאנדידאט.

לאיער י. ל. קאהן איז גוט באקאנט אין וואָרד פיער, אין די געזעלשאפטליכע און ארבייטער קרייזען איז ער ניט קיין נאסט, און זיין קאנדידאטור וועט זיכער ארויסרופען צופרידענהייט ביי די וועהלער פון וואָרד פיער.

מען בויט נייע הייזער

היינטיגע וואך איז ארויסגעגעבען געווארען פרמיטס צו בויען זעקס און צוואנציג נייע הייזער, וועלכע וועלען קאסטען פיער און ניינציג טויזענט, ניין הונדערט דאלאר.

דער סיטי ארכיטעקט האט ערקלערט, אז דער טאראנטאר עולם העלפט הערמיט צו לעזען די ארבייטסלאזע פראבלעם, ווייל דערביי באשעפטיגט מען ארבייטער, און אז ער, פון זיין זייט, שריבט אונטער די אפליקאציעס אזוי שנעל ווי מעגליך, כדי די ארבייט זאל שנעל אנגעפאנגען ווערען.

ליבעראלען וועלען ענדערען זייער שטעלונג צו דער שנאפס פראגע

א. דזש. מעקינטייער, דער פרעזי־דענט פון וואָרד פיער ליבעראל אסאסיאי־שאן, האט ערקלערט, אז קומענדען מאנ־טאג אוועגט ביי דער ספעציעלער פאר־זאמלונג פון וואָרד פיער, וועלען אויפגע־נומען ווערען רעזאלוציעס וועגען דער שטעלונג פון דער ליבעראלער פארטיי באצוג דער שנאפס פראגע.

די פארטיי האט שוין לאנג גע־טראכט וועגען א שטעלונג צו דעם ענין, ווייל ער פערזענליך ערקלערט, אז די קי־מענדע ליבעראלע קאנווענשאן אין חודש דעצעמבער, וועט דעם ענין ערלייזיגען.

ער גלויבט, אז די איצטיגע משקה פרייזען זענען צו־הויכ, און אז מען קען געבען דעם אנטאריאר עולם בעסערע משקה צו ביליגערע פרייזען.

אויב די דעלעגאטען וועלען קענען קומען צום וואָרט אין דער פראגע וועט מען הערען א ניי וואָרט וועגען דעם.

ביי דער זעלבער פארזאמלונג, מאנ־טאג, וועלען אויך ערוועהלט ווערען דעלעי־גאטען צו דער קאנווענשאן.

געזאלין איז ביליגער געוואָרען

אנהויבענדיג נעכטען, איז געזאלין ביליגער געווארען מיט א סענט אויפ'ן גאלאן, דאס מיינט, אז געזאלין וועט קאסטען 27 סענט, אנשטאט 28 ווי בין איצט.

דער פריין איז ארויס אין קראפט אין בער גאנץ קאנאדע, אויסער אין בריטיש קאלאמביא.

מאנען אינשורענס פאר גנבה

די סטרענד טייליָארס, לימיטעד, פון 325 יאנג סטריט, מאנען דורכ'ן גערעכט די סומע פון 2,654 דאלאר פאר סחורה וועלכע מען האט פון זיי צוגע'גנב'עט.

די סומע מאנען זיי פון דער פיעלע־טע אינשורענס קאמפאני, פון וועלכער זיי האבען געהאט א פאליסי.

די קאמפאני טענה'ט אבער, אז זיי ביכער זענען ניט אין אָרדנונג, און אז זיי קענען ניט איבערציינען ווי גרויס די גנבה איז געווען.

גארדאן וואלדארן, ק. ס. איז דער לאיער פאר דער קאמפאני, און ט. נ. פעלאן אין דער לאיער פאר דער אינשו־רענס קאמפאני.

די טענות קומען פאר ריכטער ראון אין "נאן־דזשורי" קאורט.

דזשענעראל פוד מארפ. פארנרעסערט פראדוק־ציע און פארדינסטען

איז יארק. —

די נעט פארדיענסטען פון די דזשע־נעראל פודס קארפאריישאן און סובסי־דיריטע פירמעס פאר די 9 מאנאטען וואס האבען זיך געענדיגט דעם 30־טען סעפ־טעמבער, זיינען געווען די סומע פון $15,515,280, נאכדעם ווי אלע פאסטען און אויסגאבען, איינשליסענדיג דעם רע־זערוו פאר פעדעראלע איינקומנפט סטייי־ערען זיינען איינגעשלאסען געווארען.

די דאזיגע סומע שטעלט מיט זיך פאר א פארדיענסט פון $2.93 אויף יעדע אייי־נע פון די 5288,795 קאמאן סטאק שערס וואס זיינען געווען אויסשטעהענד דעם 1־טען אקטאבער 1930.

פאר די ערשטע מאנאטען פון 1929 האט דזשענעראל פודס קארפאריישאן, ווי דאן קאנסטיטואירט, געהאט א נעט פאר־דיענסט פון $14,840,262, אדער $2.83 אויף יעדער איינער שער פון קאמאן סטאק וואס זיינען דאן געווען אויסשטע־הענד.

פיער פירמעס זיינען צוזאמענגע־שמאלצען געווארען מיט דזשענעראל פודס קארפאריישאן אין פארלויף פון די ערש־טע 9 מאנאטען פון 1929. ווען מען נעהמט אין אנבעטראכט די פארדיענסטען פון די דערמאהנטע פירמעס אידער זיי זיינען איבערגענומען געווארען פון די דזשענע־ראל פודס קארפאריישאן, זעהט מען אז דער לעצטערס פארדיענסטען פאר די ערש־טע 9 מאנאטען פון 1929, זענען געווען $16,058,277.

די געשעפטען פון דער קארפאריישאן פאר די 9 מאנאטען צייגען אן אויף א באדייטענדער פארגרעסערונג. אין סעפ־טעמבער איז געווען א גרעסערער פאר־קויף וגי פאראיאהרען אין דער זעלבער צייט.

דער שוואכסטער מאנאט איז געווען אין יולי.

דער פארגרעסערטער פארקויף און די אינטענסיווע אדווערטייזינג קאמפיינס האבען באריימענד פארגרעסערט די פרא־דוקציע אין איינינע פון דער קארפאריי־שאנס אנגעשלאסענע פירמעס. די דזשעלא דיוויזיע ארבייט איצט אויף דעם גרעסטען פראדוקציע באזיס אין איהר געשיכטע. די וואלטער בייקער און קא. פלעגנס האבען לעצטענס פארגרעסערט די צאהל פון זיי־ערע ארבייטער.

מאטארמאן צובראָכען

א מאטארמאן, וועלכער האט אליין געפירט א סטריט קאר אויף טשוויטש סטריט אין שטארק צוכטענט געווארען, ווען אן עלעקטרישער סווִיטש האט עקס־פלאָדירט אין פראנט פון דער קאר, ווען ער האט איבערגעביטען זיין וועג.

ער איז צוגענומען געווארען א שווער פארוואונדעטער אין סט. מייקעלס האס־פיטאל.

דאגדעס קאר וועט געביטען ווערען

פאר די, וועלכע פארען אויף דער דאגדעס סטריט קאר, איז אינטערעסאנט צו וויסען פאלגענדע כללים:

אנהויבענדיג קומענדען מאטאג, וועט דער צייטווייליגער פארקער פון די קארס זיין ווי פאלגט:

סאוט אויף בעי, דאן וועט זי אריינ־נעהמען איסט אויף לואיזא, סאוט אויף דזשיימס, און איסט אויף אלבערט סט. און צוריק נארט אויף בעי סטריט.

אנהויבענדיג מאנטאג דעם צענטען וועט די קאר נעהמען כסדר ווי פאלגט:

דאגדעס קאר וועט נעהמען סאוט אויף עליזאבעט בין צו לואיזא, איסט אויף לואיזא צו דזשיימס סאוט, נאכהער צו אלבערט און צוריק דורך עליזאבעט סט. אויף דאגדעס.

דאס איז ספעציעל אראנזשירט אזוי, כדי די דאגדעס קארס זאלען ניט דאר־פען וואַרטען אויף קארנער בעי און דאנ־דעס סטריט.

פייער פון א סיגארעט

אויעקווארפענדיג א רויכענדיגען סי־גארעט אין דער פראנט פון די סטערלינג טייליָארס, אויף יאנג סטריט, האט א פרעמדער מאן פאראורזאכט א פייער אין סטאר.

ווי די פאליציי באהויפטעט, איז ער געשטאנען און באוואונדערט די סחורות פון דער פירמא. און נאכהער האט ער דעם סיגארעט אויעקגעוואָרפען, פון וועל־כען דאס פייער האט זיך אנגעהויבען.

די נייע פאליס סיגנאלען שוין פארטיג

אין קורצען וועט מען אייך איינלא־דען צו פראוועז די הכנת הסיגנאלען וועלכע מען האט אויפגעשטעלט אין שטאדט, און וועלכע קאסטען די הינג איינגעוואונגען די סומע פון זעקס הונדערט טויזענט דאלאר.

איבער דער שטאדט זענען אויפגע־שטעלט געווארען 286 סיגנאלען, לויט דער לעצטער מאדע. און וועלכע מען קען ברענגען אין באוועגונג אזוי שנעל ווי עטוואס פאסירט.

די ארבייט דערפון האט גענומען פיער חדשים, און מיטוואך פארנאכט אין פארטיג געווארען דער לעצטער סיגנאל אין קאורט סטריט סטיישאן.

די סיגנאלען זענען אזוי איינגעאר־דענט, אז מען קען ברענגען אין באוועגונג א גאנצען דיסטריקט מיט א מאל, אזוי ארום זאגט מען אז איבעראל אויב עפעס פאסירט.

דער אלטער סיסטעם אין דא איינ־גערעדענט געווארען מיט 23 יאר צוריק, און די שטאדט האט בלויז געהאט 156 העפטלאר.

אלעס וואס מען דארף איצט איי־ערוועהלען א פוביליסיטי פאמוטע, און א באנקעט קאמיטע, און איינאדדענען די פייערונג.

קינד פארוואונדעט

איזאבעל פאקס, צוויי און א האלב יאר אלט, פון 368 דאנדעס סטריט, איז צוגענומען געווארען אין קינדער האספי־טאל מיט ערנסטע וואונדען, וועלכע זי האט באקומען פון אן אויטאמאביל.

פייער אין הספיטאל

פונקט האלב נאך צוועלף מיטוואך ביינאכט האט א פייער אויסגעברא־כען אין פרוואטען האספיטאל אויף איזאבעלא סטריט.

די אויפזעהער האבען אבער קאנטרא־לירט דאס פייער אזוי, אז די קראנקע האבען ניט געוואוסט דערפון און דאס פייער איז איינגעלאשען געווארען.

פרעהט זיך אומזיסט

מיטוואך איז געווען דער טאג, ווען די פערדלאך אין קעמברידזש האבען גע־בראכט אוצרות צו די געווינער פון זיי־ערע נומערען.

און טאקע מיטוואך פרי, ווען טרם, בראנזפלאווא דזשירמאנא, פון 760 ריטש־מאנד סטריט וועסט האט ארונטערגערי־ינט דעם טיש פון אנבייסען, האט זי באקומען א טעלעגראמע, אז איר נומער האט געוואונען דעם צווייטען פרייז, פון וועלכען, זי דארף באקומען איר חלק פון 22 טויזענט זעקס הונדערט מיט ניין דא־לאר.

זי איז גלייך אוועק אין דער קענע־דיען נוישאנאל טעלעגראפען בעורא, אוועקגעשיקט איר בילעט, און שוין נעב־מאכט פלעגער ווי אזוי צו לעבען, לויט דעם נייעם באנליקטען וועג.

פארנאכט־צו איז אנגעקומען אן ענטפער, אז איר נאמען איז ניט אויף דער ליסטע.

איצט ווייסט זי ניט וואס צו טאן: האט זי יא געוואונען, האט זי ניט געוואו־נען, און פיעלייכט איז עס א קאפיטעל פון שלום עליכם'ס "דאס גרויסע געווינס".

אלענפאלס, דיושטאנד סטריט געהט כארארא.

צדקה פערדעראציע וויל 25 טויז׳ זענט דאלאר פון דער שטאדט

ארטור קאהן האט גערעדט אין נא־מען פון א דעפוטאציע צו דער באארד אוו פאנטראל, אז זיי זאלען באוויליגען א סומע פון 25 טויזענט דאלאר פאר דעם קאמפיין פון דער צדקה פעדעראציע.

אין זיין רעדע האט ער אנגעצייגט, אז דער קאמפיין איז ניט ערפאלגרייך, און נראדע אין אזא צייט, ווען די נויט און הונגער איז פיעל גרעסער, איז דער קאמפיין ניט ערפאלגרייך. און דערפאר

לערערין „דאר", נער־וועז. געווינט ענערגיע 14 פונט אין 3 וואכען

סט. אורעל, פ. ק. — „בין געווען נערוועז, ערשעפט, אזוי דאר, אז איך האב זיך געשעמט", שרייבט מיט אל־פאנזין פארטער, לערערין, „איך האב פארוירט איידאיזיך איסט. געוואונען 14 פונט אין 3 וואכען. איצט געזונט און פרייליך.

לערער, ארזוואלטען, דאקטוירים, נוירסעס, מוטערס, אלע שרייבען ווי זיי האבען געוואונען פון 5 ביז 15 פונט אין 3 וואכען דורך די נייע איידאיזיך איסט. פלעקען פון הויט פארשווינדען, „נערוועז", פארשטאפונג, אונפארדייאונג עדרינגען זיך איבער נאכט.

איידאיזיך איסט איז צוויי גרויסע טאניקס אין איינעס — וואג בויענדיג מאלץ איסט (הייוועז) און קרעפטיגענדיג בלוט־געבענדיג אייזען. פיעל מאל שטאר־ער ווי ניט מעדיציניש הייוועז. רעזולט־טאטען אין האלב צייט.

זייט ניט „דאר", שוואך, נערוועז. אין געפאר פאר ערנסטע קראנקהייטען, נעמט די דאזיגע אנגענעמע טאבלעטס. קיין הייוועזענדיגער טעם. קיין נאז. אויב ניט צופרידען מיט די שבעלע רעזולטא־טען, וועט איר קריגען אייער געלט צו־ריק. קריגט הייוועז איידאיזיך איסט פון אייער דראגיסט. פילט גוט מארגען. נאך וואג שבעל.

Holy Blossom Synagogue
115-19 Band Street
SUNDAY MORNING SERVICES
Commence This Sunday, Nov. 2nd
AT 11 A. M.
RABBI EISENDRATH
will speak on
"What Shall I Preach About?"
An Analysis of the Pew's Request
The public is welcome

ACID CONDITION
the common cause of pain and discomfort after eating - -

עפטע מילך פון מאג־נעזיא איז אימער א פליסיגקייט, מינצמאל א טאבלעט. זוכט דעם נאמען פיליפ'ס אויף דראגס און באטעל.

באפרייט זיך פון דער שרעק פאר וועהטאגען נאר'ן עסען. עסט אהן מורא פאר "אונפארדייא־אונג", זייערען מאגען, אונאנגענעהמע גע־אדער קאפיזעהטאגען.

ווען אייער שפייז פרעמענטירט, לייגט ווי א שטיין אין אייער מאגען איז עס א סימן, אז איהר האט צופיעל עסיר. איהר דארפט זיך ניט באנוגען מיט באבסקע מיטלען — נעמט אנ־שטאט אן אנטי־עסיר וואס וועט קארעגירען דעם צושטאנד, פיליפ'ס מילך פון מאגנעזיא.

א לעפעל פון דער אנגעהעם־באלטעם לאסטשענדע פליסיגקייט נייטראלזירט פיעל מאל אזוי פיעל עסיר. עס גיט דעם גענהערינגען אלקאליין גלייכגעוויכט דעם עסיר איבערהעפעל־טען מאגען און קישקעס — העלפען די דאזיגע ארגאנען געהעריג צו פונקציאניען.

פיליפ'ס מילך פון מאגנעזיא איז וואס איהר דארפט געטען וועגן א שלעכטער אטעם. באר־דעקטער צונג, קאפזוועהטאגען, איבערלעדיקייט און אז. וו. דייטען אן צופיעל עסיר דעם סיסטעם. נעהמט היינט א לעפעל און פאר עטליכע טעג און זעהט ווי עס מאכט זיך דעם סיסטעם. איהר וועט ניט זיין אזוי אונטערגעוואר־פען צו פארקיילונגען, אדער קראנקהייט. אלע דראג סטארס — אין 50c. באטעלס.

פיליפ'ס מילך אף מאגנעזיע

פארלאנגט

פארלאנגט ער־דר ביישטייערונג.

דער מעאר האט אויסגערייכט זיין צופרידענהייט מיט דער גוטער ארבייט פון דער פעדעראציע. ער האט אבער ער־קלערט, אז ער זעהט ניט פון וואנען אזא סומע צו געבען, ווייל די שטאדט זעלבסט איז אין א דעפיציט, און נאך א לענגערער דעבאטע איז דער פארלאנג דערווייל אפ־געלייגט געווארען.

דער קאמפיין איז דערווייל ניט קיין ערפאלגרייכער. די קעפטענס און די זאמ־לער קומען אן שווער צו קריגען געלט, און דער קאמפיין ווערט פארלענגערט ביז א גרעסערע סומע וועט געשאפען ווערען.

French Line
אייראפא—סענעדע
אויב איהר ווילט ברענגען אייערע קרובים אדער פריינט פון אייראפא, נעהמט אין אנבאטראכט די מעלות פון באנוצען זיך מיט דער פראנצוי־זישער לינע. באראט זיך מיט אונזער נאהענטסטען אידישען אגענט פאר פרייזען און איינצעלהייטען.

כשר'ע קיך
וויינען גענעבען מיט די פאהלצייטען
הויפט אפיס:
53 דייטשפאנד וו.
TORONTO ONT.

Canadian Pacific
TO
EUROPE
שיפסקארטען
פאהרט נאך יוראפ
דורך די
קענעדיען פאסיפיק שיפען
דירעקטע שיפסקארטען, נאך און פון פולען, רומעניען, ליטא, לאטווייא, עסטריך, דייטשלאנד, איטאליען, יוגא און טשעכא סלאוואקיא, אונגארן, פראנקרייך און בעלגיען. יעדער אימי־גראנטן וויסט דאס די קענעדיען פאסי־פיק ניט סערוויס און צופרידענהייט. נאכפרעגען ביי אונזערע אויטאָרא־זירטע לאקאלע אגענטען.
דזשיי. בי. מעקעי
נענעראל אגענט — פאסאזשיר דעפארטמענט.
1 קינג סטריט איסט, טאראנטא
עדעליוד 2105.

קריספע, קרוכלע קוקיעס

די קליינע אויגען הויבען אן צו פינקלען ווען די מאמע מאכט די קריספע קרוכלע קוקיעס. יא, אין זיי זענען געשמאק אויך. ווייל פייף ראזזעס מעל ווערט געמא־לען פון'ם פיינסטען ווייזען אין קענעדע. פארלאנגט פון אייער גראסער פייף ראזזעס מעל. געדענקט, עס קאסט ניט מער צו קויפען דאס בעסטע.

FIVE ROSES FLOUR

קאנטעסט רעטעניש נומער 1*)

פון שלמה שמולעוויטץ

איך האלט דיך דיין,
איך מאך דיך שעהן
ווי דו זעלבסט קענסט פארלאנגען
גיב מיר א ריהר,
א גלעטן א שמיר,
און כ'ווער ווי אויפגעגאנגען.

מיר איז ניט פרעמד,
דיין לייב, דיין העמד,
פארזעהן מיך קיינער טאר ניט,
נאר כ'ווער פארלעצט
פון דיינע הענט,
און לאנגזאם ווער איך נאר ניט.

*) שרייבט אן אויף דעם געצייכענטען פלאץ אייער פולען נאמען, אדרעס און דעם ריכטיגען ענטפער פון רעטעניש, שיקט עס צו מיט אן עקספטרא 2 סענט סטעמפ. וועט איהר באקומען א קופאן אין ווערט פון 25 סענט, צו צאהלען נאך 75 סענט צו א ראלער בילעט צו שמולעוויטש קאנצערט, וואס וועט זיין דעם 28־טען העצעמבער זונטאג 8 אוועגס.

ענטפער _____
נאמען _____
אדרעס _____

שיקט אויף דעם אדרעס
Solomon Small
25 Grange Ave. Toronto

דזשענעראל אנגעלעגענהייטן

פון מ. וואַרשאווער

(פאָרזעצונג)

זי האט אויפגעהויבען דאס פנים און א קוק־געטאן אויף איהם. עס איז נישט געווען קיין מענשליך פנים, נאר איין שטוק געשוואלענע הויז.

זי האט געקוקט א ווײַלע אויף דעם פרעמדען מאלער און אויפסניי נישט פאר־שטאנען: איז ער טאקע אזוי איידעל, אזוי עהרליך, אדער ווײַל ער זי מיט דער דאזיגער איידעלער עהרליכקייט פארגאר רען? איז דאס אזא מיטעל אויסצונוצען פרויען?

— איז צו אייך נאך ווייט? — האט זי געפרעגט.

— מיר שטעהען ביים טויער, וואו איך וואוין.

— קליינגט אן!... — האט זי קורץ און שארף געוואָרפען.

דער סטרוזש, וואס האט געעפענט דעם טויער, האט זיי ביידען א ווײַלע נאכגעקוקט. דעם אלטען האט ער גלייך דערקענט, אבער די דאמע — האט ער פארשטאנען — איז נישט פון דאזיגען הויז.

אבער ער האט נישט געפרעגט. מעג־ליך, אז ער איז געוואוינט געווען צו אזעלכע נאכט־באזוכען.

א קליינער, ריינער הויף מיט א גערטענדעל אין דער מיט, שטיל. מען שלאפט. דער סטרוזש לעשט־אויס דאס ליכט אין זיין שטיבעל און רוקט זיך ארונ־טער אונטער'ן איבערבעט.

אנקע בלייבט שטעהן אין א גרויסער אומגעלומפערטער שטוב, מיט צוויי גרוי־סע, נאך גרויסע פענסטער אויף א דאך־ארויס.

אין שטוב פיהלט מען א ריח פון פארב און פון אייל. עס איז נאר קיין מע־בעל נישטא. עס שטעהען צוואוארפען שטיקער לייוונען. עס שטעהט א סטאליר־נע, אט איז א שעסלאנג, אט א ביינקעל, דארט ווידער עפעס א פיסעל פון א בענ־קעל. עס איז נישט צוגערוימט.

פון דא און דארט שיינט ארויס א וואלד פון א ווינקעל, א סטארע שעפסען, דאדט הויבען זיך בערג, עס לויפט א טיי־כעל — און אין מיטען דערינען שטייט כעלט נאר א פרויען־קעפעל, און א צ׳ווי־טע זיצט א נאקעטע, אזוי ווי די מאמע האט זי געהאט.

אנקע געפינט זיך איצט אין אטעליע פון מאלער הענריק ווינקלער. דאס זעהט זי איצט זיינע בילדער.

צום ערשטען מאל אין לעבען געפינט זי זיך אין אזא צימער.

— דא, וועט זי שלאפען? — דער־שרעקט זי זיך בלויז פאר'ן געדאנק — אבער וואו? ווי אזוי?

— דאס איז מיין ארבייטס־צימער — האט זיך דער מאלער אנגערופען, זעהנ־דיג אנקע'ס פארלעגענהייט — אזוי זעהט איים א צימער ביי א מאלער. שרעקט אייך צימער נישט לאזען. איך האב פאר אייך א צווייט צימער.

אנקע קאן נאך אלץ נישט ענטפערען. זי שטעהט א געפלעפטע און א צומישטע, ביז אהער האט זי נישט געגלייבט, אז זי געהט טאקע ארויף צו איהם, צו דעם דאזיגען פרעמדען מענש. איצט איז זי ביי איהם אין שטוב. ער קאן טאן מיט איהר, וואס אוהם וועט נאר געפעלען.

דער מאלער ווארפט דערווייל אראפ פון זיך דעם גרויסען קאפעליוש אין געהט צו צו אנקע'ן.

— ווארפט אראפ די פעלערינע — נעהמט ער אליין אראפצוהען פון איהר זיין איינענע פעלערינע.

אנקע דערפיהלט זיין האנט. אזוי ווי א בריה און גיט א שפרינג אפ אין א ווינ־דעל ארונ.

ער בלייבט שטעהן מיט שיועדע אראפגעלאזטע הענט.

— ווער האט אייך אזוי איבערגע־שראקען? פרעגט ער — האט מען אייך טאקע אזוי פיעל שלעכטס געטאן, וואס איהר האט נישט קיין צוטרוי צו קיין שום מענש?

— אנטשולדיגט מיר — ווערט אנקע ווייך און די טרעהרען הערען נישט אויף צו ריגען — איך האב מוהא דא צו בלייב־בען.

— עס טוט מיר זעהר לייד, וואס איהר גלייבט מיר נישט. און נאך מעהר לייד טוט מיר, וואס איהר האט היץ און וואס איהר ליגט נאך נישט אין בעט. זאגט מיר, וואס זאל איך טאן, כדי צו געווינען אייער צוטרוי?

— איך ווייס נישט — ענטפערט אנקע — אבער אזא נאכט האב איך נאך זיינט איך לעב נישט געהאט. עס קאן זיין, אז איך גלויב אייך אז איהר וועט מיר קיין שלעכטס נישט טאן. אבער איך קאן מיך בשום אופן נישט צוגעוואוינען צום געדאנק, אז איך געפין זיך טאקע ביי אייך.

(ווערט פארגעזעצט)

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאַל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
542 DUNDAS ST. WEST. Telephone Trinity 6830-6831
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents

פון קאַלאַניאַל־מיניסטעריום צום אויסלענדישען מיניסטעריום

א פאָדערונג, וואָס איז ביז יעצט נאָר פאַרבייגייענד דערמאָנט געוואָרן פון צייט צו צייט, מוז יעצט פון דאָס ניי אויפגענומען ווערען, און אַרויסגעשטעלט ווערען אינ'ם פאָדערגרונד אויף אַזאַ אופן, אַז עס וועט מוזען נאָכגעגעבען ווערען. צוליעב דעם גערעכטען אינהאַלט פון דער פאָדערונג.

אינ'ם ענגלישען אופן פון רעגיערונג איז פאַראַן א גרויסער אונטערשייד צווישען דעם קאָלאָניאַל־מיניסטעריום און דאָס אויסלענדישע מיניסטעריום. ענגלאַנד איז לאַנגזאַם אין רעפאָרמען. איבערהויפט ווען עס האַנדעלט זיך וועגען ענדערונגען אין דער רעגיערונג גופא. אָבער אפילו ענגלאַנד איז אין די לעצטע פאָר יאָר געצוואונגען געווען איינצוזיטיילען דאָס קאָלאָניאַל־מיניסטעריום אין צוויי־יען. אינ'ם אלטען קאָלאָניאַל־מיניסטעריום און אין דעם מיניסטעריום פאַר די דאָמיניאָנס, ווייל דאָס קאָלאָניאַל־מיניסטעריום פאַרוואַלטעט און טוט זאַכען אויף א גאַנץ אַנדערען אופן. אַזוי אַז אפילו די דאָמיניאָנס האָבן עס שוין מער ניט געקענט צופרידענשטעלען.

די ענגלישע קרוין־קאָלאָניעס האָבען צו טאָן מיט "נייטיווס", און דאָס ענגלישע קאָלאָניאַל־מיניסטעריום ווערט געפירט פון מענשען, וועלכע זענען ספּעציעל דערציגען געוואָרען פאַר אַזאַ סאָרט פאַרוואַלטונג. צי קענען דער־גיערען מיט "נייטיווס".

ארץ ישראל איז אָבער ניט קיין ענגלישע קרוין־קאָלאָניע. און ארץ ישראל האָט אויך ניט קיין "נייטיווס". באַזונדערס זענען עס ניט די אידען. ארץ ישראל איז א מאַנדאַטען־לאַנד. אויבער וועלכען ענגלאַנד האָט נאָר א געוויסע באַגרענעצטע אפּטרופּסות. און ארץ ישראל האָט קיינמאָל ניט געמאָרט געשטעלט ווערען אינטער דער יורישדיקציע פונ'ם קאָלאָניאַל מיניסטעריום.

אין אן ארום ארץ ישראל ווערט ניט נאָר געפירט ענגלישע פּאָליטיק, נאָר פּאָליטיק פון אַן אינטערנאַציאָנאַלען כאַראַקטער. פּאָליטיק וואָס איז א טייל פון דער פעלקער־ליגע. און אלס אזעלכעס האָט עס גיכער צו טאָן מיט'ן ענגלישען אויסלענדישען מיניסטעריום. ווי מיט וועלכער עס איז אַנדערער פאַרהעלט קאַבינעט־אפּטיילונג.

וואָלט די לעצטע צען־צוויעלף יאָר די ארץ ישראל זאָך געווען אינ'טער דער יוריסדיקציע פונ'ם אויסלענדישען מיניסטעריום, וואָלט די גאַנצע פּאָלעסטינע פראַגע יעצט אויסגעקוקט גאַנץ אַנדערש. ווייל אויסלענדישע ענינים ווערען נאָר אַנדערש פאַרוואַלטעט ווי קאָלאָניאַל ענינים. אין אפילו די מענשען וועלכע פאַרוואַלטען זיי, זענען פון אַן אַנדער טיפּ.

די דאָזיגע פאָדערונג איז שוין ניט קיין נייע. אָבער מען איז די גאַנצע צייט מיט דעם ניט געווען צו דריינגענד. יעצט אָבער מוז עס ווערען איינע פון די צודרינגליכסטע פאָדערונגען.

ווער און ווי אַזוי עס זאָל ניט געפירט ווערען די נייע ציוניסטישע פּאָליטיק, מוז אויך זיין איינע פון די פאַרלאַנגען, אז דער ארץ ישראל דער פאַרטמענט זאָל איבערגעפירט ווערען פונ'ם אויסלענדישען מיניסטעריום, ווייל פאַלעסטינע איז ניט קיין ענגלישע קרוין־קאָלאָניע. און די אידען זענען ניט קיין "נייטיווס".

איז פאַראַן פּלאַץ פאַר אויסנאַמע?

מיט עטליכע טעג צוריק האָבען מיר צווישען די טאָג־נייעס איבערגעגעבען דעם אינצידענט מיט דעם אידען דייוו שער, וועלכער האָט פאַר־לאַנג א דערלויבניש איבערצוביען זיין פּריוואַט הויז אויף אן אפּאַרטמענט־הויז און די שכנים האָבען פּראָטעסטירט ווייל ער איז א איד.

דער פאַרלאַנג פון דער דערלויבניש איז צוריקגעשיקט געוואָרען פון קאָונסיל נאָכדעם ווי די אידישע אלדערמען פון וואַרד פיער, נייטען פיליפּס און סעמועל פעקטאָר האָבען פּרובירט איבערצייגען די שטאָדט־בעאַמטע, אַז עס איז א גרייסער אומרעכט ניט צו געבען די דערלויבניש בלויז אויפ'ן גרונד וואָס דייוו שער איז א איד. אין מען האָט געגלויבט, אַז דער מיטי קאָונסיל וועט איינזעהן דעם גערעכטען פאַרלאַנג, אַז עס איז נישט אין שטאָדט קיין פּלאַץ פאַר אויסנאַמען צווישען איד און ניט־איד. פאַרענדיגט איז עס אָבער געוואָרען אַנדערש.

די דערלויבניש איז צוריקגעוויזען געוואָרען, ווייל די ניט־אידישע שכנים זענען ניט, אַז דער איד זאָל איבערבויען דאָס הויז אויף זייער גאַס, אַנדאַל אויסלעכע דערלויבנישען איז געגעבען געוואָרען ביז איצט, און ווערט ווייטער געגעבען.

דאָס איז דער ערשטער פאַל, ווען א גרופּע שכנים זאַמלען אונטער־שריפטען געגען א שכן, וואָס וואוינט רוהיג אין זייער גאַס, און זוכט צו פאַרשענערען זיין הויז, עס זאָל אויסזעהן לייטישער, אַזוי ווי די אַנדערע, אין קאָמענסאַרען אויף דער האַנדלונג זענען ניט נויטיג. עס איז דער ערשטער פאַל ביי אונז, ווען אַזאַ זאַך פּאַסירט. און וועט געלייגען די דאָרטיגע שכנים פון אינדזיען ראוד דורכצופירען זייער פאַרלאַנג געגען דעם אידען, דוקע עס זיכער זיין אן אָנהויב פאַר אַנדערע נאָכצוטאָן אין אַזוי שנעל ווי זיי וועלען אויסגעפינען אז זיי האָבען א מעגליכקייט צו פאַרטרייבען דעם אידען.

די פראַגע איז בלויז: וואו זענען די אידען־פריינט און זייערע אונ־סערשטופער, וועלכע הנפּ'ען זיך צו די אידען, זאָגען זיי צו אלע גליקען פאַר די וואַלען, און ווען זיי באַקומען די מאַכט, דערלויבען זיי זאָגאַר אַזאַ זאַך, ווי מאַכען אן אויסנאַם מיט א בירגער, וועלכער צאָלט זיינע שטייערען, איז א שטימגעבער און דאָך לייגען זיי אויעך א געלע לאַפּע אויף זיין פּלייצע, אַז זיין הויז דאַרף זיין אַנדערש, ווייל ער איז א איד.

דער אינצידענט טאָר ניט דורכגיין אומבאַמערקט, ווייל דאָס איז ניט בלויז פאַר דעם אידען, וועלכער האָט ניט־אידישע שכנים, נאָר ווען דער אָנהויב געמאַכט ווערען, וועלען ביי יעדער געלעגענהייט געפינען ווע־רען אורזאַכען צו שאַפען א באַזונדערע געטאָ פאַר אידען, וואו אין קיין קאַנאַדער און אַמעריקאַנער שטאָדט.

די אידישע בירגער מוזען לאָזען הערען זייער שטימע געגען דער אומ־געראַכטער האַנדלונג, און צייגען די איצטיגע מאַכטהאָבער, אַז אַזעלכעס קען ניט געדולדעט ווערען, ווייל דאָס איז ניט בלויז דער איינציגער איד דייוו שער, נאָר דאָס איז א באַליידיגונג פאַר יעדען אידישען שטייער־צאָ־לער אין שטאָדט.

מיר ווילען ניט באַצייכענען די האַנדלונג פון דער "פּראָפּערטי"־קאָמיטע אלס אן אנטיסעמיטישע, ווייל עס איז פאַרשטענדליך, אַז זיי ווילען זיך ניט איינרייסען מיט די שטימגעבער פון יענעם וואָרד. די אידען מוזען אָבער צייגען, אַז זיי קענען ניט אָנגעריכט ווערען בלויז דערפאַר, ווייל זיי זענען אידען, און אַז עס איז ניט פאַראַן קיין פּלאַץ פאַר אויסנאַמען.

און וואָס שנעלער זיי ווילען עס טאָן, אַלץ בעסער וועט עס זיין.

דער געוואַנטער קונ־צען מאַכער וועלכער האָט געלאַכט פון דער נאָטור

ער האָט זיך אַזוי לאַנג געשטעלט גען איהר, ביז די האָט איהם באַ־זיעגט.

אין דער אַמעריקאַנער פּרעסע ווערען געבראַכט זעהר אינטערעסאַנטע איינצעלע־הייטען וועגען דעם לעבען, דער קאַראַקטער און דעם טראַגישען סוף פון איינעם פון די באַריהמטסטע און מוטיגסטע קונצען־מאַכער וואָס אַמעריקאַ האָט ווען עס איז געהאַט. זיין נאָמען איז געווען נאָרמאַן דזשיימס טערי. ער האָט ניט באַוויזען קונ־צען מיט וועלכע שוואַרץ־קינסטלער גיבען זיך אָפּ, נאָר האָט אַרויסגעוויזען אַזאַ גע־וואַנטקייט, אַז יעדעס מאָל ווען מענשען האָבען איהם געזעהן, האָבען זיי אויפגע־ציטערט פון באַוואונדערונג פאַר איהם און פון דער שיעך פאַר זיין לעבען.

ניט לאַנג צוריק איז ער אויף א טראַגישען אופן אומגעקומען בעת ער איז אַרונטערגעשפּרונגען פון א בריק וואָס איז הויך און פאַרבינדט צוויי סטייטס, ניו יאָרק מיט ניו דזשערזי. יעדעס מאָל ווען ער האָט באַוויזען זיינעם א קונץ, האָט די פּרעסע פון גאַנצען לאַנד געקאָכט מיט איהם, ווייל ער האָט פּשוט רייזירט מיט זיין לעבען. ער האָט זיך באַטראַכט אלס א פּיאָנער אויף א נייעם וויסענשאַפטלי־כען געביעט. ער האָט געוואָלט וויסען אַז אפילו דאָרט וואו די נאַטור האָט אויסגע־נעשטעלט א מחיצה, איז דער מענש בכח צו שטעלען זיך געגען איהר.

דער צעטעל פון זיינע אויפטואונגען באַוויזען אַמעריקאַניליכסטען וואָס זיין צייט איז געווען:

אין 1922 האָט ער זיך געוויזען אויף א שטריק וואָס איז געווען אַרומגעבונדען אַרום דעם שפּיץ פון דעם קעפּיטאָל ביי־דונג פון מעדיסאָן, וויסקאָנסין. ער איז בלויז לייכט פאַרוואונדעט געוואָרען, אָבער ער האָט זיינס אויסגעפירט. אין אָבער דער נעשטעלט אויף די העכסטע בילדינגס. ער האָט אָנגעפאַנגען אַרויסווייזען אינטערעס אין וויסענשאַפט. דער גוגענהיים אינסטי־טוט האָט ביי איהם אָפּגעקויפט עטליכע מאָדעלען פון אַרויפלאַנען אויף אַזוי אַזוי אַייער צוזאַמענגעשטעלט. ער האָט אָנגע־פאַנגען אַרומרייזען איבער דעם לאַנד, פאַרדיענענדיג אַזוי פיעל ווי 300 ביז 4 הונדערט דאָלאַר א וואָך, דורך פלעטערען אויף הויכע בילדינגס.

ער האָט קיינמאָל ניט אונטערגענו־מען א געוואַגטע זאַך, אַז ער זאָל אין פאַראויס ניט האָבען אייסגערעכענט אַלע דעטאַלען און געמאַכט זיכער אַז ער וועט ניט דערהרג'עט אָדער פאַרוואונדעט/ווע־רען. ווען ער האָט באַשלאָסען צו שפּרינ־גען פון דער רייזינער בריק, האָט ער גע־מאַכט גרייטע פּאַראַרייטונגען. זיין אַמ־ביציע אַרונטערצושפּרינגען פון דער האַד־סאָן בריק, איז געווען פאַרבונדען מיט א פאַראַנג צו ווייזען אַז אויב ער וועט זיך צוטשעפּען צו די אַקסלען א־זעגעל, וועט ער קענען אַרונטערשפּרינגען 213 פוס פון דער הויך און אַריינפאַלען אין וואַ־סער. איינעלעענדיג ניט מעהר ווי זיינע פיס. ער האָט אָבער ניט אויסגערעכענט אַז די נאַטור איז ניט אַלע מאָל פּינקטליך ווייל אייב עס געלייגנט מוזיגען מאָל זי צו באַזיעגען, שטעלט זי איינמאָל אונטער א פיסעל, וואָס קאָסט אָפּ דאָס לעבען.

אין דער אַמעריקאַנער פּרעסע ווערען געבראַכט זעהר אינטערעסאַנטע איינצעלע־הייטען וועגען דעם לעבען, דער קאַראַקטער און דעם טראַגישען סוף פון איינעם פון די באַריהמטסטע און מוטיגסטע קונצען־מאַכער וואָס אַמעריקאַ האָט ווען עס איז געהאַט. זיין נאָמען איז געווען נאָרמאַן דזשיימס טערי. ער האָט ניט באַוויזען קונ־צען מיט וועלכע שוואַרץ־קינסטלער גיבען זיך אָפּ, נאָר האָט אַרויסגעוויזען אַזאַ גע־וואַנטקייט, אַז יעדעס מאָל ווען מענשען האָבען איהם געזעהן, האָבען זיי אויפגע־ציטערט פון באַוואונדערונג פאַר איהם און פון דער שיעך פאַר זיין לעבען.

ניט לאַנג צוריק איז ער אויף א טראַגישען אופן אומגעקומען בעת ער איז אַרונטערגעשפּרונגען פון א בריק וואָס איז הויך און פאַרבינדט צוויי סטייטס, ניו יאָרק מיט ניו דזשערזי. יעדעס מאָל ווען ער האָט באַוויזען זיינעם א קונץ, האָט די פּרעסע פון גאַנצען לאַנד געקאָכט מיט איהם, ווייל ער האָט פּשוט רייזירט מיט זיין לעבען. ער האָט זיך באַטראַכט אלס א פּיאָנער אויף א נייעם וויסענשאַפטלי־כען געביעט. ער האָט געוואָלט וויסען אַז אפילו דאָרט וואו די נאַטור האָט אויסגע־נעשטעלט א מחיצה, איז דער מענש בכח צו שטעלען זיך געגען איהר.

דער צעטעל פון זיינע אויפטואונגען באַוויזען אַמעריקאַניליכסטען וואָס זיין צייט איז געווען:

אין 1922 האָט ער זיך געוויזען אויף א שטריק וואָס איז געווען אַרומגעבונדען אַרום דעם שפּיץ פון דעם קעפּיטאָל ביי־דונג פון מעדיסאָן, וויסקאָנסין. ער איז בלויז לייכט פאַרוואונדעט געוואָרען, אָבער ער האָט זיינס אויסגעפירט. אין אָבער דער דאָך וואָס מען האָט ווען מען זאָגט "א צאָל רעפּובליקען" ניט דער, וואָס די דאָזיגע רעזולטאַטען שטעלען מיט זיך פאַר, וואָרום ניט קיין באַזונדערע נאַציאָנאַלע זיינען זיי. דאָס זענען רעפּובליקען בלויז אין נאָמען, ניט נאָר זענען זיי אָפּהענגיג פון דער צענטראַלער רעגיערונג, ווי א פעדעראַציע פון באַזונדערע רעפּובליקען מדינות אָדער מדינה'לאַך, נאָר רעפּוב־ליקען זענען זיי בלויז אין נאָמען.

אזא גרויסע מדינה ווי אוקראַאינע, צ. ב. ש., האָט ניט דאָס מינדעסטע רעכט צו פאַרוואַלטען זיך אַליין אין קליינינגקייט, ניט נאָר אין פונדאַמענטאַלע זאַכען, אַנדערש אַלס עס ווערט דיקטירט פון מאָסקווע, בלייבט נאָר אפשר קולטורעלע אויטאָנאָמיע. איז אָבער שווער צו באַשטימען אין וואָס זי באַ־שטעהט איצט, סיידען בלויז אין דעם, וואָס די אוקראַאינער רייזען אוקראַאיניש, שרייבען אוקראַאיניש און די רעגיערונגס־אינסטיטוציעס און וואָס קינדער אין די שולען לערנען אין די ביכלאַך אויף דער אוקראַאינישער, מאָסקאַווישער שפּראַך.

אָבער שפּראַך אַליין איז נאָך ניט דער עצם פון קולטור און ניט אין גאַנ־צען קולטור. ווען אַלע אַנדערע לעבענס־שאַפונגען פון א פאָלק צייכענען זיך אויף קיין אופן ניט אויס און האָבען קיין מענ־ליכקייטען ניט אויסצוצייכענען זיך אַלס די ספּעציפישע שאַפונגען פון דעם באַ־שטימטען פאָלק, איז די שפּראַך אַליין בלויז א פאָרם. איהר אינהאַלט אין אָבער דער זעלבער אינהאַלט וואָס עס האָט די גרויס־רוסישע שפּראַך, די טעאָרעטישע שפּראַך אָדער א וועלכע עס איז אַנדער שפּראַך, וואָס עקזיסטירט אין א וועלכען ניט איז טייל פון רוסלאַנד.

פרעגט מען זיך מיט וואָס איז די טאָטערישע רעפּובליק א טאָטערישע רע־פּובליק? קאָן דאַרויף נאָר דער ענטפער זיין, אַז קיין באַזונדער רעפּובליק איז זי טאָקע ניט. נאָר מען רעדט דאָרט טאָ־טערישע. דער דעקרעט, וועלכער קומט פון מאָסקווע, ווערט אין אוקראַאינע אויס־געפירט אויף דער אוקראַאינישער שפּראַך, אין טאַטאַריא אויסגעפירט אויף דער טאַטאַרישער שפּראַך א. ז. וו.

ווען מיר הערען איצט דו נאַכריכט פון דער "אַזטיוועטסיא", אַז אין מאָסקווע איז פאַרגעקומען א צוזאַמענפאָהר פון מינאַריטעט נאַציאָנאַליסטען, אָדער בע־סער געזאָגט פון נאַציאָנאַלע מינאָריטע־טען, אויף וועלכער עס איז אַרויסגעזאָגט געוואָרען די קלאָגע, אַז זינט עס זענען אָפּגעשאַפט געוואָרען די נאַציאָנאַלע סעק־ציעס אין דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי, איז די קולטורעלע אַרבייט פון די מינאָ־ריטעטען־פעלקער זעהר פאַרנאַכלעסיגט געוואָרען אין די אַסימילאַציע פון די דאָ־זיגע נאַציאָנאַליטעטען איז שטאַרק גע־וואַקסן. אַזוי מען זיך נאָר וואונדערען וואָס דאָס מיינט.

דאָס הייסט פאַרשטעהן וואָס דאָס מיינט, פאַרשטעהען מיר. אָבער אויב דאָס מיינט עס. ב. ש. אז די טאַטאַרען האָבען אויפגעהערט צו קימערען וואָס דער קאָ־מוניסטישער נאַציאָנעפעס וועדט פון זייערע קינדער געלערענט אויף רוסיש און ניט אויף טאַטאַרישע. איז וואו ליגט דאָ דער אומלעך. אויב דאָס גאַנצע לעבען און דער גאַנצער אויסדרוק פון לעבען איז ליט פעדעראַציע פון באַזונדערע רעפּובליקען מיט טיטל פון מאָסקווע, טאָ וואָס־זשע איז די נפקא־מינה, צי דער דעקרעט ווערט געלעזען אין טאַטאַרישע אָדער אין רוסיש?

אין דער אמת'ן איז דער צוזאַמענ־פאַר געווען ניט פון פאַרשטעהער פון די פאַרשיידענע נאַציאָנאַליטעטען, וועלכע האָבען זיך דאַרויף באַקלאָגט, נאָר דעראַק־טערע פון צייטונגען פון די פאַרשיידענע שפּראַכען. אַזוי דערצעהלט טאָקע די מעלדונג. אין דאָס האָבען זיך דאָס באַ־קלאָגט אויף דעם, וואָס זייערע נאַציאָ־נאַליטעטען זענען אַסימילירט. מיינט דאָס, ווי מיר פאַרשטעהען, אַז זיי האָבען זיך געכאַפּט, אַז זיי וועלען ניט לעבען דוקע אַז אַזוי אַזוי אַזוי

די צעפּ

פון גד זאקליקאווסקי

א שווערע מאסע האט זיך איהר ווי אריינגעפּאקט אין קאפּ. האט זי ניט געקאנט איינשלאפן, זיך געלעגט די לעצטע, געוואלט בלייבן אליין, מיט זיך, וועגן זיך א טראכט טאן.

עס שטערט איהר דער שטענדיגער מוסחר־געדודער. איז גאט, אין שטוב, נאר מ'מוסחר'ן, —אלע מוסחר'ן, ווי די וועלט וואלט א געוועלט געווען. רעדען מיט'ן טאטען? — האט ער וועגן א פרייע שעה, לערנען ער. דערט מען צו איהם, פערטיגט ער אפּ מיט א „נרא" צונעבענדיג, אז דער „אבי יתומים" וועט זי אויך ניט פארלאזען.—ס'שטעהט דאך אזוי, „ברחם אב על בנים", אז בכלל דאר א אידישע טאכטער ניט אריינקלעהרען אין גאט ברוך־הוא'ס דרכים.

וואלט די מאמע געלעבט, א מאמע הערט — ענטפערט. דארף גאר־ניט הערען, פיהלט, פארשטעהט, צעהלט דעם קינד'ס טעג, קוקט באטראכט: שוין אויסגעוואקסען אהן עין הרע. טרייבט אונטער און מאכט חתונה די טאכטער.

ס'קלעפּט איהר, ס'ווערט איהר ווי לעדיג אום הארץ, פון איהר פארלאזענ־קייט. סלויפט איהר דער טרעהרען שטראם דורך'ן האלז, טראכט אבער ווייר טער, — די שטיפמאמע? — שוין אפילו צוגעוועהנט, אזוי לאנג אין הויז, דאך א פרעמדע. די שוועסטעראלאך — יונגינקע, פארשטעהען ניט. די חבר'טעס — שוין חתונה געהאט, מאמעס געוואהרן, זי קאן מיט זיי ניט רעדען, דאס הארץ ווערט איהר גלייך פארגאסען.

— א פרוי איז אן אפענע טיהר, וואס פיהרט צו דער בדך, ווען זי ווערט א מאמע. דאס איז נאטירליך, שעפּטשעט זי, גוזל זיך דערמאנען וואו און ווען זי האט דאס געהערט.

דער טאטע, — דער שטארצער מיוחס — האט אפילו מיט קיין שדכן ניט געגעהנדט. זי? — האט דאך קיינעם ניט געהאנט. וועט דאך ניט נעהמען אבי־ווענען פון גאט. פארט איז דאך א יחסנישע טאכטער... האבען זיך נערוקט די יארען, דאס פּנים האט פארלוירען די ליכטיגקייט, די בעסטע יאהרען הינטער זיך.

נישטערט זי אין איהרע מחשבות, א בארשעהמטע, רויטווערענדיג ווי א נגב א ערשלינג, וואס מ'האט איהם געבאפּט ביי דער האנט. שטיקען איהר די טרעהרען פון הינטערן אין איהר אלוינ־קייט. — זי איז אזוי לעדיג, ווי ארומי געפריקט... באלד נאך יענע תנאים האט דער חתן געזוכט אן אויסרייד, אפּגעשיקט די תנאים. איז זי שוין דאמאלס צו אלט געווען? — ביידע מחותנים זענען אפילו געפאהרען צום רבי'ן. דעם חתן'ס פאטער האט געטענ'חט: אז ביי הייגטיגע פּוישעס האט מען קיין דעה ניט, דער חתן איז אפילו שפּעטער תראנק געוואהרן, א צייט געערעגקט, געשטארבען. דער רבי זאל לעבען איז שטארק בייז געווען, איי בער'ן צימער געשפּרייזט — א יתומה, א יתומה! — אבער ער זאל שטארבען? דער מחותן — קאן זיין — האט עס באלד ביים רבין דערשטעקט, זיך שטארק צעווייגט. אבער וואס האט זי געהאט דערפון? אין מארגען? מארגען דארף תנאים זיין. ווען זיכאטש דעם חתן געפעלען ווערען?

האט זי זיך האסטיג אויפגעוועקט אויסגעשפּיצט די אויערען צום צווייטע צימער, אוועקגעשארט די קאלדרע אראפּ פון בעט, ליכטיג געמאכט, האלב־שרעקעדיג געריבען די אויגען, מיט גע־געלי־טריט גענאנגען צום גרויסען וואנט־שפּיגעל, זיך איינגעגעסען אין איהם מיט די אויגען, באטראכט דעם מינדסטען פּנים שטריך, געוויישט מיט די שפּיץ פינ־גער. — אך, וויפיעל קנייטשען? בין איך שוין טאקע אזוי אלט? געטונקעלט האבען איהר די אויגען, האט זיך אויף איהר פּנים צעלעגט א כמארע ווי וואלט א געוועלט געווען. רעדען מיט'ן וואלט א געוועלט געווען. רעדען מיט'ן טאטען? — האט ער וועגן א פרייע שעה, לערנען ער. דערט מען צו איהם, פערטיגט ער אפּ מיט א „נרא" צונעבענדיג, אז דער „אבי יתומים" וועט זי אויך ניט פארלאזען.—ס'שטעהט דאך אזוי, „ברחם אב על בנים", אז בכלל דאר א אידישע טאכטער ניט אריינקלעהרען אין גאט ברוך־הוא'ס דרכים.

וואלט די מאמע געלעבט, א מאמע הערט — ענטפערט. דארף גאר־ניט הערען, פיהלט, פארשטעהט, צעהלט דעם קינד'ס טעג, קוקט באטראכט: שוין אויסגעוואקסען אהן עין הרע. טרייבט אונטער און מאכט חתונה די טאכטער.

ס'קלעפּט איהר, ס'ווערט איהר ווי לעדיג אום הארץ, פון איהר פארלאזענ־קייט. סלויפט איהר דער טרעהרען שטראם דורך'ן האלז, טראכט אבער ווייר טער, — די שטיפמאמע? — שוין אפילו צוגעוועהנט, אזוי לאנג אין הויז, דאך א פרעמדע. די שוועסטעראלאך — יונגינקע, פארשטעהען ניט. די חבר'טעס — שוין חתונה געהאט, מאמעס געוואהרן, זי קאן מיט זיי ניט רעדען, דאס הארץ ווערט איהר גלייך פארגאסען.

— א פרוי איז אן אפענע טיהר, וואס פיהרט צו דער בדך, ווען זי ווערט א מאמע. דאס איז נאטירליך, שעפּטשעט זי, גוזל זיך דערמאנען וואו און ווען זי האט דאס געהערט.

דער טאטע, — דער שטארצער מיוחס — האט אפילו מיט קיין שדכן ניט געגעהנדט. זי? — האט דאך קיינעם ניט געהאנט. וועט דאך ניט נעהמען אבי־ווענען פון גאט. פארט איז דאך א יחסנישע טאכטער... האבען זיך נערוקט די יארען, דאס פּנים האט פארלוירען די ליכטיגקייט, די בעסטע יאהרען הינטער זיך.

נישטערט זי אין איהרע מחשבות, א בארשעהמטע, רויטווערענדיג ווי א נגב א ערשלינג, וואס מ'האט איהם געבאפּט ביי דער האנט. שטיקען איהר די טרעהרען פון הינטערן אין איהר אלוינ־קייט. — זי איז אזוי לעדיג, ווי ארומי געפריקט... באלד נאך יענע תנאים האט דער חתן געזוכט אן אויסרייד, אפּגעשיקט די תנאים. איז זי שוין דאמאלס צו אלט געווען? — ביידע מחותנים זענען אפילו געפאהרען צום רבי'ן. דעם חתן'ס פאטער האט געטענ'חט: אז ביי הייגטיגע פּוישעס האט מען קיין דעה ניט, דער חתן איז אפילו שפּעטער תראנק געוואהרן, א צייט געערעגקט, געשטארבען. דער רבי זאל לעבען איז שטארק בייז געווען, איי בער'ן צימער געשפּרייזט — א יתומה, א יתומה! — אבער ער זאל שטארבען? דער מחותן — קאן זיין — האט עס באלד ביים רבין דערשטעקט, זיך שטארק צעווייגט. אבער וואס האט זי געהאט דערפון? אין מארגען? מארגען דארף תנאים זיין. ווען זיכאטש דעם חתן געפעלען ווערען?

האט זי זיך האסטיג אויפגעוועקט אויסגעשפּיצט די אויערען צום צווייטע צימער, אוועקגעשארט די קאלדרע אראפּ פון בעט, ליכטיג געמאכט, האלב־שרעקעדיג געריבען די אויגען, מיט גע־געלי־טריט גענאנגען צום גרויסען וואנט־שפּיגעל, זיך איינגעגעסען אין איהם מיט די אויגען, באטראכט דעם מינדסטען פּנים שטריך, געוויישט מיט די שפּיץ פינ־גער. — אך, וויפיעל קנייטשען? בין איך שוין טאקע אזוי אלט? געטונקעלט האבען איהר די אויגען, האט זיך אויף איהר פּנים צעלעגט א כמארע ווי וואלט א געוועלט געווען. רעדען מיט'ן טאטען? — האט ער וועגן א פרייע שעה, לערנען ער. דערט מען צו איהם, פערטיגט ער אפּ מיט א „נרא" צונעבענדיג, אז דער „אבי יתומים" וועט זי אויך ניט פארלאזען.—ס'שטעהט דאך אזוי, „ברחם אב על בנים", אז בכלל דאר א אידישע טאכטער ניט אריינקלעהרען אין גאט ברוך־הוא'ס דרכים.

וואלט די מאמע געלעבט, א מאמע הערט — ענטפערט. דארף גאר־ניט הערען, פיהלט, פארשטעהט, צעהלט דעם קינד'ס טעג, קוקט באטראכט: שוין אויסגעוואקס־סען אהן עין הרע. טרייבט אונטער און מאכט חתונה די טאכטער.

ס'קלעפּט איהר, ס'ווערט איהר ווי לעדיג אום הארץ, פון איהר פארלאזענ־קייט. סלויפט איהר דער טרעהרען שטראם דורך'ן האלז, טראכט אבער ווייר טער, — די שטיפמאמע? — שוין אפילו צוגעוועהנט, אזוי לאנג אין הויז, דאך א פרעמדע. די שוועסטעראלאך — יונגינקע, פארשטעהען ניט. די חבר'טעס — שוין חתונה געהאט, מאמעס געוואהרן, זי קאן מיט זיי ניט רעדען, דאס הארץ ווערט איהר גלייך פארגאסען.

— א פרוי איז אן אפענע טיהר, וואס פיהרט צו דער בדך, ווען זי ווערט א מאמע. דאס איז נאטירליך, שעפּטשעט זי, גוזל זיך דערמאנען וואו און ווען זי האט דאס געהערט.

דער טאטע, — דער שטארצער מיוחס — האט אפילו מיט קיין שדכן ניט געגעהנדט. זי? — האט דאך קיינעם ניט געהאנט. וועט דאך ניט נעהמען אבי־ווענען פון גאט. פארט איז דאך א יחסנישע טאכטער... האבען זיך נערוקט די יארען, דאס פּנים האט פארלוירען די ליכטיגקייט, די בעסטע יאהרען הינטער זיך.

נישטערט זי אין איהרע מחשבות, א בארשעהמטע, רויטווערענדיג ווי א נגב א ערשלינג, וואס מ'האט איהם געבאפּט ביי דער האנט. שטיקען איהר די טרעהרען פון הינטערן אין איהר אלוינ־קייט. — זי איז אזוי לעדיג, ווי ארומי געפריקט... באלד נאך יענע תנאים האט דער חתן געזוכט אן אויסרייד, אפּגעשיקט די תנאים. איז זי שוין דאמאלס צו אלט געווען? — ביידע מחותנים זענען אפילו געפאהרען צום רבי'ן. דעם חתן'ס פאטער האט געטענ'חט: אז ביי הייגטיגע פּוישעס האט מען קיין דעה ניט, דער חתן איז אפילו שפּעטער תראנק געוואהרן, א צייט געערעגקט, געשטארבען. דער רבי זאל לעבען איז שטארק בייז געווען, איי בער'ן צימער געשפּרייזט — א יתומה, א יתומה! — אבער ער זאל שטארבען? דער מחותן — קאן זיין — האט עס באלד ביים רבין דערשטעקט, זיך שטארק צעווייגט. אבער וואס האט זי געהאט דערפון? אין מארגען? מארגען דארף תנאים זיין. ווען זיכאטש דעם חתן געפעלען ווערען?

האט זי זיך האסטיג אויפגעוועקט אויסגעשפּיצט די אויערען צום צווייטע צימער, אוועקגעשארט די קאלדרע אראפּ פון בעט, ליכטיג געמאכט, האלב־שרעקעדיג געריבען די אויגען, מיט גע־

אפּטע ווייסיקן?

לאזט קיינמאל ניט א צוואוויינטאג־טען קאפּ שטערען אייך איינקוי־פען! אדער אנדערע ווייטאגען צו ווער־בע אספּיריין מאכט אזוי שנעל א סוף. די דאזיגע ניט שעדליכע טאבלעטס זענען א געגען־יפּסט פאר דעם סאמע שטארקען ווייטאג. הילף קומט כמעט מאכטענטאל. ווען גענומען אין צייט, וועלען זיי איבערברעכען א פארקיולונג אין זיי וועלען אפּשאפען אומבאקוועמ־ליכקייט. זיי וועלען אפּשאפען נייוריי־טיס, אדער ענליכעס, צו י ע ד ע ר צייט. טויזענטער פרויען פארלאזען זיך אויף אספּיריין טאבלעטס יעדען טאג צו אפּהיטען זיי פון יענע ווייטאגען פון וועלכע זיי ליידען באזונדערס. די דאזיגע טאבלעטס דריקען ניט דאס הארץ; זיי קענען גענוצט ווערען אזוי אפט ווי עס איז נייטיג פאר זייער שנעלער באקוועמליכקייט. אזוי, אז עס איז נארוש צו פארלייגנערען יעדען ווייטאג פון וועלכען אספּיריין טאב־לעטס קאנען באפרייען אזוי שנעל. קויפט די עכטע, וועלכע מען קאן שטענדיג באקומען אין יעדער דראג סטאר.

BAYER ASPIRIN TRADE-MARK REG.

א שווערע מאסע האט זיך איהר ווי אריינגעפּאקט אין קאפּ. האט זי ניט געקאנט איינשלאפען, זיך געלעגט די לעצטע, געוואלט בלייבן אליין, מיט זיך, וועגען זיך א טראכט טאן.

עס שטערט איהר דער שטענדיגער מוסחר־געדודער. איז גאט, אין שטוב, נאר מ'מוסחר'ן, —אלע מוסחר'ן, ווי די וועלט וואלט א געוועלט געווען. רעדען מיט'ן טאטען? — האט ער וועגן א פרייע שעה, לערנען ער. דערט מען צו איהם, פערטיגט ער אפּ מיט א „נרא" צונעבענדיג, אז דער „אבי יתומים" וועט זי אויך ניט פארלאזען.—ס'שטעהט דאך אזוי, „ברחם אב על בנים", אז בכלל דאר א אידישע טאכטער ניט אריינקלעהרען אין גאט ברוך־הוא'ס דרכים.

וואלט די מאמע געלעבט, א מאמע הערט — ענטפערט. דארף גאר־ניט הערען, פיהלט, פארשטעהט, צעהלט דעם קינד'ס טעג, קוקט באטראכט: שוין אויסגעוואקס־סען אהן עין הרע. טרייבט אונטער און מאכט חתונה די טאכטער.

ס'קלעפּט איהר, ס'ווערט איהר ווי לעדיג אום הארץ, פון איהר פארלאזענ־קייט. סלויפט איהר דער טרעהרען שטראם דורך'ן האלז, טראכט אבער ווייר טער, — די שטיפמאמע? — שוין אפילו צוגעוועהנט, אזוי לאנג אין הויז, דאך א פרעמדע. די שוועסטעראלאך — יונגינקע, פארשטעהען ניט. די חבר'טעס — שוין חתונה געהאט, מאמעס געוואהרן, זי קאן מיט זיי ניט רעדען, דאס הארץ ווערט איהר גלייך פארגאסען.

— א פרוי איז אן אפענע טיהר, וואס פיהרט צו דער בדך, ווען זי ווערט א מאמע. דאס איז נאטירליך, שעפּטשעט זי, גוזל זיך דערמאנען וואו און ווען זי האט דאס געהערט.

דער טאטע, — דער שטארצער מיוחס — האט אפילו מיט קיין שדכן ניט געגעהנדט. זי? — האט דאך קיינעם ניט געהאנט. וועט דאך ניט נעהמען אבי־ווענען פון גאט. פארט איז דאך א יחסנישע טאכטער... האבען זיך נערוקט די יארען, דאס פּנים האט פארלוירען די ליכטיגקייט, די בעסטע יאהרען הינטער זיך.

נישטערט זי אין איהרע מחשבות, א בארשעהמטע, רויטווערענדיג ווי א נגב א ערשלינג, וואס מ'האט איהם געבאפּט ביי דער האנט. שטיקען איהר די טרעהרען פון הינטערן אין איהר אלוינ־קייט. — זי איז אזוי לעדיג, ווי ארומי געפריקט... באלד נאך יענע תנאים האט דער חתן געזוכט אן אויסרייד, אפּגעשיקט די תנאים. איז זי שוין דאמאלס צו אלט געווען? — ביידע מחותנים זענען אפילו געפאהרען צום רבי'ן. דעם חתן'ס פאטער האט געטענ'חט: אז ביי הייגטיגע פּוישעס האט מען קיין דעה ניט, דער חתן איז אפילו שפּעטער תראנק געוואהרן, א צייט געערעגקט, געשטארבען. דער רבי זאל לעבען איז שטארק בייז געווען, איי בער'ן צימער געשפּרייזט — א יתומה, א יתומה! — אבער ער זאל שטארבען? דער מחותן — קאן זיין — האט עס באלד ביים רבין דערשטעקט, זיך שטארק צעווייגט. אבער וואס האט זי געהאט דערפון? אין מארגען? מארגען דארף תנאים זיין. ווען זיכאטש דעם חתן געפעלען ווערען?

האט זי זיך האסטיג אויפגעוועקט אויסגעשפּיצט די אויערען צום צווייטע צימער, אוועקגעשארט די קאלדרע אראפּ פון בעט, ליכטיג געמאכט, האלב־שרעקעדיג געריבען די אויגען, מיט גע־

* * *

אין צימער איז קיינער ניט געבליי־בען. טייל זענען אוועק אין געוועלב, טייל אין קיך, צוגרייטען דאס תנאים־מאלצייט, האבען זיך איהר אויפגעפּלאנטערט די גע־דאנקען, ווידער האט זי חרטה'דיג גע־טראכט וועגען נעכטיגען שטעהן פאר'ן שפּיגעל, אריין אין שלאפצימער, אויפ'ן בעט ווי א שטיין געפאלען. ארויס אין א פארשטיקטען יאמער, זיך מתוודה גע־ווען, געבעטען די טויטע מאמע, זאל זיין א מליץ יושר, ס'זאל איהר ניט גערעכענט ווערען פאר קיין חטא, גענומען אויף זיך, מעהר גאט ניט דערצערנען, זיך בארו־היגט, אויפגעהויבען, ארומגעוואשען, פון שטוב ארויס.

דערפרישט פון דער דרויסענדיגער לופט, געפוקט אויף די דורכגעהערקעם, נעטראכט — קיינער, קיינער האט ניט אויעלכע צעפּ. זיכער געווען, אלע פאר־ביינעהער קוקען אויף איהרע שעהנע צעפּ, און זיך נחת'דיג בארוהיגט.

דער פאטער האט איהר ניט געלאזט שטעהן אין געוועלב, — דארפסט זיינ־דא ניט זיין. איז זי אהיימגעגאנגען, אבי־סעל געהאלפען אין קיך, געזעהן אז עס פאלט איהר פון די הענט, איז זי ארויס, זיך גענומען פּארען מיט זיך, קליידער, משפּט'ע ניט אויפגעהויבען דעם קאפּ.

— א פארפאלענע, א פארפאלענע בין איך!...

האבען איהרע צעריסענע געדאנקען געבלאנדזשעט, זיך פארטשעפּעט, פאר־לוירען דעם וועג, צוריק געפונען, זיך גע־נאנצט... די צעוואר־פענע דיק־לאנגע רוג־קעל־שאטענע צעפּ האבען פארגע־מען די שפּיגעל־לענג, איז זי צו זיך גע־קומען, געקוקט אויף זיי מיט אויפגע־פראלטע אויגען, און א מיעדער ברייטער שמייכעל האט זיך געשאטענט אויף איהר פּנים. —

— אזעלכע צעפּ, אזא שעהנקייט.

א דיק, לענג! ביז די קניע! געוואוסט אז זי האט שעהנע צעפּ. אלע זאגען.

זי האט זיך אין איהר נאנצער גרויס געשטעלט פאר'ן שפּיגעל, אין אויפגע־מונטערטקייט, זיך פארגעוואר־פען — פארוואס האט זי ביז איצט ניט אין זי־נען געראטן. זי האט זיי צעוואר־פען, ארי־בערגעוואר־פען פון פארענס.

— א ים, א וואלד מיט האר!

איהר אויבערשטער קערפּערטייל האט זיך נעטונקען אין האר ווי אין כוואר־ליעס. האט זי א געוויכערטע געערעט, מיט זקנען אטעם, — אזעלכע צעפּ מור־ען געפעלען ווערען, ווי דאס פּנים זאל ניט זיין. אזעלכע האר האב איך ביי קיינעם ניט געזעהן. ער וועט פארבלאנ־דזשען, א וואלד! איך וועל שוין וויסען ווי זיך צו האלטען ביי די תנאים...

זי האט פינסטער געמאכט, זיך צור־געשארט צום בעט, געלעגט, און ליגענדיג מיט אפענע אויגען נעטראכט, — יום־טוב וועט זי זיצען מיט די חשוב'ע שטוב, אלע וועלען איהר ווינשען, בענשען, און ווען דער חתן וועט איהר דערלאנגען דאס „חתימה־נעלט", וועט זי זיך ניט שרעי־קען, זיך גיך א הויב טאן אז זי זעהט אבי־סעל געבויגען, זאל ער זעהן די צעפּ, ביז וואנען זיי גרייבען איהר, אונ־טען אביסעל צעוואר־פען, ביים דאנקען און געזעגענען וועט זי זיך אזוי באזעגענען, אז די צעפּ זאלען בארירען זיין פּנים...

אויפגעשטאנען איז זי א שטיק אויף טאג. דער פאטער האט דערצעהלט, אז זי האט געקרעכצט פון שלאף.

אונטער פארשיעדענע אויסרעדען איז זי ניט געגאנגען אין געוועלב, געווען מיט זיך פארנומען, אלעמאל זיך איבערגעטאן, אממעהרסטען אין זי באשעפּטיגט געווען מיט די צעפּ. אויפגעפלאכטען, פאר־פלאכטען, און אז מ'האט געשיקט נאכ'ן פאטער, געגרייט דעם טיש צום מיטאג, האט זי זיך דערמאנט, — „אוי איך האב דאך הייגט אין מויל ניט געאסן". אויס־געזוכט ביים טיש אז ארט גענעגאיבער דעם שפּיגעל, ביי יעדען לעפּעל, וואס זי האט צוגעטראגען צום מויל, אנגעשטעלט די אויגען אויפ'ן שפּיגעל, אן אפּגעפריש־טע, א געריוטעלטע זיך געערייסעלט פון תענוג'דיגען פחד, און ווען א קליין שוועס־טערל האט איהר געזאגט: „אי ווי דו ביזט הייגט שעהן!" איז איהר אזוי הייס געוואר־ען, און א שטארק־פארקלעהרטע זי־צען געבליבען. אין א דער פאטער האט איהר ווייך־פרום געזאגט: זארג ניט, גאט איז אן אביי־יתומים, האט זי מיט'ן אר־בעל א טרעהר אונטערגעכאפּט, געלעגט דעם קאפּ אויפ'ן טיש, געצאפּעלט מיט די אקסלען, האט זיך דער פאטער געבע־טען: חוה'לע, גענוג שוין, כ'טאר ניט, פרעהליך דארף מען זיין! אז מ'איז בשמחה העלפט גאט. האט זי זיך נאר העכער צעוויינט, זיך דערמאנט אין איהר שטעהן פאר'ן שפּיגעל א נאקעטע, — אזא זינדיגע! נאר ווען דער פאטער האט ניט נאכגעלאזט, זיך געבעטען: חוה, זיי מיך ניט מצער! וואס מאכסטו פון זיך, פון פּנים? ס'דארף דאך א שמחה זיין, האט זי געוויישט די טרעהרען, און ניט פיהלענדיג קיין טעם געענדיגט עסען די לעצטע.

* * *

אין צימער איז קיינער ניט געבליי־בען. טייל זענען אוועק אין געוועלב, טייל אין קיך, צוגרייטען דאס תנאים־מאלצייט, האבען זיך איהר אויפגעפּלאנטערט די גע־דאנקען, ווידער האט זי חרטה'דיג גע־טראכט וועגען נעכטיגען שטעהן פאר'ן שפּיגעל, אריין אין שלאפצימער, אויפ'ן בעט ווי א שטיין געפאלען. ארויס אין א פארשטיקטען יאמער, זיך מתוודה גע־ווען, געבעטען די טויטע מאמע, זאל זיין א מליץ יושר, ס'זאל איהר ניט גערעכענט ווערען פאר קיין חטא, גענומען אויף זיך, מעהר גאט ניט דערצערנען, זיך בארו־היגט, אויפגעהויבען, ארומגעוואשען, פון שטוב ארויס.

דערפרישט פון דער דרויסענדיגער לופט, געפוקט אויף די דורכגעהערקעם, נעטראכט — קיינער, קיינער האט ניט אויעלכע צעפּ. זיכער געווען, אלע פאר־ביינעהער קוקען אויף איהרע שעהנע צעפּ, און זיך נחת'דיג בארוהיגט.

דער פאטער האט איהר ניט געלאזט שטעהן אין געוועלב, — דארפסט זיינ־דא ניט זיין. איז זי אהיימגעגאנגען, אבי־סעל געהאלפען אין קיך, געזעהן אז עס פאלט איהר פון די הענט, איז זי ארויס, זיך גענומען פּארען מיט זיך, קליידער, צעפּ, דער עיקר מיט די צעפּ.

* * *

געזעסען איז חוה צווישען די חשוב'־סטע וויינבער, וואס האבען גע'רכילות'ט פון שטאדט־מיידלאך, וואס פיהרען זיך אויף זעהר ניט פיין. געלויבט איהר אין די אויגען, אז זי איינע כמעט ווייס פון וואנען זי שטאמט, ווער איהר זיידע זכרונו לברכה איז געווען, ווער איהר טא־טע, צו לאנג גוטע יאהר. אזוי זענען זיך אריבער דר'שען? פון דער תנאים־סעודה, א שבש האט דערלאנגט מיט־אחרונים. דער שיר־המעלות־געזאנג פאר'ן בענשען האט חוה'ן געוועקט פון די מחשבות, האט זי זיך אנגעהויבען גרייטען, מיקבל פּנים זיין דעם חתן מיט'ן חתימה־געלט, פלינק זיך געפּארעט ארום די צעפּ, געוואר־פען אנגעשטרענגטע בליקען אין שפּיגעל, האסטיג האט איהר הארץ געקלאפּט, דאך זיך בארוהיגט, זיכער געווען, הייגט וועט זי געפעלען ווערען. ווידער גאט געבעי־טען, ער זאל איהר אין די מינוטען פון נסיון, ניט פארלאזען. און ווען דער חתן מיט זיין מוטער האבען זיך צו איהר גע־נעהנט, האט זי מיט א האסטיגער באר־ווענונג זיך אויפגעשטעלט, ארויפגע־וואר־פען די צעפּ פון פארענס, ביים חתן מזל־טוב'ן אפּגעבען אז זיך אויסגעבוי־גען, אז די צעפּ האבען באריהרט זיין פּנים. און ווען זי האט דערפיהלט די הייץ פון זיין געזיכט, געהערט זיינע הארץ־קלעפּ, האט זי געוועהן דעם נעחמן, וואס זי האט איבער איהם אפּגעהאלטען, און א לייכטיגקייט שפּיגעל האט זיך ביי איהרע ליפּען געקנייטשט....

צוליעב פיעל טעמים האט מען די חתונה אפּגעלעגט אויף א קורצער צייט, האט חוה ניט ארויסגעלאזט די צעפּ פון די הענט, אריינגעלעגט אין זיי אלע חשבונות, געפיהלט אין זיי איהרע איינ־צינע רעטער, זיי אויף אן אכ.ת הארציג לעבע געקראגען, אז וועז זי האט פון חתן, דורך זיין שוועסטערל, געקראגען א ברייי־וועלע, וואו ס'זענען אויך דערמאנט גע־ווען איהרע צעפּ, האט איהר גלייך ביז'ן הימעל דערגרייכט. פאר'ן שלאף א חוב געווען צום שפּיגעל, שטעהן, קוקען אויף זיי, ביז'ן איינשלאפען אין די הענט געהאלטען, און איינגעזעהן, אז זי איז אויף אן אמת שעהנער געווארען, אויפ'ן פּנים שעהנער, די קנייטשען, ווי פאר־שווארמען.

זענען די צוויי חדשים ביז צו דער חתונה איבערגעפלויגען ווי א לאנג־פרעה־ליכער חול־המועד. ס'האט זיך אונטער־נערוקט דער יום־הנחומה. חוה האט גע־פאסט, ביי מנחה „על חטא" געזאגט. מיט הייסע טרעהרען זיך מתודה געווען, נעראנקט גאט פאר'ן חן, וואס זי האט אין חתנ'ס אויגען, ניט פארגעסענדיג, אז דאס אלץ איז צוליעב די צעפּ. פאר וועלכע זי האט באזונדער גאט געהאנט, האט זי זיי מיט חיין צום מיזל געטראג־ען, חייס שטארק חייס געקושט.

— מיינע ליעבע, מיינע הארצינע...

אויפצומארגענס נאך דער חתונה זענען אריינגעגומען די מחותנתע מיט דער פריזירקע, זי געבענשט מיט פולע אויגען, זיך מיט איהר צעקושט, זי אוועק־נעזעצט ביים שפּיגעל, די פריזירקע האט איהר אנגעמאסטען דאס שייטעל, צע־מאכט די פריזורע, די מחותנתע האט אנגעהויבען שערען די צעפּ.

א הויבער אנגסט־געשריי האט די שטוב פארהילכט, חוה האט ספּאזמירענ־דיג אויפגעוואכען דעם קאפּ אויפ'ן שטוהל. יאמערליך־ביטער געשלוכצט. איז געווא־רען א געלוזיה, מ'האט וואסער דערלאנגט, אפּגעשפּאכען אן עין־הרע. נאר באלד איז חוה געקומען צו זיך. מיט א באשלא־מען געקומען צו זיך. מיט א לאנג גוטע יאהר.

בערנארד עזווייג האט א גרויסע רע־פּוטאציע ביי אונז אין שטארט און ער וויל זי אנהאלטען. דערפאר איז ער גע־קומען צו אונז אויף פיער וואכען און וויל אין דער צייט אויספירען די אויסגעפרעמ־טע סוסקסען פון זיין נואראקער טעאטער, וואס מיזען צופרידענשטעלען יעדען טעאט־טער געהער.

מר. עזווייג שפּילט אלס „לעפּטי", א קריפּעל־ענגסטער, וועלכער אין גאר . . . אבער דאס איז א. סוד, און די אנטוויקלונג פון זיין נאראקטער מיזט איר קומען זעהן. מיר זאגען אייך נאר אז די קריטיקער האבען זיין טיפ פאר־גלייכט צום באריטען לאון טשענים קלאס טיפען. ראוא וואלערשטיין שפּילט א איסט־סיידער ארעם מיידעל, וועלכע ווערט אריינגעשלעפּט אין דער אונטערוועלט, צוליעב איר חתן א ענג לידער, געשפּילט פון אסקאר אסטראה. מיס וואלערשטיין שפּילט מיט פיעל צארטקייט די פרוי, וועלכע דארף איר געליבטען ארויספירען אויפ'ן גלייכען וועג, און האט פיעל צו שפּילען און זינגען מיט איר געליבטען־ענגסטער. וועלכער ווערט זעהר סימפּא־טיש און אנגענעם געשילדערט פון יונגען מר. אסטראה. א טיפ פון א טשיניי־מאן, וואס איז העכסט רעאליסטיש און קינסטלעריש פארגעשטעלט — שפּילט פעליקס פאגעלנעסט. טאראנטא געדענקט נאך זיין גוטען „טשיניימאן" פון צוריק מיט 4 יאר, ווען ער האט געשפּילט „רייי־זעלע פון טשיינאטאון" ביי אונז אין שטאדט. די באריטע ווערא זאסלאווסק־קאיא טרעט אויף אין א מוטער־ראלע, וועלכע איז ספּעציעל פאר איר געשריבען, א ליידענדע אידישע מאמע, וועלכע לויפט ראטעווען איר טאכטער פון זומפּ, און זי נישט אויס איר ביטער הארץ אין א מוזי־קאלישען נומער. וואס וועט אלעמען באר־גייסטערען. אויך טרעט זי אויף אין א קאבארעי סצענע פאר א רוסישער פּרינ־צעסין, וואו זי זינגט רוסישע און אוקראי־נישע פאלקס לידער, און דער עולם לאזט זי איינפאך ניט אראפּ פון דער ביהנע. סטעלא נאלד שפּילט אן אונטערוועלט מיידעל, וועלכע ברענגט אין טשיינאטאון יונגע מיידלאך, און איז זעהר פארפירע־ריש און קאקעטיש אין איר ראלע. מען גלויבט איר, ווען זי קלאגט מיט חרטה פארוואס זי טוט עס. זי איז זעהר אר־בערייגענד אין איר כאראקטער. איזידאר עלגארד שפּילט א איטאליענער און איז זעהר כאמיש מיט זיין שפּראך און האל־טונג. מאקס הענינג טרעט אויף די וואך אין א שעהנעם דרעטעקטיוו טיפ. וואס ברויזט מיט פייער און פלאם אויף דער ביהנע, אזוי אויך די יונגע סימפּאטישע סידעל עפּשטיין אין א ראלע פון א אומ־שולדיגע מיידעל, וועלכע פאלט שיער אריין אין די לאפּעס פון טשיינאטאון, און וועלכע ווערט אין צייט געראטעוועט פון לעפּטי דעם קריפּעל־ענגסטער. די קאר־מישע זייט צו דער אפּערעטא, וואס איז כמעט א גאנצע צווייטע הערלפט פון „א נאכט אין טשיינאטאון" שטעלט צו יאזעף טאנצמאן מיט זיין פארבונדענע, די פלאם־פייערדיגע עני זימאן. דאס פארעל, וואס ווערט איבעראל אנגערופען אמעריקא'ס ליבלינג קאמישע פאר, זינגען, טאנצען און מאכען לאכען אין א פולער מאס. ער אלס א פערלער פון וויינבערישע זאכען מיט זי אלס זיין „וויינבעלע". זיי העלפט אויך ארויס דער בוה־קאמיקער פון דער טרופּע, סאול דזשאזעפסאן אין א פיינער ראלע. וואו ער זינגט און שפּרינגט און שאפט אויך א פאר אינטערעסאנטע ער־גענסטע מאסענענען פון א דאוס־שקלאף.

מיר האפען, אז איר וועט שוין רע־ערווירען אייערע טיקעטס, ווייל מיר גלוי־בען אז דער טאראנטער עולבענקט שוין לאנג נאך א שעהנער אפּערעטא, וועט ער זיך א לאז טאן אין מאסען. זייט זשע איר ניט פון די לעצטע. נאר פון די ערשטע, ווייל אן אוועגען פון פרייד און עונג־רוה וואהרט אויף אייך, וועלכען איר טארט ניט דורכלאזען.

א כר מצוה פייערונג אין האמילטאן.

לעצטען זונטאג אוועגט דעם 26-טען אקטאבער, האט מר. סעם קאר פון 589 באראטאן סטריט, איסט, האמילטאן, גע־פייערט די בר מצוה פון זיין זוהן.

ביי שעהן געדעקטע טישען האבען זיך פארזאמעלט א סך פריינט פון דעם בעל שמחה. עס זענען אנוועזענד געווען פיעלע געסט פון טאראנטא ווי אויך א סך חברים פון ברענטש 11 אידיש נאצ. ארבייטער פארבאנד פון וועלכען מר. קאר איז א מעמבער.

אויף דער אינציאטיווע פון חבר טש. שאפּירא איז געזאמעלט געוואָרען $20.15 פאר'ן פּאליטישען פאנד פון די פועלי ציון.

ש. זוואנקין,
סעק. בר. 11 א. נ. א. פ.

1 געפונען טויט, 2 פארוואונדעט

פעררי סאונד, אקט. 29.

די היגע פאליציי זוכט איצט א שפּור וואס זאל פיהרען צו מעהרער אינפארמא־ציע וועגען דעם דאפּעלטען מארד פון 2 מענער, וואינא ערדהאל און קעיא וו. עלאמא, וועלכע זענען ביידע געפונען גע־וואָרען מיט צושפּאלטענע שארבענס, לע־בען די טרעקס פון די סי. פּי. אר.

טרייד סקולס פון דעם „ארט" באקו־מען אויסצייכנונגען אויף אלגעמיינע אויסשטעלונגען

די לעצטע וואכען האבען געבראכט ידיעות וועגען אויסצייכנונגען פון א רייהע טרייד־סקולס פון דעם "ארט" ביי אויס־שטעלונגען וואס זענען פארגעקומען אין פיעלע פארשיעדענע שטעדט פון פּויילען, לעטלאנד און בעסאראביע. אויף דער אויסשטעלונג פון דעם אזוי גערופענעם "נארד־מארקעט" אין ווילנער געגענד, האט די ווילנער טרייד סקול פון דעם "ארט" באקומען מעדאל אויף אן אויסשטעלונג אין קעשענעוו אין וועלכער עס האבען זיך באטייליגט די אנגעזעהענסטע הענסטע גרויסען גאלדענעם מעדאל.

אויף דער לעטלאנדישער אויסשטע־לונג אין

הויבט הייב

אונזער
אפים
איז אין
542
דאנדעס וועסט

PRICE THREE CENTS

אלע אידי

מעקדאנאלד רעגיר
איבער דעם „לינ

לאנדאן, נאוו. 1.

דעם ערשטען באריטענדען זיעג פון דער מעקדאנאלד רעגיערונג זינט דער בריטישער פאדלאמענט איז לעצטע וואך דערעפענט געווארען, איז דא נעכטען אפגעהאלטען געווארען ניט איבער דער קאנסערוואטיווער אדער ליבעראלער אפאזיציע נאר איבער דעם „לינקען" פליגעל פון דער איינענער לייבער פארטיי.

די עקסטרעמיסטען האבען פארגעשלאגען אן אמענדמענט צו דער טראן־רעדע, באדויערעדיג וואס דער רעגיערונגס פראגראם האט ניט ענטהאלטען „קיינע פארשלאגען מאכענדיג דער סאציאליסטישער רעארגאניזאציע פון דער אינדוסטריע, אגריקולטור, בענקינג און דעם אימפארט און עקספארט טרייד, אדער צו מאכען א גינסטיגערע איינטיילונג פון דער נאציאנאלער איינקאמע". אין אנדערע ווערטער מיינט עס, אז די רעגיערונג האט ניט אין איהר פראגראם קיינע סאציאליסטישע

אידישער דאקטאר
מאכט וויכטיגע דער־
פינדונג ווענן טויבקייט

שיקאגא נאוו. 1.

דר. מאדדק, דזש. נאטליעב, א אידישער דאקטאר פון ניו יארק, האט דערקלערט פאר דער אמעריקען אקאדעמי אף אפטאלמאלאדזשי און אקאלאריינגאלאדזשי אז ער האט אויסגעפונען אז די מערסטע פאלען וואו מענשען ליידען פון טויבקייט, נעהמען זיך עס פון דעם וואס זייער פאר־דייאונגס־אפאראט, ארבייט ניט ווי געהעריג.

פון גענו אויפבלאזונג קומט א שווינדלעניש און א שומעניש אין קאפ, און פון דעם ענטוויקעלט זיך אן ענטציינדונג פונ'ם געהער. דורך פארבעסערונג דעם פארדייאונגס־אפאראט, האט ער געזאגט, קאנען מענשען גערעטעוועט ווערען פון טויבקייט.

דעפיזיט מיניסטער
אנטעריא פארה
א גנבה

דזשיימס ה. ה. באלאנטיין, דעפיזיט מיניסטער אף לייבאר־פאר אנטעריא, איז נעכטען דערשיגען אין פאליס־קאורט און איז פארהאלטען געווארען ביז דעם 3־טען נאוועמבער אין פארבינדונג מיט א קלאגע אז ער האט געג'נגב'עט א פרויען־דרעס אין ווערט פון $15, בעת ער איז געקומען צוזאמען מיט זיינער א פרייני־דינע אין דער סעמפל שאפ, אויף 126 דאנדעס סט. וועסט, צו קויפען פאר איהר א דרעס.

האנ. דר. דזש. ד. מאנטעיט, מיניס־טער אף לייבאר, האט שפעטער באקאנט־געמאכט, אז ער האט שוין אנטזאגט דעם דעפיזיט־מיניסטער, אבער אויפ'ן תנאי, אויב דאס געריכט וועט אויסגעפינען אז ער איז ווירקליך שולדיג אין גנבה. אויב אבער דאס געריכט וועט איהם ריינווא־שען וועט ער צוריק באקומען זיין דזשאב

דאס ווייבעל, מיט וועלכער ער איז ארויסגעפאהרען קויפען די דרעס האט א מאן וועלכער שטודירט אין דעם קווינס אוניווערזיטעט אין קינסטאן, און אזוי ווי דאס ווייבעל איז דא געווען אליין, האט ער זי דאריבער ארויסגענומען אין זיין קאר. ער זאגט אז זיין איינענע פרוי האט אויף געוואוסט ווענען דעם, אז ער איז ארויסגעפאהרען מיט יענער קויפען א דרעס.

ווען מען האט איהם געפרעגט צו־ליעב וואס ער האט די דרעס גע'גנב'עט,

לאיער א. ה. בראון

באריסטער, סאליסיטער, נאטערי פאבליק
394 בעי סטריט
טעלעפאן עדלייד 2544. רעזידענס הילקרעסט 6146.
געלט געליען אויף מארגעדזשעס אויף 6 פראצענט.

טעלעפאן עדלייד 9768. הויז טעל. טרינעט 3195 w

לאיער דזשאזעף מ. גארדאן

באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי פאבליק.
האט געמופט זיין אפיס אין:
300A דאמיניאן בילדינג
465 בעי סטריט, בעי און אלבערט סטריטס

לאיערס דזש. דזש. נלעם און א. פי. דיסלעה

— פון —
גלעם, דיסלעה און קא.
רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן עלגין 5512.
אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק.
געלט געליען און איינווענטירט אויף מארטגעדזשעס.

אפיס: 45 ריטשמאנד סט. וועסט
705 סענטראל בילדינג
אפיס טעלעפאן: ווייזערלי 2211
הויז טעלעפאן טרינעטי 7461.

לאיער ב. ווייגבערג ב.א.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.
מארגיידזשעס געקויפט.

לאיער ב. טעפער

באריסטער און סאליסיטאר
429 קאלעדזש סטרט. טרעניטי 1118
(איבער דער ראיעל בענק) רעזידענס: עדלייד 0266.

לאיער מארים ש. מילסטאן

באריסטער, סאליסיטאר און נאטארי פאבליק.
סטענדערד טעאטער בילדינג
287 ספדיינע עוו. טעל. טרינעטי 3360
אפען אוועגטען. דאנ־טאגן אפיס, 394 בעי סט. טעלעפאן עלגין 6002.
רעזידענץ טעלעפאן טרינעטי 4025 W.

הערמאן מאסקאוויטש און הערי ר. מאסקאוויטש
באריסטערס, סאליסיטערס, א. ז. וו.
וועלכע פראקטיצירען אונטער'ן נאמען
מאסקא און מאסקא
האבען זייער אפיס אין
901 קאנקורס בילדינג 100 עדלייד וועסט
וויזווערלי 7794. רעזידענץ טרינעטי 2349.
ערשטע און צווייטע מארטגעדזשעס צו מעסיגע פרייזען.

לאיער ניומאן

אפיס: 4 ריטשמאנד סטריט איסט ELGIN 1305
רעזידענס 874 עוועניו ראוד. טעלעפאן היילאנד 6840.

לאיער סעמועל ד. עלענבערג

סאריסטער, סאליסיטאר, נאטארי פאבליק
301 סענטראל בילדינג
45 ריטשמאנד סט. וועסט
אפיס טעלעפאן: עלגין 0627.
הויז טעלעפאן: לאמבארד 6138.

לאיער ל. דזש. צוקער

אנאנסירט, אז ער האט געעפענט אן אפיס אין:
באנק אף נאווא סקאשיא בילדינג
514 דאנדעס סט. וועסט (קאר. ספדיינע עוו.)
רעזידענץ: 214 בעווערלי סט. טעל. טרינעטי 0249.
אפיס טעלעפאן: טרינעטי 7651.

מוהל קינסטלער
אנערקענט אין די היגע האספיטעלער

הרב ח. מ. צימערמאן
נאך די געוועזענע פון מאדערנע כירורגיע און היגיענע.
א נייער סיסטעם צום גיכען פארהיילונג.
(פאר ארימע אומזיסט)
אויך א מאדערנער מסדר קידושין. גרייט צו יעדער צייט.
152 ביטרייס סט.
טעלעפאן טרעניטי 7682.

לייד איהר פון עקזימא, ריינגווארם, סאריעסעס, אנדערע שלעכטע הויט־קראנקהייטן, איהר האט אלעס געטאן, און עס האט ניט געהאלפען, דאן נוצט

קאנגא סעוו

דער נייער מעדיציניישער זאלב, וואס טוט אויף וואונדער, מאכט די לייב קלאר, צארט און ריין ווי ביי־נעבארען.

פריין 1 דאלאר

ליידעט איהר פון רהומאטיזם, ניר־ראלדזשיע, לאמבעגא, שטייפע גליע־דער געשוויללאכיע, אדער א שלעכטען קאלה, דאן ריבט זיך אין מיט

קאנגא לינימענט

טרייעל באטעל בלויז 25ס.
ריעזע ביידע וואונדערבארע קאנגא־מעדיצינען צו באקומען:
ביי סינגער ברידער (דראגיסטען)
26 קווין איסט. עלגין 7512
SINGER BROS., DRUGGISTS
26 Queen St. E. Elgin 7512
מיר דעליווערען און שיקען אויך ביי מעיל. פאסטיידזש פריי.

סייפט דאקטורים און דראגיסטען בילם
ביים באנוצען זיך מיט דעם ניי איכערגעפיקסטען מאדערנעם
סענטער עוועניו ריימאנס רוסישע באד
וועלכעס איז איצט דאס בעסטע שווייץ־באד אין שטאדט
אפען פאר מענער פרייטאג, שבת נאכט, זונטאג און דינסטאג אוועגט.
פאר פרויען: פרייטאג און זונטאג אוועגטען און מאנטאג נאכמיטאג
36 סענטעה עוו. טעלעפאן עדלייד 3646.

אידישער נאראוש אין אידישן דיסטריקט

מיר פיקסען אלפדינג אין א קאר, אלע מאדעלס קארס, די בעסטע ארבייט גאראנטירט און צו מעסיגע פרייזען. שנעלע סערוויס, פרייע טאאינג.
$1 וואש, אלעמייט, גזז, אויל, טייערס, טיובס, „פרעס א לייט" בעטערים.
אפען 24 שטונדען.
CRANGLES GARAGE
קאלעדזש און מארקהעם סטס. טעלעפאן טרעניטי 3868.

דער באוואוסטער
Dr. L. WINKLER
אויגען ספעציאליסט
איז יעצט פארבונדען מיט דער פירמע
DURBIN JEWELRY CO. LTD.
270 YONGE STREET
ספעציעלע אפערס לכבוד דעם אפענינג סיול.
אויגען גלעזער צום לעזען אזן צו ארבייטען, מיט די שענסטע פרעמס, קאמפליט — ווינציגער ווי העלפט פרייז.
מיר פיקסען אייערע צובראכענע גלעזער זייער ביליג.
אויגען עקזאמינירט פריי
פארגעסט ניט אייערע אויגען וועלען ווערען באהאנדעלט מיט דער גרעסטער פארזיכטיגקייט ביי
דר. ווינקלער, 270 יאנג סט. עדלייד 6226

נארמאן באריינסקי

בעריסטער, סאליסיטאר און נאטארי פאבליק
אנאנסירט אז ער וועט פראקטיצירען זיין פראפעסיע מיט דער לאא־פירמע
פון קוירלי, קיען און האארד, אונטער'ן נאמען פון
נארמאן באריינס, אין רום 605
טראסט און גאראנטי בילדינג, 302 בעי סטריט
טעלעפאן עלגין 3153 און 3154.

הענרי ס. ראזענבערג

און קאמפאני
באריסטערס, סאליסיטארס א. ז. וו.
703—702 פעדעראל בילדינג. 85 ריטשמאנד סטריט
טעלעפאנס: עדלייד 1387 — 1386. אוועגטען: היילענד 9415.
און אז איצט זענען פארבונדען מיט אים
האריס ג. בריסטאו און לעאנארד ס. סמיט

מארטגיידזשעס אויף 6 פראצענט
דייוו שער

מארטגיידזשעס געקויפט און געליהען
מיר גיבען עצות פריי.
301 סענטראל בילדינג
45 ריטשמאנד סט. וועסט
טעלעפאן עלגין 7600.

STANDARD THEATRE
טרעניטי 4310
א. עקסלער, מענעדזשער.
עלעקס קאהן, קאמפאני מענעדזשער
פון דער אידישער אקטיארען יוניאן.

היינט אוועגט שבת
בייטאג און אוועגט

אקט. 31־טען, נאוו. 1־טען
די אידישע אקטיארען יוניאן פרעזענ־טירט אן ערשט קלאסיגע קינסטלער קאמפאני, אונטער דער לייטונג פון דעם יונגען סטאר־דירעקטאר

בערנארד עלווינג

ראז
וואלדערשטיין
עני זימאן
יאזעף טאנצמאן
צוזאמען מיט פעליקס פאגעלנעסט, ווערא זאסלאווסקאיא, איזידאר עלגארד, סידעל עפשטיין, סאול דזשאזעפסאן, אלעקס קאהן, אסקאר אסטראף און מאקס הענינ, ווי אויך סטעלא נאלה.
אין בערנארד עלווינג'ס און יאזעף טאנצמאן'ס
גרויסע אפערעטא פראדאקשאן
15 נומערען שעהנע זיסע מוזיק 15
גרויסער כאר פון יונגע שעהנע מיידלעך, שעהנע קאסטיומען, נייע סיניעריס.

א נאכט אין טשיינאטאון

פון דזיד בערנארד. רעזשיסירט בערנארד עלווינג, לירעק און מוזיק פון יאזעף טאנצמאן, אויסגעשטאטעט פון איזידאר עלגארד.
קומט זעהן די שענסטע אפערעטא וואס טאראנטא האט ווען געהאט.
קומט זעהן אן אמת'ן כינעזישען קאבארעט
קומט זעהן די געהייסענס פון ניו־יארקער טשיינאטאון.

אייערע סוטס
— און —
קליידער

און אלע אנדערע הויז ארטיקלען, גע־מלינט, געפרעסט און פארריכט פון א היימישען שניידער, וועלכער קען גוט די טרייד.
יעדע ארבייט געמאכט צו דער בעס־טער צופרידענהייט, מיר קומען נאך אייערע ארטיקלען, און ברענגען זיי זיי צוריק, מעסיגע פרייזען.
שלום ראזענבוים
הארבארד קלינערס
161 הארבארד סטריט
טעלעפאן טרעניטי 3571

רעוו. ש. ז. גרינגארטען

אנערקענט אין אלע האספיטעלער
אלס מוהל
פון ערשטען גראד
אויך אן
אינטעליגענטער
מסדר קדושין
רופט מיר אויף אייערע שמחות. איך וועל אייך דיענען צו דער בעסטער צופרידענהייט.
פאר ארימע אומזיסט
מיין אדרעס:
395 מארקהאם סטריט
טעלעפאן טרעניטי 3406 F.

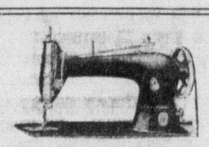

די נארדנער סואינג מאשין קא.

קויפען און פארקויפען אלע סארטען ניי־מאשינען, מאטארס און בעלטינג. מיר קויפען אויך און פארקויפען קאמ־פליט מאשינען פאר נאנצע שעפער — עקספערט מעכאניקער זענען שטענדיג צו אייער דיענסט.
173 ספדיינע עוו
טעלעפאן עדלייד 0360.

SHEA'S HIPPODROME
בעי פארים (סיטי האל סקווער)
מאטינע 30 און 50 סענט.
אווענטען 60 און 75 סענט.
די נאנצע היינמיגע וואך.
ריטשארד ארלען
— אין —
„דער סאנטא פע טרעיל"
אויף דער ביהנע: גרויסער ר. ק. א.
5 — וואדעוויל אקטען — 5
וואדעוויל, „פאפ" העמעראן און נעגנ.

באקאנטמאכונג

די ערעפענונג פון דער נייער
בית דוד שול
25 בראנזוויק עוו.
(קארנער בראנזוויק און סאסעקס)
וועלכע האט געזאלט פארקומען זונטאג דעם 2־טען נאוועמבער, איז אפגעלייגט געווארען, צוליעב דעם וואס עס איז פאר־רופען די פראטעסט פארזאמלונג אין מעסי האל.
אלע אונזערע פעמבערס און פריינט ווערען געבעטען דאס צו נעהמען אין אכט און קומען צו דער דערעפענונג ווען די וועט אנאנסירט ווערען אין „ישורנאל".
פרעזידענט און קאמיטע.

סאציאליסטען, מזרחים־טען פועלי ציוניסטען

ערוואכט, און מאכט זיך פארגעברייט, ספעציעל היי יאהר פאר דעם נאציאנאלען חנוכה יום טוב, צום אנדענקען פון די העלדישע חשמונאים. דאס מיינט באר זארגט אויך מיט שענע סוטס, אויער קאוטס, ביי צווייקעלס.
מיר האבען א גרויסען סעלעקשאן פון פארשיעדענע וואורסטעדס, פאר ביזנעס סוטס, און זעהר פיינע בלו און דזשוירטען קרעיס, דיימאנד בלעק פאר דרעס סוטס, אויך בעסטע וועארע פאר אוועראלס. ספעשיעל האנט טייליארד. ניו יארקער ליי־טעסט דעזיין. איהר באקומט ניט אין קיין אנדער פלאץ פאר אזא פרייז.
צופרידענהייט גארענטירט, מיר פארקויפען אויך וועארע פאר שניידער, און צוגעשניטען.
C. L. ZWICKEL
Custom Tailor and Designer
606 Dundas St. W. Toronto
Tel. TRinity 3122w
Established 1898

קארפענטער

יעדער סארט קארפענטערעי ארבייט אנגענומען. קיין דזשאב צו קליין אדער גרויס צו די מעסיגסטע פרייזען די בעסטע ארבייט גארענטירט און צופרידענהייט.
הארדוואוד פלארס געלייגט פרענטש טיהרען געמאכט. פייער דזשאבס געפיקסט, ביליג.
מעלעפאנירט:
א. געלמאן
989 דאנדעס וועסט.
טרעניטי 3934

חזן כ. וולאדאווסקי

היגיעניש־געשולטער סוירדזשען
מוהל
— אויך —
מאדערנער מסדר קדושין
סוירדזיסעס אין ענגליש
עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז דער בענעפיט פון זייערע קינדער.
קאנטרי ליים קענען מיך אויך רופען צו זייערע שמחות. איך וועל סיינעם ניט אנזאגען צו קומען.
וואוינענד 62 בראנזוויק עוועניו.
מעלעפאן קינגסדייל 8832.
אריסע אומזיסט.

LOEW'S
היינט און די נאנצע וואך
צום ערשטען מאל אין טאראנטא
עדי קאנטאר
— אין —
„וווהופי"
בארגיין — מעטיני פרייזען

רעוו. פ. דאלגאף

דער באריהמטער
מוהל
ספעציאליסט
אנערקענט אין אלע האספיטעלער פון אלע דאקטוירים
413 Dovercourt Road
TELEPHONES:
Lom. 1220 Tr. 7830j El. 3086

לעסאנס
אין ענגליש

א סטודענטין פון אוניווערזיטעט גיט לעקציעס אין ענגליש — פאר אנפאנגער ווי פאר אדווענסד שילער — מעסיגע פרייזען —
טעלעפאנירט:
דזשאנקשאן
2018
שולמית דיינוויין

„פיעו" פוירנייסעס

יערער איינער ווייסט אז די „פיעו" פוירניסעס זענען די בעסטע, און זיי רוויערען פאר צוואנציג יאר צייט, און זענען גארענטירט צו באהייצען דאס הויז, וואו מען שטעלט זיי אריין.
מיר שטעלען זיי אריין פאר אייך פאר קעש אדער מאנאטליכע אויסצאה־לונגען. מיר פארריכטען אויך אלע סארטען פוירניסעס. טעלעפאנירט דעם אידישען פארטרעטער.
מר. גאלדבערג
טרעניטי 4487 J
אדער קינגסדייל 8284.

אונטערזוכט אייערע אויגען, און קריגט די ריכטיגע גלעזער. דער איינ־ציגער ספעציאליסט, וועלכער איז אויסארזיזרט פון גאווערנמענט אלס האבען זיך פאראייניגט צו מאכען א
אפטאמעטריסט און אפטישען
דר. הענרי הערריס
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינע)
אפען ביז 9 אהר אין אוועגט.
Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St., near Spadina
Open until 9 p.m.

דזשיימס קאפלאן

חזן קאפלאנס זוהן
איז דער איינציגער אידישער
רעפרעזענטאטיוו פאר די
קאל־א־מאטיק
אויטאמאטיק בלאער
מיט די קאל א. מאטיק קענט איהר געברויכען די ביליגסטע קויהלען, צו־פרידענהייט גארענטירט. עסטימייטס ווערען געגעבען פריי, ווען איהר רופט אפ
JAMES KAPLAN
Exclusive Jewish Representative
COAL-O-MATIC
AUTOMATIC BLOWER
55 Yonge St. Elgin 8155